

Vybrané údaje o sociálním zabezpečení za rok 2024

VYBRANÉ ÚDAJE O SOCIÁLNÍM ZABEZPEČENÍ

za rok 2024

Sociální zabezpečení

Praha, 14. 11. 2025

Kód publikace: 190029-25

Zpracoval: Odbor statistik rozvoje společnosti

Ředitel odboru: Ing. Martin Mana

Kontaktní osoba: Mgr. Markéta Pištorová, e-mail: marketa.pistorova@csu.gov.cz

Zajímají Vás nejnovější údaje o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další? Najdete je na stránkách ČSÚ na internetu: www.csu.gov.cz

KONTAKTY V ÚSTŘEDÍ

Český statistický úřad | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 051 111 | www.csu.gov.cz

Oddělení informačních služeb | tel.: 274 056 789 | e-mail: infoservis@csu.gov.cz

Prodejna publikací ČSÚ | tel.: 274 052 361 | e-mail: prodejna@csu.gov.cz

Evropská data (ESDS), mezinárodní srovnání | tel.: 274 052 732 | e-mail: esds@csu.gov.cz

Ústřední statistická knihovna | tel.: 274 052 361 | e-mail: knihovna@csu.gov.cz

INFORMAČNÍ SLUŽBY V REGIONECH

Hi. m. Praha | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 052 673
e-mail: infoservispraha@csu.gov.cz | www.csu.gov.cz/praha

Středočeský kraj | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 054 175
e-mail: infoservisstc@csu.gov.cz | www.csu.gov.cz/stredocesky

České Budějovice | Žižkova 1a, 370 77 České Budějovice, tel.: 386 718 440
e-mail: infoserviscb@csu.gov.cz | www.csu.gov.cz/jihocesky

Plzeň | Slovanská alej 36, 326 64 Plzeň, tel.: 377 612 108
e-mail: infoservisplzen@csu.gov.cz | www.csu.gov.cz/plzensky

Karlovy Vary | Závodní 360/94, 360 06 Karlovy Vary, tel.: 353 114 529
e-mail: infoserviskv@csu.gov.cz | www.csu.gov.cz/karlovarsky

Ústí nad Labem | Špálova 2684, 400 11 Ústí nad Labem, tel.: 472 706 176
e-mail: infoservisul@csu.gov.cz | www.csu.gov.cz/ustecky

Liberec | nám. Dr. Edvarda Beneše 585/26, 460 01 Liberec, tel.: 704 675 184
e-mail: infoservislbc@csu.gov.cz | www.csu.gov.cz/liberecky

Hradec Králové | Myslivečkova 914, 500 03 Hradec Králové, tel.: 495 762 322
e-mail: infoservishk@csu.gov.cz | www.csu.gov.cz/kralovehradecky

Pardubice | V Ráji 872, 531 53 Pardubice, tel.: 466 743 480
e-mail: infoservispa@csu.gov.cz | www.csu.gov.cz/pardubicky

Jihlava | Ke Skalce 30, 586 01 Jihlava, tel.: 567 109 080
e-mail: infoservisvys@csu.gov.cz | www.csu.gov.cz/vysocina

Brno | Jezuitská 2, 601 59 Brno, tel.: 542 528 200
e-mail: infoservisbrno@csu.gov.cz | www.csu.gov.cz/jihomoravsky

Olomouc | Jeremenkova 1142/42, 772 11 Olomouc, tel.: 585 731 511
e-mail: infoservisolom@csu.gov.cz | www.csu.gov.cz/olomoucky

Zlín | třída Tomáše Bati 1565, 761 76 Zlín, tel.: 577 004 936
e-mail: infoserviszl@csu.gov.cz | www.csu.gov.cz/zlinsky

Ostrava | Repinova 17, 702 03 Ostrava, tel.: 595 131 230
e-mail: infoservisov@csu.gov.cz | www.csu.gov.cz/moravskoslezsky

Obsah

ÚVODNÍ SLOVO	5
KAPITOLA 1. DŮCHODOVÉ POJIŠTĚNÍ	6
1.1 Výdaje na důchody podle druhu důchodu (2000–2024)	17
1.2 Příjemci důchodů podle druhu důchodu a pohlaví k 31. 12. (2013–2024)	18
1.3 Průměrné měsíční výše sólo vyplácených důchodů podle pohlaví v prosinci (2012–2024)	19
1.4 Příjemci důchodů podle druhu důchodu a krajů k 31. 12. 2024	20
1.5 Průměrné měsíční výše sólo vyplácených důchodů podle krajů v prosinci 2024	21
1.6 Příjemci důchodů podle měsíční výše vyplácených důchodů a pohlaví k 31. 12. 2024	22
1.7 Nově přiznané důchody – počet podle druhu důchodu a pohlaví v letech 2016–2024	23
1.8 Nově přiznané důchody – průměrná výše podle druhu důchodu a pohlaví v letech 2016–2024	24
1.9 Podíl výdajů na důchody k hrubému domácímu produktu a relace průměrného vypláceného starobního důchodu k průměrné mzdě (1995–2024)	25
KAPITOLA 2. NEMOCENSKÉ POJIŠTĚNÍ	26
2.1 Příjmy a výdaje nemocenského pojištění (2000–2024)	31
2.2 Výdaje na dávky nemocenského pojištění podle skupin příjemců v roce 2024	32
2.3 Průměrný měsíční počet výplat dávek nemocenského pojištění podle druhů dávek (2010–2024)	33
2.4 Relace průměrného denního nemocenského a průměrné denní mzdy (1985–2024)	34
2.5 Pracovní neschopnost pro nemoc a úraz (2000–2024)	35
2.6 Ukončené případy pracovní neschopnosti podle příčin v roce 2024	36
2.7 Ukončené případy pracovní neschopnosti podle pohlaví a věkových skupin v roce 2024	37
2.8 Smrtelné pracovní úrazy a nemoci z povolání (2005–2024)	38
KAPITOLA 3. DÁVKY STÁTNÍ SOCIÁLNÍ PODPORY, NÁHRADNÍ VÝŽIVNÉ A DÁVKY PĚSTOUNSKÉ PÉČE	39
3.1 Výdaje na dávky státní sociální podpory a náhradní výživné (2009–2024)	48
3.2 Průměrný měsíční počet vyplácených dávek státní sociální podpory a náhradního výživného (2007–2024)	49
3.3 Výdaje na dávky státní sociální podpory podle krajů v roce 2024	50
3.4 Počet vyplácených dávek státní sociální podpory podle krajů v roce 2024	51
3.5 Příjemci příspěvku na bydlení podle vztahu k bytu a krajů v roce 2024	52
3.6 Příjemci rodičovského příspěvku podle pohlaví, věku a krajů v roce 2024	53
3.7 Příjemci přídatku na dítě podle výměry dávky, věku nezaopatřeného dítěte a krajů v roce 2024	54
3.8 Výdaje na dávky pěstounské péče (2008–2024)	55
3.9 Průměrný měsíční počet vyplácených dávek pěstounské péče (2002–2024)	56
3.10 Výdaje na dávky pěstounské péče podle krajů v roce 2024	57
3.11 Počet vyplácených dávek pěstounské péče podle krajů v roce 2024	58
KAPITOLA 4. DÁVKY POMOCI V HMOTNÉ NOUZI, DÁVKY PRO OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM, PŘÍSPĚVEK NA PÉČI	59
4.1 Výdaje na dávky pomoci v hmotné nouzi a příspěvek na péči (2007–2024)	64
4.2 Průměrný měsíční počet dávek pomoci v hmotné nouzi a příspěvků na péči (2007–2024)	65
4.3 Výdaje na dávky pomoci v hmotné nouzi a příspěvek na péči podle krajů v roce 2024	66
4.4 Průměrný měsíční počet vyplácených dávek pomoci v hmotné nouzi a příspěvků na péči podle krajů v roce 2024	67

4.5	Průměrný měsíční počet vyplacených příspěvků na péči podle stupně závislosti a věku osoby v roce 2024	68
4.6	Příjemci příspěvku na péči podle pohlaví, stupně závislosti a krajů v prosinci 2024	69
4.7	Výdaje na dávky pro osoby se zdravotním postižením (2007–2024)	70
4.8	Průměrný měsíční počet vyplacených dávek pro osoby se zdravotním postižením (2012–2024)	71
4.9	Výdaje na dávky pro osoby se zdravotním postižením podle krajů v roce 2024	72
4.10	Počet dávek pro osoby se zdravotním postižením podle krajů v roce 2024	73
4.11	Držitelé průkazů osob se zdravotním postižením podle krajů v prosinci 2024	74
KAPITOLA 5. SOCIÁLNÍ SLUŽBY		75
5.1	Výdaje na vybrané terénní a ambulantní sociální služby (2010–2024)	87
5.2	Počet uživatelů (klientů) vybraných terénních a ambulantních sociálních služeb (2010–2024)	88
5.3	Ekonomické ukazatele vybraných terénních a ambulantních sociálních služeb za rok 2024	89
5.4	Výdaje na vybrané terénní a ambulantní sociální služby podle krajů v roce 2024	90
5.5	Výše příjmů celkem za vybrané terénní a ambulantní sociální služby podle krajů v roce 2024	91
5.6	Počet uživatelů (klientů) vybraných terénních a ambulantních sociálních služeb podle krajů v roce 2024	92
5.7	Evidovaný počet neuspokojených žádostí o vybrané sociální služby podle krajů v roce 2024	93
5.8	Pečovatelská služba v letech 2000–2024	94
5.9	Vybraná pobytová zařízení sociálních služeb k 31. 12. (2014–2024)	95
5.10	Počet zařízení sociálních služeb a jejich kapacita v roce 2024	96
5.11	Počet zařízení sociálních služeb podle zřizovatele v roce 2024	97
5.12	Kapacita (počet lůžek) zařízení sociálních služeb podle zřizovatele v roce 2024	98
5.13	Ekonomické ukazatele vybraných zařízení sociálních služeb podle zřizovatele v roce 2024	99
5.14	Uživatelé (klienti) zařízení sociálních služeb v roce 2024	100
5.15	Počet uživatelů (klientů) zařízení sociálních služeb podle krajů v roce 2024	101–102
5.16	Evidovaný počet neuspokojených žádostí v zařízeních sociálních služeb podle krajů k 31. 12. 2024	103
KAPITOLA 6. EVROPSKÝ SYSTÉM JEDNOTNÝCH STATISTIK SOCIÁLNÍ OCHRANY (ESSPROS)		104
6.1	Výdaje na sociální ochranu v Česku podle základního systému ESSPROS (1995–2023)	110
6.2	Výdaje na sociální ochranu ve vybraných evropských zemích v mld. eur (2015–2023)	111
6.3	Výdaje na sociální ochranu ve vybraných evropských zemích v eurech na 1 obyvatele (2015–2023)	112
6.4	Výdaje na sociální ochranu ve vybraných evropských zemích v PPS na 1 obyvatele (2015–2023)	113
6.5	Podíl výdajů na sociální ochranu k HDP ve vybraných evropských zemích (2015–2023)	114
6.6	Podíl výdajů podle funkcí sociální ochrany ve vybraných evropských zemích v roce 2023	115
6.7	Výdaje podle funkcí sociální ochrany ve vybraných evropských zemích v eurech na 1 obyvatele v roce 2023	116
6.8	Příjemci důchodů celkem ve vybraných evropských zemích k 31.12. (2015–2023)	117
6.9	Příjemci starobních důchodů ve vybraných evropských zemích k 31.12. (2015–2023)	118
6.10	Příjemci invalidních důchodů ve vybraných evropských zemích k 31.12. (2015–2023)	119
SEZNAM ZKRATEK, MAPA OKRESŮ, ZNAČKY V TABULKÁCH		120–121

Úvodní slovo

Publikace **Vybrané údaje o sociálním zabezpečení za rok 2024** (kód **190029-25**) přináší základní údaje z oblasti sociálního zabezpečení v Česku v roce 2024 a u vybraných ukazatelů i v dlouhodobých časových řadách. Většina předkládaných ukazatelů je k dispozici také v třídění podle krajů. Sociální zabezpečení zahrnuje systém **důchodového pojištění, nemocenského pojištění, dávky státní sociální podpory, nepojistné dávkové systémy (zahrnující dávky pomoci v hmotné nouzi, dávky pro osoby se zdravotním postižením, náhradní výživné a příspěvek na péči) a sociální služby**. V publikaci lze nalézt údaje o vývoji výdajů na důchody (starobní, invalidní, pozůstalostní), počtu důchodců, průměrné měsíční výši důchodů, a nově přiznaných důchodech. Dále výdaje na dávky a počty příjemců dávek nemocenského pojištění, dávek státní sociální podpory a dávek péstounské péče, dále informace o výdajích a počtu vyplácených dávek pomoci v hmotné nouzi, vývoji výdajů na dávky pro osoby se zdravotním postižením a příspěvku na péči. Jsou zde uvedeny informace o počtech registrovaných sociálních služeb, uživatelích sociálních služeb a ekonomických ukazatelích vybraných sociálních služeb. Závěrečná kapitola publikace se zabývá mezinárodním srovnáním výdajů na sociální zabezpečení a členěním výdajů podle jednotlivých funkcí sociální ochrany a obsahuje základní informace o **Evropském systému jednotných statistik sociální ochrany (ESSPROS)**.

Data jsou publikována v následujících kapitolách, sestávajících se vždy z úvodní textové části doplněné grafy a z datové tabulkové části:

1. Důchodové pojištění
2. Nemocenské pojištění
3. Dávky státní sociální podpory, náhradní výživné a dávky péstounské péče
4. Dávky pomoci v hmotné nouzi, dávky pro osoby se zdravotním postižením a příspěvek na péči
5. Sociální služby
6. Evropský systém jednotných statistik sociální ochrany (ESSPROS)

Většina údajů uveřejněných v této publikaci je přebírána z **Ministerstva práce a sociálních věcí ČR (MPSV)** a **České správy sociálního zabezpečení (ČSSZ)**. Zdrojem informací o pracovní neschopnosti pro nemoc a úraz a o věkové struktuře obyvatelstva je Český statistický úřad (ČSÚ). Údaje o ukončených případech pracovní neschopnosti dle příčin a věku a o nemocech z povolání jsou získány z Ústavu zdravotnických informací a statistiky České republiky (ÚZIS ČR). Statistika smrtelných pracovních úrazů je převzata z internetových stránek Státního úřadu inspekce práce. Mezinárodní srovnání výdajů na sociální ochranu podle Evropského systému jednotných statistik sociální ochrany jsou převzaty z internetových stránek Eurostatu: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/social-protection>.

Další informace ke zveřejněným údajům jsou dostupné na internetových stránkách Ministerstva práce a sociálních věcí (MPSV) <http://www.mpsv.cz/cs/> nebo na internetových stránkách České správy sociálního zabezpečení (ČSSZ) www.cssz.cz/cz.

1. Důchodové pojištění

Důchodové pojištění zajišťuje občany pro případ **stáří, invalidity** nebo při **ztrátě živitele**. Ze základního důchodového pojištění se tedy poskytují důchody starobní, invalidní, vdovské, vdovecké a sirotčí. Důchodové pojištění upravuje zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů. Výše důchodů se vypočítává ze dvou složek, a to ze základní výměry, která je stanovena pevnou částkou stejnou pro všechny důchodce, a z procentní výměry určené podle délky doby pojištění a výše výdělků. Každoročně dochází k valorizaci důchodů. Důchody se zvyšují v závislosti na růstu cen a růstu mezd. Od 1. ledna 2023 do výše vstupuje také nově zavedené „**výchovné**“, tedy zvýšení důchodu o 500 Kč za každé vychované dítě. Na výchovné má nárok ten z rodičů, který o dítě pečoval v největším rozsahu.

O nároku na důchod, jeho výši a výplatě rozhoduje Česká správa sociálního zabezpečení a orgány sociálního zabezpečení ministerstev obrany, vnitra a spravedlnosti.

Systém základního důchodového pojištění je založený na **povinné účasti** a na **průběžném financování**. Jedná se o univerzální systém zabezpečující všechny ekonomicky aktivní osoby, jehož financování probíhá na základě solidarity mezi generacemi. Právní úprava je jednotná pro všechny pojištěnce. Určité odchylky v oblasti organizačního a administrativního zabezpečení platí v případech, kdy jsou k rozhodování příslušné orgány sociálního zabezpečení ministerstev obrany, vnitra a spravedlnosti.

Pokud není uvedeno jinak, jsou v předkládaných tabulkách a grafech zahrnuty důchody, které se poskytují podle zákona o důchodovém pojištění – tzv. **důchody v civilním sektoru**. Nejsou v nich obsaženy údaje týkající se ozbrojených složek Ministerstva obrany, Ministerstva vnitra a Ministerstva spravedlnosti.

Nárok na důchod vzniká splněním podmínek, které se liší u jednotlivých druhů důchodu.

Plný starobní důchod může být pobírán buď **po dosažení věkové hranice** (důchodového věku), a pak se jedná o řádný starobní důchod, nebo v zákonem stanovené době před dosažením důchodového věku, a pak se jedná o **předčasný starobní důchod**. Nárok na řádný i předčasný starobní důchod je zároveň podmíněn získáním potřebné doby pojištění. Při odchodu do předčasného důchodu je důchod krácen v souladu s tím, kolik času zbývá do dosažení důchodového věku. Při nesplnění potřebné doby pojištění pro plný starobní důchod může pojištěnec po dosažení určené nižší doby pojištění a vyššího zákonem daného věku pobírat **poměrný důchod**. Tato situace nastává např. v případech, že daný člověk pracoval část života v zahraničí.

Invalidní důchod získá pojištěnec, jehož pracovní schopnost poklesla z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35 % a který nedosáhl věku 65 let. Aby vznikl nárok na invalidní důchod, musí být splněna též podmínka potřebné doby pojištění, nejde-li o invaliditu vzniklou následkem pracovního úrazu, nemoci z povolání nebo z některých příčin souvisejících s obranou státu. Ve věku 65 let dochází k přeměně invalidního důchodu na starobní důchod¹ (platí od roku 2010).

Podle míry poklesu pracovní schopnosti se invalidita dělí na **invaliditu prvního stupně** (pokles o 35 % až 49 %), **druhého stupně** (pokles o 50 % až 69 %) a **třetího stupně** (pokles o 70 % a více) a od toho se také odvíjí výše invalidního důchodu. Toto rozdělení platí až od začátku roku 2010. Do konce roku 2009 se invalidní důchody dělily na plné a částečné a tato změna je také zohledněna v předkládaných tabulkách.

Vdovský či **vdovecký důchod** mohou pozůstalí manželé pobírat pod podmínkou, že zemřelý(á) byl poživatелеm starobního nebo invalidního důchodu, anebo ke dni smrti splnil(a) podmínku potřebné doby pojištění k nároku na invalidní nebo podmínky nároku na starobní důchod, anebo zemřel(a) následkem pracovního úrazu (nebo nemoci z povolání). Pokud nejsou splněny další podmínky pro výplatu vdovského či vdoveckého důchodu, nárok na tyto důchody po jednom roce od smrti manžela nebo manželky zaniká. Podmínkami pro pokračování nároku na vdovský či vdovecký důchod jsou dosažení zákonem stanoveného

¹ Pokud příjemce invalidního důchodu dosáhne důchodového věku a splní podmínku potřebné doby pojištění, může požádat o řádný starobní důchod. Pokud by byl vypočtený řádný starobní důchod nižší než vyplácený invalidní důchod, bude mu nadále vyplácen invalidní důchod (transformovaný na důchod starobní) v původní výši.

věku, péče o nezaopatřené nebo závislé dítě, péče o svého rodiče nebo rodiče zemřelého manžela (manželky) závislého na pomoci jiné osoby, anebo invalidita třetího stupně.

Sirotčí důchod náleží nezaopatřenému dítěti, jehož zesnulý rodič (osoba, která převzala dítě do péče na základě rozhodnutí soudu nebo do společné výchovy manželů) byl poživatelem starobního nebo invalidního důchodu, anebo zemřel následkem pracovního úrazu (nemoci z povolání); případně pokud zemřelý ke dni smrti získal alespoň polovinu doby pojištění potřebné pro vznik nároku na invalidní důchod (do roku 2012 celou dobu pojištění) nebo splnil podmínky nároku na starobní důchod. Nárok na sirotčí důchod zaniká nesplněním výše uvedených podmínek, zejména podmínky nezaopatřenosti dítěte (osvojením, zahájením výdělečné činnosti, ukončením studia, dosažením stanoveného věku apod.).

Uvedené druhy důchodů mohou být vypláceny samostatně, v takovém případě se jedná o tzv. **sólo důchody**. Vdovské a vdovecké důchody mohou být vypláceny **v souběhu** se starobním nebo invalidním důchodem (kombinované důchody). Jsou-li současně splněny podmínky nároku na výplatu vdovského nebo vdoveckého důchodu a zároveň starobního nebo invalidního důchodu, vyplácí se nejvyšší důchod v plné výši, včetně základní výměry a z ostatních důchodů se vyplácí polovina procentní výměry.

Kromě povinného základního důchodového pojištění podle zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění mají občané ČR možnost dobrovolné účasti na doplňkovém penzijním spoření (dříve penzijní připojištění) podle zákona č. 427/2011 Sb., které se od jiných spořicíh produktů odlišuje státními příspěvky a daňovými úlevami v závislosti na výši příspěvku účastníka a také možnou podporou od zaměstnavatele. Výplaty dávek tohoto systému v následujících tabulkách nejsou zahrnuty.

V letech 2013 až 2015 fungoval ještě tzv. druhý pilíř důchodového systému, dobrovolné fondové penzijní spoření, které ovšem bylo ke konci roku 2015 zrušeno a úspory z něj převedeny účastníkům na bankovní účet či doplňkové penzijní spoření (penzijní připojištění).

Současné uspořádání českého důchodového systému je ustaveno zákonem č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění. Od nabytí účinnosti tohoto zákona následně docházelo k přijímání řady dalších reformních opatření s cílem reagovat na měnící se ekonomickou, sociální nebo demografickou situaci a zabezpečovat stabilitu, dlouhodobou udržitelnost systému a zároveň sociální adekvátnost důchodů. K nejvýznamnějším novelám zákona o důchodovém pojištění patřil zákon č. 306/2008 Sb. účinný od 1. ledna 2010, který mimo jiné nově vymezil invaliditu, a zákon č. 220/2011 Sb., který řešil především dopady nálezu Ústavního soudu ohledně způsobu stanovení výpočtového základu pro výpočet procentní výměry důchodu a výše tzv. redukčních hranic. Od 1. ledna 2023 bylo zavedeno zvýšení starobního důchodu o tzv. „výchovné“, tedy 500 Kč za každé vychované dítě, pro toho rodiče, který o dítě nejvíce pečoval.

Celkové výdaje na důchody

Celkové výdaje na důchody, tedy jak na důchody vyplácené Českou správou sociálního zabezpečení, tak na důchody tzv. silových rezortů (např. vojáci, hasiči, policisté), které spadají pod Ministerstvo obrany, Ministerstvo vnitra a Ministerstvo spravedlnosti, dosáhly v roce 2024 hodnoty téměř 710 mld. Kč, což představovalo 8,8 % hrubého domácího produktu (HDP) a tyto výdaje se podílely na státním rozpočtu z 31,7 %.

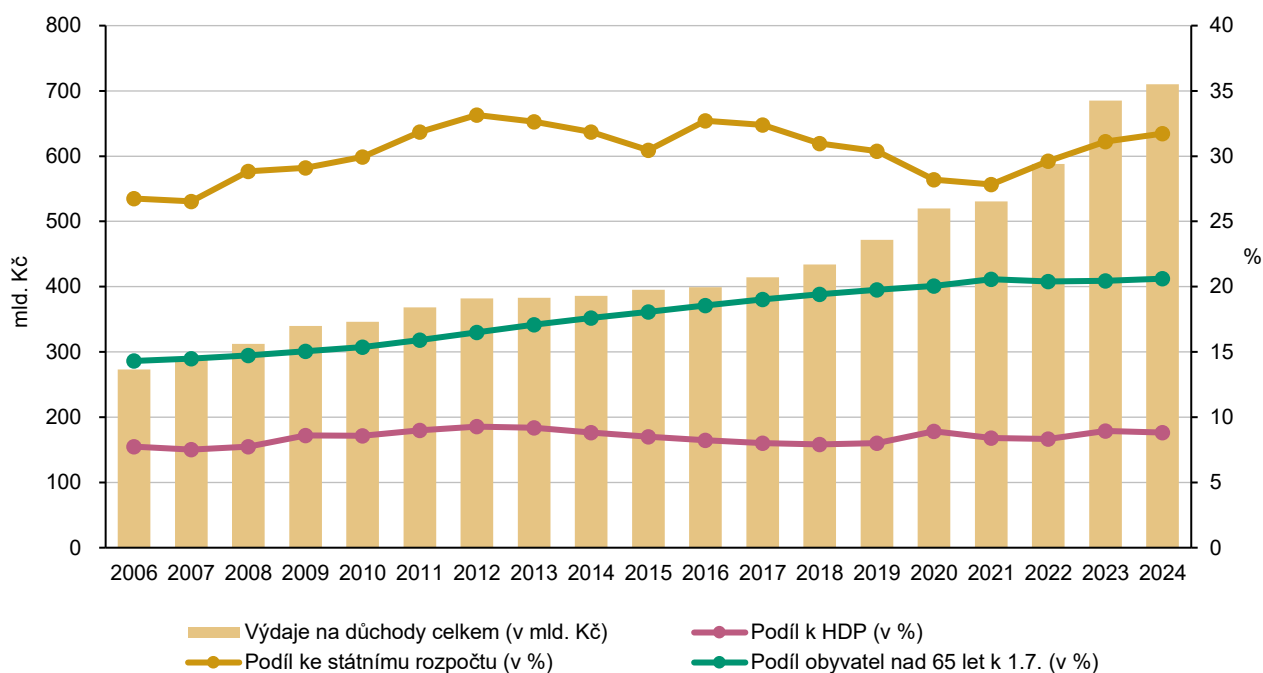
Příjmy z pojistného na důchodové pojištění dosáhly v roce 2024 částky 665,8 mld. Kč, meziročně tak byly o 7,5 % vyšší. Pokud k výdajům na dávky důchodového pojištění přičteme ještě výdaje na jeho správu v hodnotě 6,5 mld. Kč, dosáhly celkové výdaje 716,4 mld. Kč a saldo hospodaření systému důchodového pojištění tak představovalo -50,7 mld. Kč. Deficit tak byl o 22,1 miliardy korun nižší než v předchozím roce.

Z celkových výdajů na důchody šlo 15,4 mld. Kč na **důchody příslušníků ozbrojených složek** Ministerstva obrany, Ministerstva vnitra a Ministerstva spravedlnosti. Důchody bývalých příslušníků ozbrojených složek se v roce 2024 podílely 2,2 % na celkových výdajích státu na důchodové pojištění. Tito příslušníci však kromě důchodů pobírají od státu i výslužné podle odsloužených let, které není obsahem této publikace.

Výdaje na **důchody civilního sektoru** (nezahrnuje údaje týkající se ozbrojených složek Ministerstva obrany, Ministerstva vnitra a Ministerstva spravedlnosti) v roce 2024 meziročně vzrostly o 4 % (24 mld. Kč) na 695 mld. Kč.

Výdaje na důchody jsou pochopitelně ovlivňovány i zvyšujícím se počtem osob ve starších věkových skupinách. Podíl obyvatel ve věku nad 65 let v roce 2024 představoval 20,6 % a podle prognóz demografů bude dále narůstat. Podle střední varianty projekce² obyvatelstva ČR by senioři ve věku 65 a více let měli v roce 2031 pravděpodobně tvořit 22,3 % populace a v roce 2061 pak 30,7 %.

Graf 1.1 Výdaje na důchody celkem a jejich podíl k HDP a ke státnímu rozpočtu

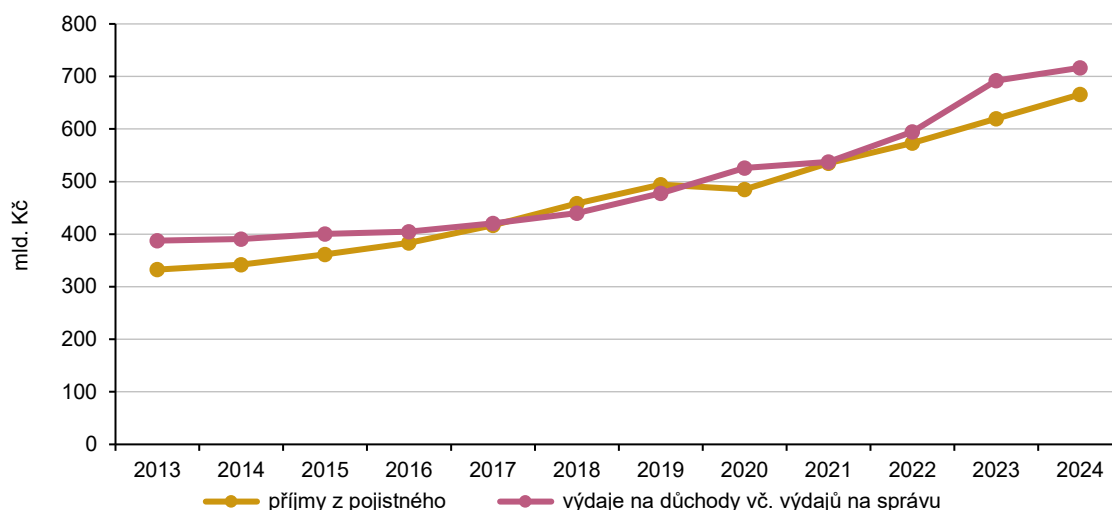

Pozn. Výdaje na důchody celkem zahrnují jak výdaje na důchody vyplácené ČSSZ, tak výdaje na důchody tzv. silových rezortů vyplácené Ministerstvem obrany, Ministerstvem vnitra a Ministerstvem spravedlnosti

Zdroj dat: ČSSZ, ČSÚ, MF, státní závěrečný účet

² <https://csu.gov.cz/produkty/projekce-obyvatelstva-ceske-republiky-2023-2100>

Graf 1.2 Příjmy a výdaje systému důchodového pojištění

Pozn.: zahrnutý jak důchody vyplacené ČSSZ, tak důchody tzv. silových rezortů vyplacené Ministerstvem obrany, Ministerstvem vnitra a Ministerstvem spravedlnosti.

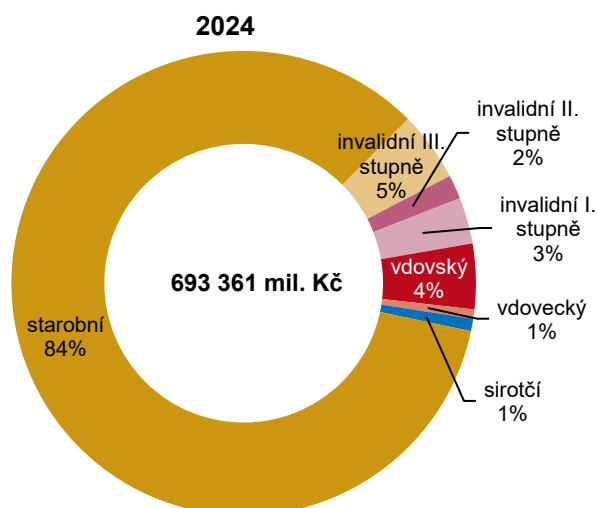
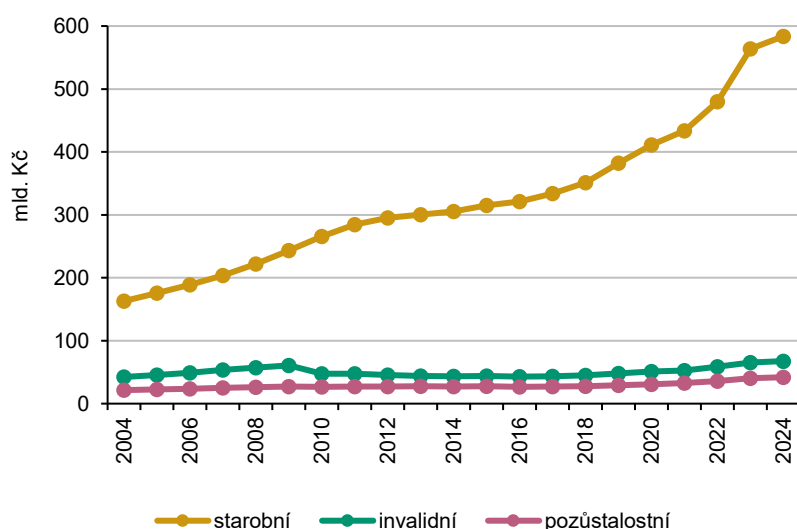
Zdroj dat: MF, státní závěrečný účet

Důchody vyplacené Českou správou sociálního zabezpečení

Následující údaje (až do konce této kapitoly) se týkají pouze důchodů v civilním sektoru, tedy důchodů vyplacených Českou správou sociálního zabezpečení.

Základními parametry, které ovlivňují výdaje na důchody, jsou počet důchodců a výše důchodů měněná především valorizacemi. Nejvyšší podíl na celkových výdajích na důchody mají výdaje na starobní důchody. To je dáno jak nejvyšším počtem starobních důchodců z celkového počtu příjemců důchodů, tak i nejvyšší úrovní starobních důchodů v porovnání s výší ostatních druhů důchodů. Ke snížení podílu výdajů na invalidní důchody v roce 2010 došlo v důsledku toho, že zákonem o důchodovém pojištění byly invalidní důchody osob starších 65 let transformovány na důchody starobní.

Graf 1.3 Výdaje na důchody podle druhu důchodu

Pozn.: čisté výdaje v roce bez záloh poštám na výplatu důchodů; včetně výdajů na jednorázový příspěvek důchodci; civilní sektor.

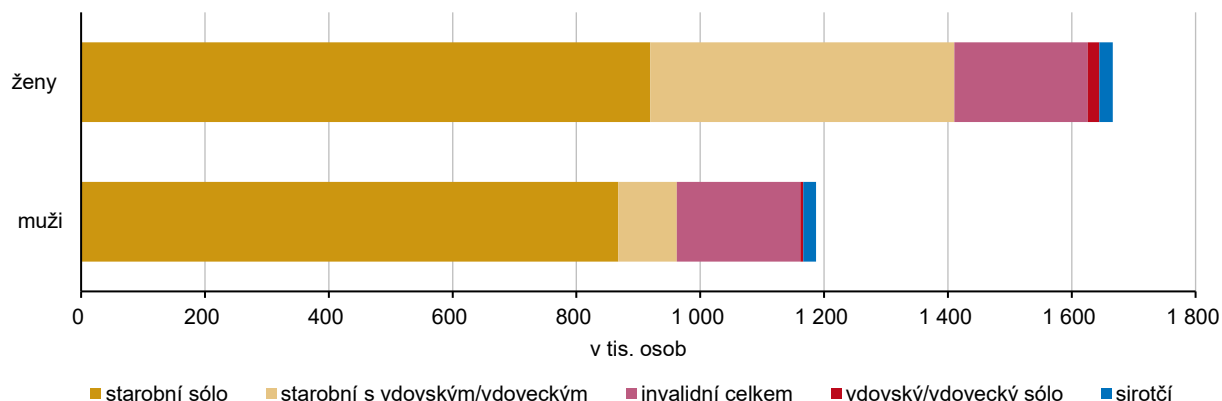
Zdroj dat: ČSSZ

Počet příjemců důchodů

Celkový počet příjemců důchodů, nehledě na druh důchodu, se v roce 2024 meziročně zvýšil o 2 100 osob. Podle údajů České správy sociálního zabezpečení (ČSSZ) pobíralo v Česku ke konci roku 2024 některý z důchodů 2 847,7 tisíce osob, což odpovídá 26 % populace. Některý důchod pobíralo 22 % mužů (absolutně 1 186,2 tis.) a 30 % žen (1 661,5 tis.), což je dáno zejména vyšší nadějí dožití žen, tedy věku, kterého se ženy v průměru dožívají.

Naprostá většina příjemců důchodu, téměř 2 367 tisíc osob, pobírala důchod starobní. Počet **starobních důchodců** meziročně poklesl o 4,4 tisíce, v roce 2024 tak pobíralo starobní důchod (včetně souběhu s vdovským nebo vdoveckým) 1 406 tisíc žen a 961 tisíc mužů. U mužů narostl počet starobních důchodců o 1,5 tisíce, zatímco u žen byl zaznamenán pokles počtu příjemkyň o téměř 6 tisíc.

Graf 1.4 Příjemci důchodů podle druhu důchodu k 31. 12. 2024

Zdroj dat: ČSSZ

Mezi starobními důchodci převažují ženy, z deseti osob pobírajících v roce 2024 starobní důchod bylo šest žen. Vyšší zastoupení žen mezi důchodci souvisí zejména s tím, že se v průměru dožívají vyššího věku. Průměrný věk starobních důchodců (za obě pohlaví dohromady) byl 72 let. Ženy, kterým zanikl řádný starobní důchod v roce 2024 z důvodu úmrtí, ho v průměru pobíraly po dobu 28,7 let, u mužů to bylo o 9,2 let méně.

Tři čtvrtiny (1 787 tis.) starobních důchodců pobíraly v roce 2024 starobní důchod samostatně a zbylá jedna čtvrtina osob (580 tis.) pobírala starobní důchod v kombinaci s vdovským či vdoveckým důchodem. Mezi muži a ženami se tento podíl ale výrazně liší. Zatímco ženy pobíraly starobní důchod v souběhu s vdovským důchodem v 35 % případů, mezi muži pobírajícími starobní důchod dostávala zároveň vdovecký pouze desetina.

Počet i podíl osob odcházejících do **předčasného starobního důchodu** roste. V roce 2024 pobíralo přes 762 tisíc osob starobní důchod, který byl přiznán předčasně. Celkem se jednalo o 331 tis. mužů a 431 tis. žen. Zatímco ještě v roce 2010 představovali příjemci předčasných důchodů 19 % ze všech příjemců plných starobních důchodů, v roce 2024 to bylo již 32 %. Z mužů pobírajících starobní důchod má předčasný 35 %, naproti tomu žen s předčasným důchodem je 31 %. V roce 2024 bylo nově přiznáno 4,6 tisíc starobních důchodů před dosažením důchodového věku, což bylo podstatně méně než v předchozích letech³, vzhledem k výraznému nárůstu v roce 2022, kdy byl „odčerpan“ potenciál žadatelů pro další roky. Za nárůstem v roce

³ Na základě možnosti uplatnění nároku vyplněním příslušného formuláře, který umožňoval do šesti měsíců ode dne uplatnění nároku se dostavit k sepsání formální žádosti o důchod na předepsaném tiskopisu (§ 82 odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb.), nebyla část přiznaných důchodů za rok 2022 ve statistice zachycena – žádosti o tyto důchody byly podány a tyto důchody byly vyřízeny až po uzavěření ročenky ČSSZ za rok 2022. Tyto důchody nejsou započteny ani do přiznaných důchodů za rok 2023, neboť jejich datum přiznání nespádá do tohoto roku (mají datum přiznání spadající do roku 2022, částka za důchody náležející za období od data přiznání do data zahájení trvalé výplaty je vyplacena doplatkem). Po přihlédnutí k posunu uzávěrky důchodových dat na prosinec 2023 by počet přiznaných starobních důchodů v roce 2022 narostl z 104 746 (z toho předčasných 44 598) na 135 948 (z toho předčasných 70 868).

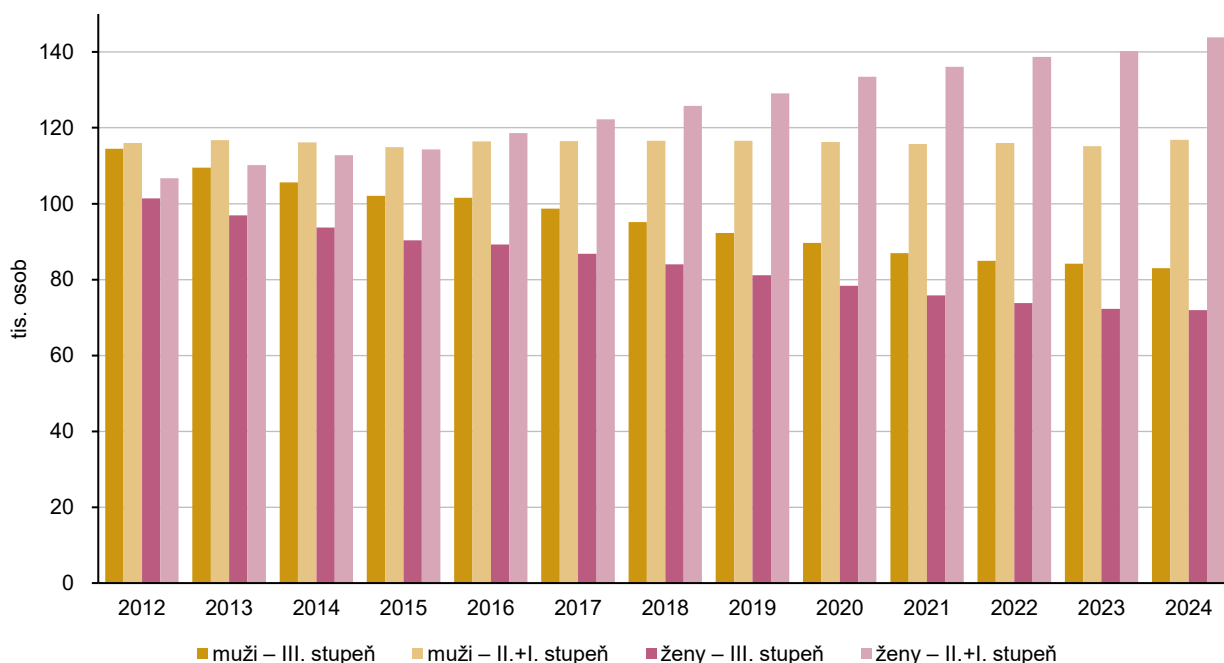
2022 stál fakt, že došlo dvakrát k mimořádné valorizaci důchodů a stalo se tak výhodnější⁴ požádat o předčasný důchod než čekat na řádný věk odchodu do starobního důchodu.

Průměrná výše nově přiznaného předčasného starobního důchodu v roce 2024 byla 17 091 tis. Kč, tedy o cca 5 100 Kč méně, než byla průměrná výše starobního důchodu přiznaného po dosažení důchodového věku.

Možnost odejít naopak později do důchodu (tzv. přesluhování) a zvýšit si tak procentní výměru starobního důchodu využilo v roce 2024 celkem 77 osob, přičemž ještě v roce 2015 to bylo více než tisíc osob. Průměrná výše takového důchodu v roce 2024 dosáhla 28 058 Kč.

Dalším typem důchodu je **důchod pro invaliditu**, který v roce 2024 pobíralo 415,6 tis. osob, tj. 6,3 % obyvatel ve věku 18 až 64 let. Invalidní důchod pro invaliditu III. stupně pobíralo v roce 2024 celkem 155 tis. osob, pro invaliditu II. stupně 80 tis. osob a pro nejnižší stupeň invalidity 181 tis. osob. Celkový počet invalidních důchodců meziročně vzrostl o bezmála 4 tisíce. Zatímco počty příjemců invalidního důchodu I. a II. stupně mírně rostly, počet příjemců invalidního důchodu III. stupně se snížil o 1,4 tisíce. Mužům je častěji oproti ženám přiznán invalidní důchod pro invaliditu III. stupně (42 % mužů vs. 33 % žen ze všech invalidních důchodců daného pohlaví), ženy naopak častěji pobírají invalidní důchod I. stupně (47 % vs. 39 %). Průměrný věk příjemce invalidního důchodu se pohybuje kolem 50 let a platí, že s věkem se zastoupení osob s invalidním důchodem v populaci zvyšuje.

Graf 1.5 Příjemci invalidních důchodů podle stupně invalidity a pohlaví (k 31. 12.)

Zdroj dat: ČSSZ

Počty příjemců **vdovských a vdoveckých důchodů** meziročně vzrostly o 3 tisíce, celkem vdovský či vdovecký důchod pobíralo 608,7 tis. osob. V naprosté většině případů (94 %) se jednalo o seniory (ve věku 65 a více let). Ze všech vdovských/vdoveckých důchodů bylo v roce 2024 pouze 23,3 tisíc (3,8 %) vypláceno samostatně, naprostá většina (585,4 tis.) byla vyplácena tzv. v souběhu, tedy zároveň se starobním, popřípadě invalidním důchodem. Ze všech příjemců vdovských/vdoveckých důchodů tvořily ženy 84 %, což koresponduje s nadějí dožití, která je u žen vyšší než u mužů (v roce 2024 byla v případě žen 83,14 let a pro muže 77,15 let).

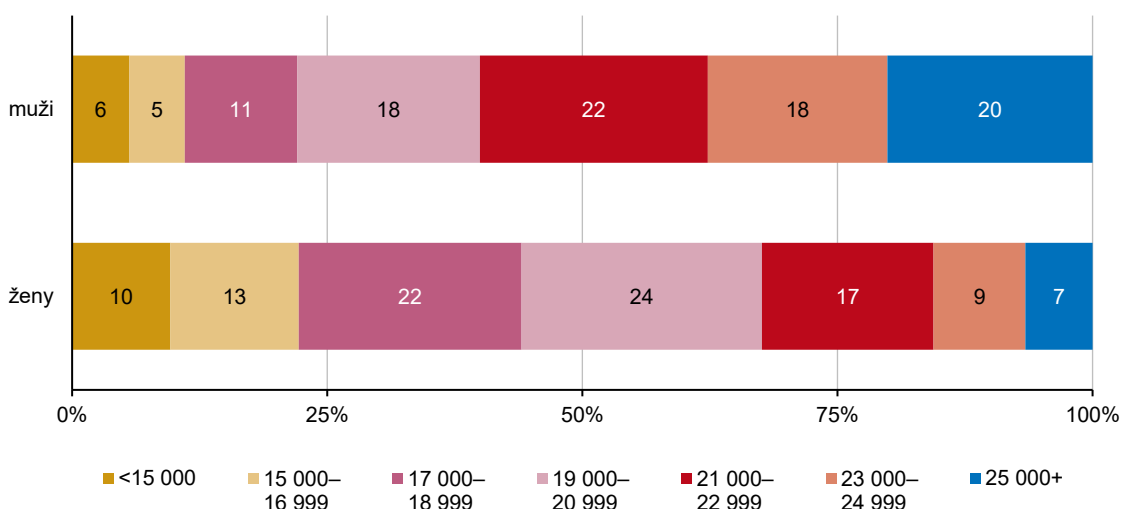
Sirotčí důchod dostávalo bezmála 42 tisíc osob, což bylo o 2 tisíce více než v roce 2023.

⁴ <https://www.mpsv.cz/-/pozadat-letos-o-predcasny-duchod-muze-byt-vyhodnejsi-nez-cekat-na-pristi-rok>

Průměrná výše důchodů

Průměrná výše vyplácených důchodů je ovlivňována především valorizací vyplácených důchodů. Na její růst působí ale i tzv. generační obměna, jejímž důsledkem je, že průměrná výše vyplácených důchodů by rostla, i kdyby důchody nebyly valorizovány. Zanikají totiž důchody starších důchodců, které jsou v průměru nižší než důchody nově přiznávané. V zásadě tedy platí, že čím déle jsou důchody vypláceny, tím je jejich úroveň nižší ve vztahu k ostatním důchodům. Tyto rozdíly jsou zapříčiněny mzdovým vývojem, změnami ve způsobu výpočtu nově přiznaných důchodů a valorizacemi důchodů, které existující rozdíly vesměs zvyšují.

Graf 1.6 Příjemci sólo starobních důchodů podle výše důchodu k 31. 12. 2024 (%)

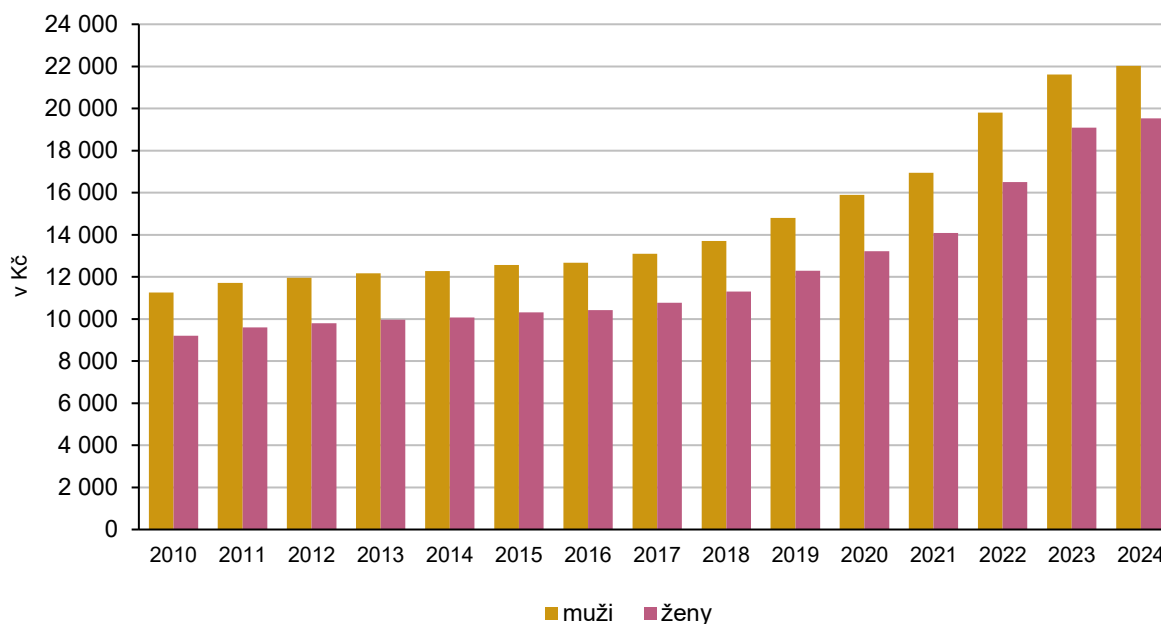
Pozn.: pouze plné starobní důchody, vyplácené sólo (samostatně bez souběhu s pozůstalostním důchodem)

Zdroj dat: ČSSZ

Mezi prosincem roku 2023 a 2024 vzrostla průměrná výše sólo vyplácených plných starobních důchodů o 2,1 % (o 426 Kč) a dosáhla tak na **20 736 Kč**. Průměrná měsíční výše plného starobního důchodu vypláceného sólo je u žen dlouhodobě nižší než v případě mužů. Zatímco ženy pobíraly v průměru 19 530 Kč, muži 22 017 Kč. V prosinci 2024 dosahoval tak průměrný plný starobní důchod žen (vyplácený sólo) úroveň 89 % stejného druhu důchodu u mužů. Před zavedením tzv. „výchovného“ dosahoval průměrný starobní důchod žen úroveň 83 % průměrného starobního důchodu mužů. Na zvýšení starobního důchodu o výchovné 500 Kč měsíčně za každé vychované dítě má od 1. ledna 2023 nárok ten z rodičů, který o dítě nejvíce pečoval, což byly častěji ženy. Toto navýšení se týká i předčasných starobních důchodů, netýká se ale invalidních důchodů ani samostatně vyplácených vdovských či vdoveckých důchodů.

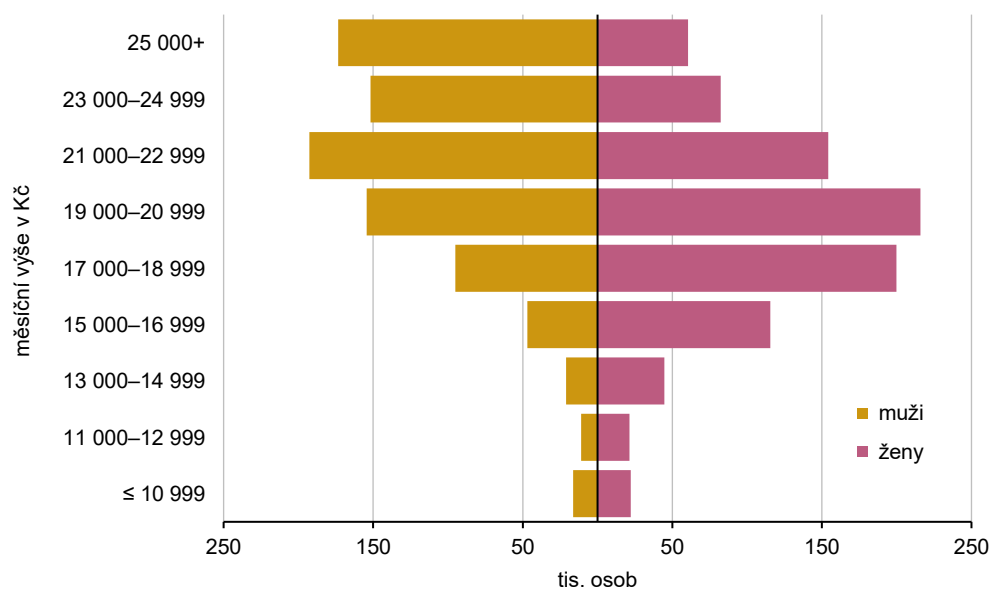
Průměrná výše sólo invalidního důchodu pro invaliditu III. stupně dosahovala v prosinci 2024 hodnoty 17 325 Kč, u II. stupně invalidity 11 704 Kč a pro nejnižší stupeň to bylo 9 906 Kč. I zde měli muži v průměru vyšší důchody než ženy, rozdíly ale nebyly tak velké jako u starobních důchodů. V závislosti na stupni invalidity se rozdíl v průměrné výši pohyboval mezi 600 a 800 Kč. Na konci roku 2024 dosahovala průměrná výše vdovského důchodu (vypláceného sólo) 13 044 Kč, v případě samostatně vypláceného vdoveckého důchodu 11 847 Kč. Průměrná výše sirotčího důchodu dosahovala 10 554 Kč.

Graf 1.7 Průměrná výše starobního důchodu v prosinci (2010–2024)

Pozn.: pouze plné starobní důchody, vyplácené sólo (samostatně bez souběhu s pozůstalostním důchodem)
Zdroj dat: ČSSZ

Graf 1.8 Příjemci starobních důchodů podle měsíční výše k 31. 12. 2024

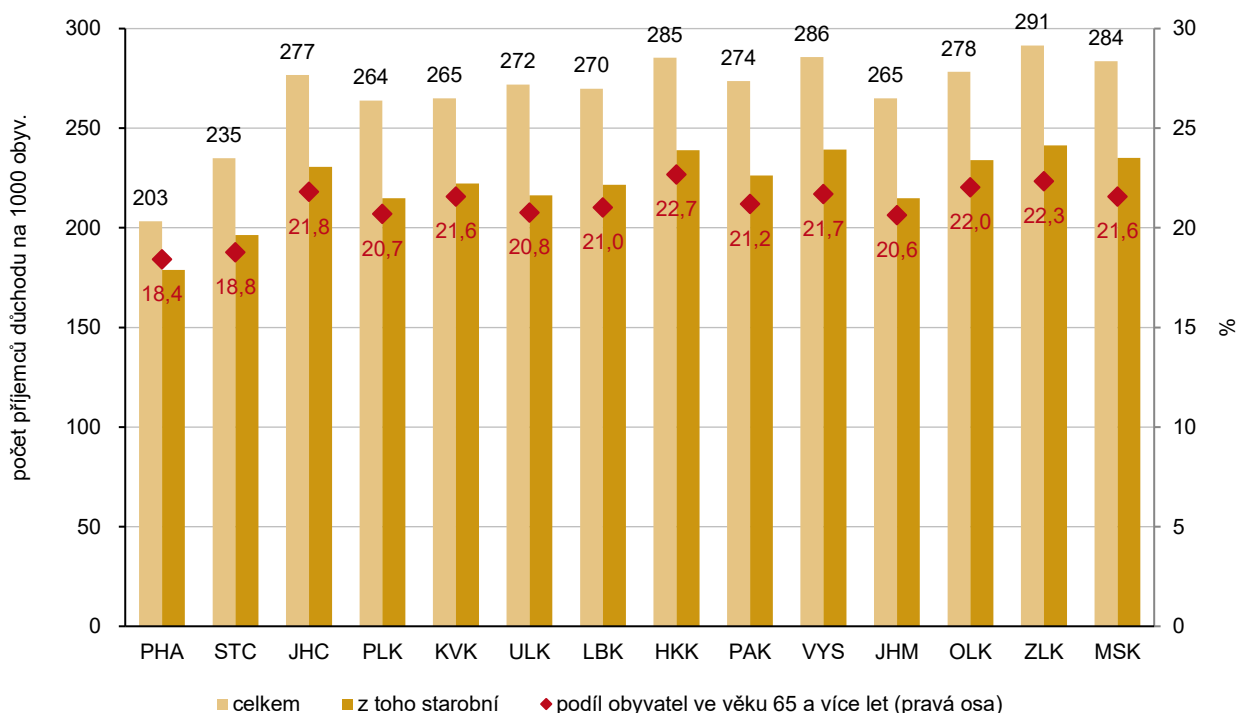
Pozn.: pouze plné starobní důchody vyplácené sólo (bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým důchodem)
Zdroj dat: ČSSZ

Regionální srovnání

Počty příjemců důchodů v jednotlivých krajích jsou z největší části určeny velikostí daného kraje a dále věkovou a pohlavní strukturou jeho obyvatel. Vzhledem k tomu, že starobní důchodci představují drtivou většinu všech příjemců důchodů, je věkové složení kraje nejzásadnější. Nejvyšší zastoupení příjemců důchodu bylo v roce 2024 evidováno v krajích Zlínském, Královéhradeckém a na Vysočině, ve kterých na 1 000 obyvatel daného kraje připadalo 285 a více důchodců, z čehož bylo přes 239 starobních. Královéhradecký kraj s 22,7% podílem osob starších 65 let je zároveň nejstarším krajem České republiky. Na opačném konci žebříčku jsou Hlavní město Praha a Středočeský kraj. V obou krajích bylo zastoupení důchodců pobírajících jakýkoliv druh důchodu menší než čtvrtina populace, konkrétně 203 příjemců důchodu (respektive 235 v případě Středočeského kraje) na 1 000 obyvatel. Do jisté míry je to dáno tím, že v Praze i Středočeském kraji je podprůměrné zastoupení osob ve věku 65 a více let (méně než 19 %). V Praze je také nejnižší podíl starobních důchodců, kterým byl důchod přiznán předčasně (před dosažením důchodového věku). Zatímco v Praze pobíralo předčasný důchod 17 % ze všech příjemců plného starobního důchodu, celorepublikový průměr byl 32 %. Nejvyšší podíl byl v Kraji Vysočina (41 %), v Pardubickém (38 %) a Moravskoslezském kraji (38 %).

V průměru za celou Českou republiku ke konci roku 2024 připadalo na 1 000 obyvatel celkem 261 příjemců důchodů, z toho bylo 218 starobních důchodců, 38 invalidních důchodců, 2 příjemci samostatně vypláceného vdovského či vdoveckého důchodu a 4 příjemci důchodu sirotčího.

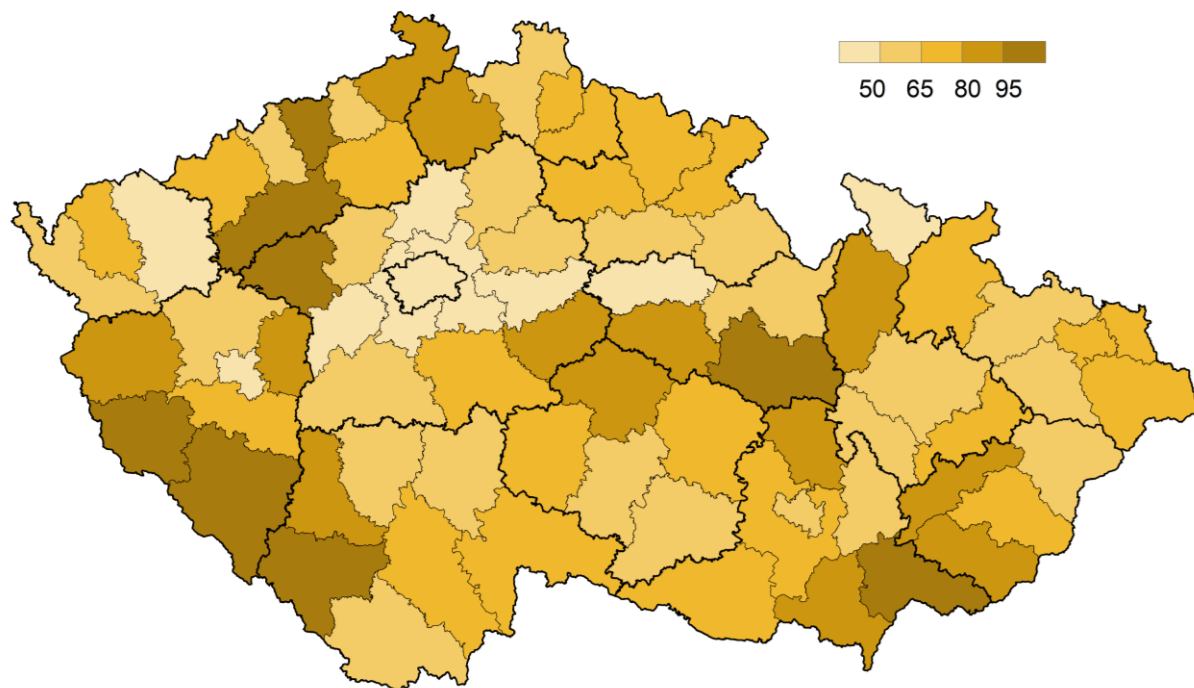
Graf 1.9 Příjemci důchodů na 1 000 obyvatel a podíl osob nad 65 let v krajích v roce 2024

Zdroj dat: ČSSZ, ČSÚ

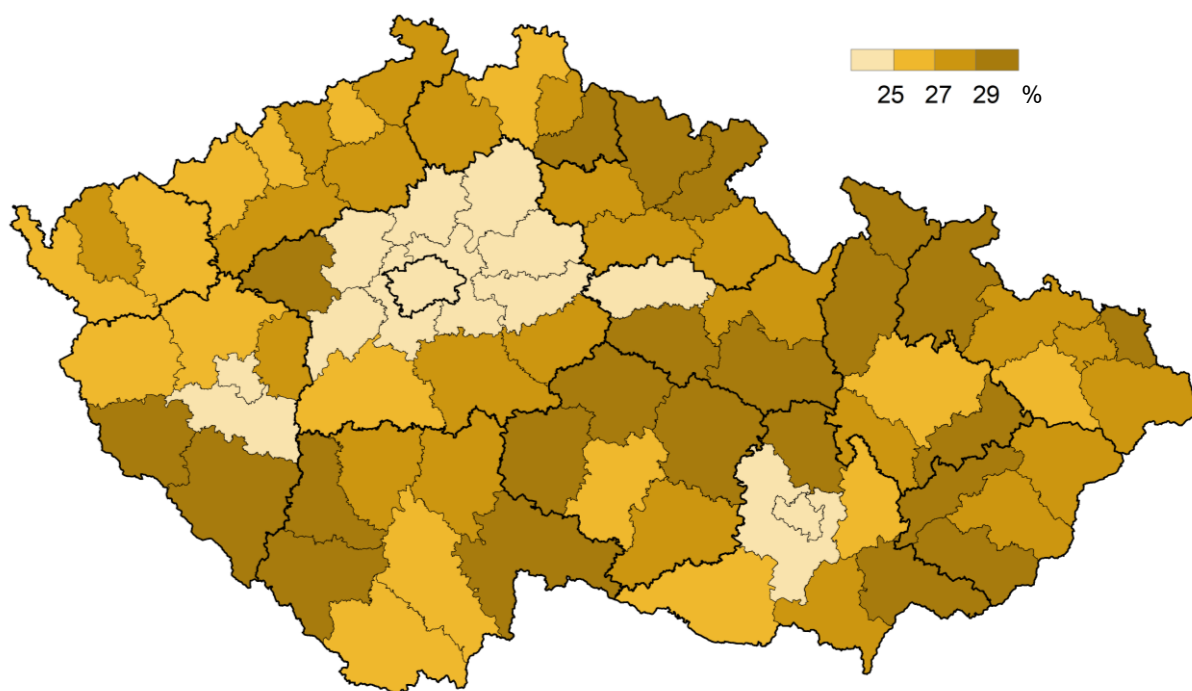
Průměrná výše starobního důchodu se regionálně liší (viz obr. 1.3 a 1.4), zároveň se také výrazně liší mezi muži a ženami. Ženy pobíraly nejvyšší starobní důchod v prosinci 2024 v Praze, kde průměrná výše činila 20 840 Kč, a naopak nejnižší v okresech Karviná a Znojmo (18 302 Kč, respektive 18 377 Kč). V Karvině naopak muži pobírali nejvyšší starobní důchody, průměrná výše tam činila 23 829 Kč. Nejnižší starobní důchody mužů byly vypláceny v okrese Znojmo, v průměru šlo o částku 20 329 Kč.

Obr. 1.1 Příjemci invalidního důchodu na 1 000 obyvatel ve věku 18–64 let, k 31.12. 2024

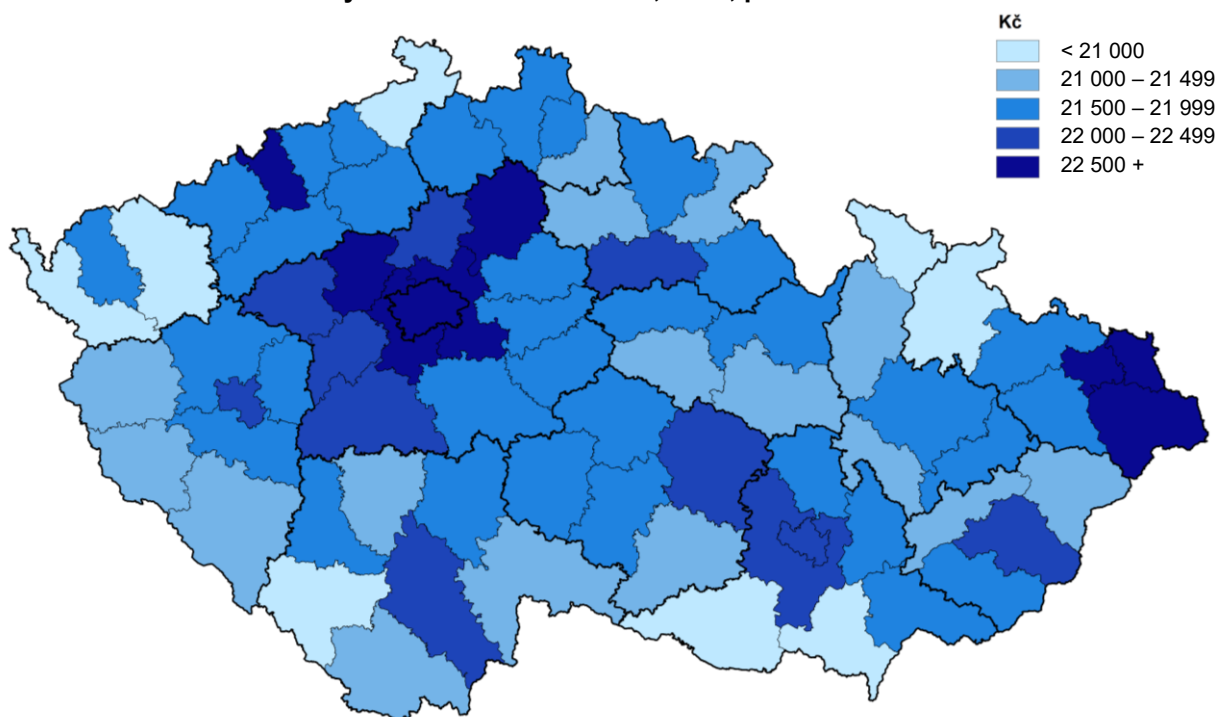
Zdroj dat: ČSSZ, ČSÚ

Obr. 1.2 Podíl příjemců všech druhů důchodu z obyvatel okresu, k 31.12. 2024

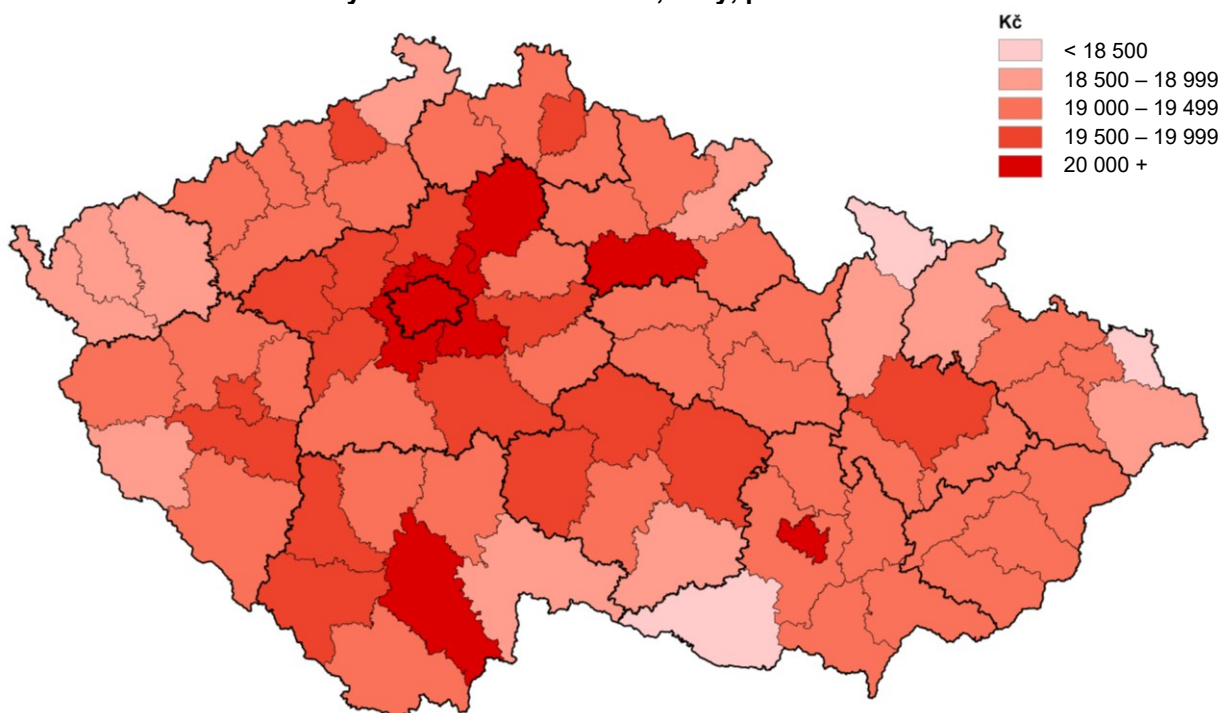
Zdroj dat: ČSSZ, ČSÚ

Obr. 1.3 Průměrná výše starobního důchodu, muži, prosinec 2024

Pozn.: Jedná se o plné starobní důchody vyplacené sólo.
Zdroj dat: ČSSZ

Obr. 1.4 Průměrná výše starobního důchodu, ženy, prosinec 2024

Pozn.: Jedná se o plné starobní důchody vyplacené sólo.
Zdroj dat: ČSSZ

Další informace o důchodovém pojištění jsou dostupné na webu Ministerstva práce a sociálních věcí (MPSV) <https://www.mpsv.cz/duchodove-pojisteni> nebo na internetových stránkách České správy sociálního zabezpečení (ČSSZ) <https://www.cssz.cz/statisticke-rocenky>. Podrobné údaje o počtech příjemců důchodu a průměrné výši důchodu až do úrovně okresů naleznete ve veřejné databázi ČSÚ: [DataStat: Důchody](#)

1.1 Výdaje na důchody podle druhu důchodu (2000–2024)

Pramen: Česká správa sociálního zabezpečení

v mil. Kč

Rok	Celkem ¹⁾	podle druhu důchodu						
		starobní	invalidní pro invaliditu stupně			pozůstalostní důchody		
			III. ²⁾	II. ³⁾	I.	vdovský	vdovecký	sirotčí
2000	181 921	130 932	26 412	7 012	-	14 534	1 055	1 975
2001	195 814	140 657	27 970	7 677	-	15 938	1 200	2 373
2002	210 440	150 772	30 222	8 501	-	17 078	1 368	2 498
2003	218 273	156 273	31 531	9 135	-	17 343	1 487	2 504
2004	226 883	163 026	32 719	9 631	-	17 408	1 532	2 567
2005	243 648	175 669	35 028	10 575	-	18 042	1 651	2 684
2006	261 464	188 949	37 239	11 802	-	18 924	1 810	2 740
2007	282 876	203 933	40 420	13 254	-	20 382	1 984	2 904
2008	305 536	222 105	42 446	14 952	-	20 871	2 096	3 066
2009	331 705	243 636	44 380	16 609	-	21 576	2 249	3 254
2010	340 162	265 985	30 870	4 295	12 516	21 018	2 263	3 214
2011	359 234	284 614	29 504	5 116	12 831	21 483	2 385	3 301
2012	367 864	295 140	28 067	5 250	12 159	21 463	2 443	3 341
2013	372 335	300 574	26 903	5 457	11 781	21 935	2 519	3 166
2014	376 406	305 668	26 062	5 608	11 683	21 731	2 553	3 101
2015	386 520	314 872	26 505	5 773	11 736	21 951	2 584	3 099
2016	394 467	321 033	24 964	5 956	12 048	21 149	2 621	3 134
2017	404 468	333 848	24 881	6 264	12 387	21 271	2 694	3 114
2018	423 678	351 235	25 039	6 658	13 106	21 601	2 792	3 246
2019	459 308	382 223	26 025	7 444	14 573	22 578	2 949	3 517
2020	507 631	411 285	27 000	8 126	15 915	23 660	3 113	3 840
2021	519 584	433 705	27 537	8 600	16 648	25 288	3 377	4 198
2022	574 905	480 094	29 895	9 778	19 071	27 484	3 724	4 847
2023	669 851	564 079	33 061	10 967	21 169	30 838	4 278	5 456
2024	693 361	583 738	33 744	11 577	22 296	31 585	4 489	5 930

Pozn.: čisté výdaje v roce bez záloh poštám na výplatu důchodů; civilní sektor

¹⁾ nemusí odpovídat součtu za jednotlivé druhy důchodu, protože zahrnuje i jednorázový příspěvek důchodci. V roce 2016 činil příspěvek 1200 Kč a v roce 2020 činil 5000 Kč na důchodce. Jednorázové příspěvky mohou být dopláceny i v následujících letech.

²⁾ do roku 2009 výdaje na plné invalidní důchody

³⁾ do roku 2009 výdaje na částečné invalidní důchody

1.2 Příjemci důchodů podle druhu důchodu a pohlaví k 31. 12. (2013–2024)

Pramen: Česká správa sociálního zabezpečení

Rok	Celkem	podle druhu důchodu								
		starobní plný			starobní poměrný ²⁾	invalidní pro invaliditu stupně			vdovský a vdovecký (sólo)	sirotčí
		celkem	v tom:							
			po dosažení důchodo- vého věku	přiznaný předčasně ¹⁾						
						III.	II.	I.		
	celkem									
2013	2 857 856	2 329 050	1 785 694	543 356	11 271	206 484	65 616	161 314	38 863	45 258
2014	2 863 210	2 344 718	1 778 792	565 926	10 426	199 377	67 264	161 657	36 205	43 563
2015	2 873 953	2 367 307	1 781 298	586 009	9 576	192 408	68 363	160 884	33 545	41 870
2016	2 892 469	2 386 432	1 782 931	603 501	8 950	190 837	71 031	163 920	31 304	39 995
2017	2 895 963	2 395 517	1 776 675	618 842	8 416	185 457	72 708	166 077	29 266	38 522
2018	2 896 973	2 402 119	1 771 223	630 896	7 961	179 108	74 110	168 269	27 439	37 967
2019	2 897 527	2 407 043	1 764 407	642 636	7 771	173 364	75 278	170 341	26 103	37 627
2020	2 881 424	2 392 704	1 739 860	652 844	7 775	167 979	76 626	173 034	25 179	38 127
2021	2 857 644	2 369 826	1 701 670	668 156	7 994	162 822	77 240	174 584	25 413	39 765
2022	2 844 180	2 358 855	1 678 725	680 130	8 330	158 788	77 812	176 913	24 031	39 451
2023	2 845 583	2 362 160	1 629 548	732 612	9 081	156 409	78 203	177 094	22 708	39 928
2024	2 847 699	2 356 453	1 593 970	762 483	10 346	154 947	79 864	180 812	23 326	41 951
	muži									
2013	1 141 950	885 394	654 533	230 861	1 609	109 532	35 090	81 688	6 760	21 877
2014	1 147 479	896 559	655 498	241 061	1 603	105 622	35 593	80 542	6 471	21 089
2015	1 155 531	910 491	660 397	250 094	1 611	102 070	35 856	79 052	6 165	20 286
2016	1 171 031	926 010	668 536	257 474	1 691	101 588	36 888	79 482	5 917	19 455
2017	1 178 803	937 360	672 849	264 511	1 805	98 651	37 159	79 378	5 590	18 860
2018	1 183 589	946 004	675 909	270 095	1 975	95 121	37 497	79 066	5 318	18 608
2019	1 188 533	953 890	678 100	275 790	2 271	92 260	37 682	78 889	5 122	18 419
2020	1 187 980	955 838	675 804	280 034	2 684	89 630	37 705	78 532	4 852	18 739
2021	1 178 892	948 482	661 962	286 520	3 208	86 987	37 630	78 117	4 956	19 512
2022	1 176 929	948 007	657 254	290 753	3 754	84 968	37 666	78 346	4 772	19 416
2023	1 183 052	955 151	636 272	318 879	4 402	84 160	37 537	77 596	4 573	19 633
2024	1 186 197	955 674	624 477	331 197	5 357	83 016	38 340	78 509	4 691	20 610
	ženy									
2013	1 715 906	1 443 656	1 131 161	312 495	9 662	96 952	30 526	79 626	32 103	23 381
2014	1 715 731	1 448 159	1 123 294	324 865	8 823	93 755	31 671	81 115	29 734	22 474
2015	1 718 422	1 456 816	1 120 901	335 915	7 965	90 338	32 507	81 832	27 380	21 584
2016	1 721 438	1 460 422	1 114 395	346 027	7 259	89 249	34 143	84 438	25 387	20 540
2017	1 717 160	1 458 157	1 103 826	354 331	6 611	86 806	35 549	86 699	23 676	19 662
2018	1 713 384	1 456 115	1 095 314	360 801	5 986	83 987	36 613	89 203	22 121	19 359
2019	1 708 994	1 453 153	1 086 307	366 846	5 500	81 104	37 596	91 452	20 981	19 208
2020	1 693 444	1 436 866	1 064 056	372 810	5 091	78 349	38 921	94 502	20 327	19 388
2021	1 678 752	1 421 344	1 039 708	381 636	4 786	75 835	39 610	96 467	20 457	20 253
2022	1 667 251	1 410 848	1 021 471	389 377	4 576	73 820	40 146	98 567	19 259	20 035
2023	1 662 531	1 407 009	993 276	413 733	4 679	72 249	40 666	99 498	18 135	20 295
2024	1 661 502	1 400 779	969 493	431 286	4 989	71 931	41 524	102 303	18 635	21 341

Pozn.: Příjemci starobních a invalidních důchodů včetně souběhu s pozůstalostním důch. Nejsou zahrnuty důchody vyplácené do ciziny.

¹⁾ Předčasný starobní důchod přiznaný před věkovou hranicí podle § 30 nebo § 31 zák. č. 155/1995 Sb.²⁾ Poměrné starobní důchody za dobu pojištění kratší než 25 let, podle § 26 zák. č. 100/1988 Sb. a § 29 písm. b) zák. č. 155/1995 Sb.

1.3 Průměrné měsíční výše sólo vyplácených důchodů podle pohlaví v prosinci (2012–2024)

Pramen: Česká správa sociálního zabezpečení

v Kč

Rok	Celkem	podle druhu důchodu						
		starobní		invalidní pro invaliditu stupně			vdovský a vdovecký	sirotčí
		plný	poměrný ¹⁾	III.	II.	I.		
	celkem							
2012	10 093	10 793	4 420	10 141	6 714	6 021	6 929	5 544
2013	10 249	10 985	4 405	10 245	6 675	5 989	7 046	5 657
2014	10 337	11 090	4 331	10 262	6 662	5 911	7 083	5 703
2015	10 576	11 361	4 335	10 392	6 738	5 924	7 225	5 833
2016	10 675	11 475	4 274	10 395	6 745	5 883	7 277	5 874
2017	11 026	11 866	4 329	10 655	6 922	5 998	7 512	6 078
2018	11 539	12 435	4 480	11 059	7 205	6 207	7 856	6 351
2019	12 526	13 487	5 244	11 905	7 923	6 851	8 676	7 058
2020	13 453	14 502	5 736	12 726	8 532	7 366	9 341	7 636
2021	14 277	15 453	6 014	13 422	8 942	7 642	9 825	8 004
2022	16 698	18 098	7 114	15 633	10 444	8 887	11 454	9 365
2023	18 665	20 310	8 086	17 014	11 412	9 685	12 483	10 268
2024	19 018	20 736	8 435	17 325	11 704	9 906	12 803	10 554
	muži							
2012	11 034	11 962	4 285	10 597	6 997	6 336	6 076	5 534
2013	11 202	12 165	4 301	10 676	6 961	6 305	6 240	5 645
2014	11 298	12 274	4 284	10 664	6 945	6 222	6 314	5 693
2015	11 550	12 562	4 319	10 759	7 013	6 231	6 475	5 825
2016	11 659	12 678	4 294	10 736	7 019	6 183	6 551	5 852
2017	12 040	13 093	4 396	10 982	7 199	6 294	6 815	6 067
2018	12 595	13 703	4 608	11 378	7 492	6 504	7 173	6 332
2019	13 634	14 807	5 378	12 226	8 214	7 147	7 898	7 053
2020	14 639	15 898	5 945	13 059	8 832	7 664	8 551	7 627
2021	15 550	16 938	6 319	13 778	9 259	7 946	9 004	8 008
2022	18 170	19 807	7 523	16 025	10 804	9 220	10 537	9 368
2023	19 831	21 610	8 397	17 415	11 780	10 023	11 529	10 269
2024	20 173	22 017	8 735	17 691	12 043	10 229	11 847	10 552
	ženy							
2012	9 261	9 797	4 478	9 596	6 375	5 683	7 104	5 554
2013	9 402	9 970	4 453	9 730	6 338	5 659	7 216	5 668
2014	9 481	10 065	4 354	9 784	6 338	5 598	7 250	5 713
2015	9 704	10 315	4 344	9 951	6 428	5 622	7 394	5 840
2016	9 788	10 416	4 262	9 988	6 444	5 597	7 446	5 894
2017	10 107	10 772	4 281	10 266	6 627	5 724	7 677	6 089
2018	10 578	11 296	4 373	10 682	6 908	5 940	8 029	6 369
2019	11 514	12 292	5 111	11 526	7 628	6 592	8 866	7 062
2020	12 359	13 221	5 484	12 331	8 237	7 116	9 529	7 644
2021	13 102	14 080	5 577	13 000	8 638	7 392	10 024	8 000
2022	15 335	16 509	6 471	15 166	10 101	8 620	11 681	9 362
2023	17 580	19 095	7 571	16 532	11 068	9 419	12 724	10 267
2024	17 940	19 530	7 912	16 889	11 389	9 656	13 044	10 555

¹⁾ Poměrné starobní důchody za dobu pojištění kratší než 25 let,
podle § 26 zákona. č. 100/1988 Sb. a § 29 písm. b) zákona. č. 155/1995 Sb.

1.4 Příjemci důchodů podle druhu důchodu a krajů k 31. 12. 2024

Pramen: Česká správa sociálního zabezpečení

ČR, kraje	Celkem	podle druhu důchodu								
		starobní plný			starobní poměrný ²⁾	invalidní pro invaliditu stupně			vdovský a vdovecký (sólo)	sirotčí
		celkem	v tom:			III.	II.	I.		
			po dosažení důchodo- vého věku	přiznaný předčasně ¹⁾						
Celkem ČR	2 847 699	2 356 453	1 593 970	762 483	10 346	154 947	79 864	180 812	23 326	41 951
Hl. m. Praha	284 116	247 738	205 347	42 391	2 179	11 449	5 612	10 611	2 414	4 113
Středočeský	344 398	286 772	206 771	80 001	1 208	17 900	8 883	20 813	3 097	5 725
Jihočeský	180 723	150 190	96 569	53 621	407	8 784	4 826	12 550	1 380	2 586
Plzeňský	162 142	131 510	86 704	44 806	502	10 613	5 721	10 441	1 145	2 210
Karlovarský	77 694	64 727	42 429	22 298	452	4 210	2 139	4 232	692	1 242
Ústecký	219 819	173 925	115 900	58 025	973	13 593	7 564	18 271	1 882	3 611
Liberecký	121 312	99 277	67 979	31 298	328	7 295	3 705	8 160	884	1 663
Královéhradecký	158 624	132 539	87 458	45 081	311	8 954	4 518	9 215	1 050	2 037
Pardubický	145 179	119 778	74 495	45 283	258	7 950	4 246	9 834	1 046	2 067
Kraj Vysočina	147 871	123 678	72 825	50 853	213	8 040	4 125	9 047	985	1 783
Jihomoravský	325 827	263 181	182 483	80 698	998	17 726	11 084	26 113	2 410	4 315
Olomoucký	175 757	147 320	92 873	54 447	457	9 188	4 271	10 415	1 433	2 673
Zlínský	168 730	139 425	90 284	49 141	359	10 193	4 335	10 621	1 386	2 411
Moravskoslezský	335 507	276 393	171 853	104 540	1 701	19 052	8 835	20 489	3 522	5 515

Pozn.: Příjemci starobních a invalidních důchodů včetně souběhu s pozůstalostním důchodem.

Nejsou zahrnuty důchody vyplácené do ciziny.

¹⁾ Předčasný starobní důchod přiznaný před věkovou hranicí podle § 30 nebo § 31 zák. č. 155/1995 Sb.²⁾ Poměrné starobní důchody za dobu pojištění kratší než 25 let, podle § 26 zák. č. 100/1988 Sb. a § 29 písm. b) zák. č. 155/1995 Sb.

1.5 Průměrné měsíční výše sólo vyplácených důchodů podle krajů v prosinci 2024

Pramen: Česká správa sociálního zabezpečení

v Kč

ČR, kraje	Celkem	podle druhu důchodu				
		starobní celkem	starobní plný			starobní poměrný ²⁾
			celkem	přiznaný po dosažení důchodového věku	přiznaný předčasně ¹⁾	
Celkem ČR	19 018	20 679	20 736	21 625	19 114	8 435
Hl. m. Praha	20 452	21 808	21 941	22 494	19 516	8 143
Středočeský	19 311	20 961	21 017	21 753	19 340	8 670
Jihočeský	18 874	20 536	20 572	21 452	19 227	8 528
Plzeňský	18 843	20 557	20 606	21 472	19 115	8 392
Karlovarský	18 380	19 840	19 932	20 821	18 439	8 257
Ústecký	18 305	20 353	20 427	21 347	18 794	8 647
Liberecký	18 766	20 440	20 486	21 285	18 978	8 401
Královéhradecký	19 009	20 522	20 552	21 436	19 082	8 973
Pardubický	18 785	20 431	20 458	21 399	19 123	8 728
Kraj Vysočina	19 002	20 485	20 508	21 589	19 197	8 210
Jihomoravský	18 642	20 515	20 562	21 373	18 969	8 392
Olomoucký	18 705	20 194	20 235	21 206	18 849	8 358
Zlínský	18 922	20 490	20 521	21 373	19 201	8 735
Moravskoslezský	19 055	20 749	20 810	21 902	19 261	8 455

ČR, kraje	podle druhu důchodu					
	invalidní pro invaliditu stupně			vdovský	vdovecký	sirotčí
	III.	II.	I.			
Celkem ČR	17 325	11 704	9 906	13 044	11 847	10 554
Hl. m. Praha	16 721	11 374	9 750	13 248	12 088	10 887
Středočeský	17 532	11 827	9 962	13 215	12 222	10 857
Jihočeský	17 318	11 682	9 923	12 722	11 890	10 595
Plzeňský	17 642	11 786	9 852	12 994	12 141	10 670
Karlovarský	16 942	11 478	9 662	12 317	10 822	9 739
Ústecký	16 842	11 457	9 747	12 597	11 283	9 772
Liberecký	17 338	11 740	9 891	12 752	11 654	10 514
Královéhradecký	17 405	11 760	9 981	12 877	11 828	10 667
Pardubický	17 399	11 791	9 988	12 855	12 130	10 690
Kraj Vysočina	17 663	12 099	10 167	13 144	12 042	10 936
Jihomoravský	17 333	11 720	9 958	12 875	11 726	10 538
Olomoucký	17 272	11 686	9 782	12 789	11 844	10 432
Zlínský	17 711	11 944	10 047	13 031	12 134	10 745
Moravskoslezský	17 348	11 619	9 880	13 623	11 516	10 405

¹⁾ Předčasný starobní důchod přiznaný před věkovou hranicí podle § 30 nebo § 31 zák. č. 155/1995 Sb.²⁾ Poměrné starobní důchody za dobu pojištění kratší než 25 let, podle § 26 zák. č. 100/1988 Sb. a § 29 písm. b) zák. č. 155/1995 Sb.

1.6 Příjemci důchodů podle měsíční výše vyplacených důchodů a pohlaví k 31. 12. 2024

Pramen: Česká správa sociálního zabezpečení

v Kč

Měsíční výše důchodu	podle druhu důchodu							sirotčí
	starobní		invalidní pro invaliditu stupně			vdovský a vdovecký		
	plný	poměrný ¹⁾	III.	II.	I.	sólo	kombinovaný ²⁾	
	muži							
≤ 7 999	8 129	2 370	2 420	3 111	7 464	439	115	3 639
8 000–8 999	1 978	788	814	753	9 046	146	58	818
9 000–9 999	2 524	603	1 041	1 008	16 197	202	83	3 182
10 000–10 999	3 626	420	892	6 811	19 598	599	92	3 501
11 000–11 999	4 783	274	772	6 515	14 543	763	146	3 865
12 000–12 999	6 224	206	808	6 350	6 700	1 035	203	2 861
13 000–13 999	8 542	158	1 615	6 150	3 162	809	234	1 311
14 000–14 999	12 484	124	7 999	4 263	1 102	414	324	570
15 000–15 999	18 306	84	9 315	1 914	230	169	453	283
16 000–16 999	28 515	68	17 636	702	123	48	623	168
17 000–17 999	39 936	44	7 167	288	34	18	1 032	125
18 000–18 999	55 145	17	4 737	142	26	15	1 678	103
19 000–19 999	69 251	10	4 945	74	15	12	2 787	74
20 000–20 999	85 081	13	4 789	39	5	8	4 675	40
21 000–21 999	96 953	5	4 359	33	-	8	7 349	30
22 000–22 999	95 644	2	3 827	13	-	1	9 942	24
23 000–23 999	89 022	1	3 184	7	1	1	12 689	12
24 000–24 999	62 840	2	2 246	17	-	2	12 593	1
25 000–29 999	131 898	1	3 403	18	-	2	33 357	3
30 000–34 999	23 763	-	332	-	-	-	4 356	-
35 000+	17 685	-	161	-	-	-	1 672	-
	ženy							
≤ 7 999	8 174	1 787	2 542	4 395	13 398	897	387	3 626
8 000–8 999	2 944	565	918	1 259	13 625	272	146	815
9 000–9 999	4 494	252	1 171	1 748	27 508	472	182	3 386
10 000–10 999	6 675	127	1 021	7 875	29 599	1 748	308	3 654
11 000–11 999	9 208	63	881	8 380	11 652	2 411	456	4 166
12 000–12 999	12 046	45	954	8 425	3 778	3 277	785	3 005
13 000–13 999	17 026	44	2 203	5 363	1 098	3 499	1 456	1 307
14 000–14 999	27 605	43	6 979	2 319	247	2 602	2 440	524
15 000–15 999	46 541	30	7 929	732	46	1 549	3 825	269
16 000–16 999	68 924	24	14 370	269	22	690	6 323	201
17 000–17 999	90 333	6	6 451	98	14	439	10 681	113
18 000–18 999	109 559	1	5 088	47	3	284	19 758	113
19 000–19 999	113 239	1	5 120	27	3	136	34 861	65
20 000–20 999	102 597	1	4 534	7	1	84	56 369	40
21 000–21 999	86 075	1	3 385	2	1	72	77 396	30
22 000–22 999	68 168	-	2 286	7	-	57	79 898	16
23 000–23 999	50 177	1	1 402	2	-	46	63 778	7
24 000–24 999	32 103	-	832	-	-	26	44 275	-
25 000–29 999	48 726	-	1 069	4	-	68	76 297	3
30 000–34 999	7 700	1	125	-	-	3	8 573	1
35 000+	4 011	-	41	-	-	3	2 760	-

¹⁾ Poměrné starobní důchody za dobu pojištění kratší než 25 let, podle § 26 zák. č. 100/1988 Sb. a § 29 písm. b) zák. č. 155/1995 Sb.²⁾ Příjemci vdovského či vdoveckého důchodu v souběhu s důchodem starobním nebo invalidním.

1.7 Nově přiznané důchody – počet podle druhu důchodu a pohlaví v letech 2016–2024

Pramen: Česká správa sociálního zabezpečení

Důchody	Počet důchodů nově přiznaných v roce								
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
celkem									
Důchody celkem	169 298	161 992	158 889	165 031	149 881	145 919	168 960	98 619	102 713
Starobní plné celkem	97 696	91 212	88 937	96 686	83 170	70 814	103 774	36 190	36 633
z toho k věkové hranici	60 779	55 386	56 077	60 668	44 595	38 563	50 362	7 990	24 390
odložený odchod	865	807	700	781	593	230	455	58	77
po invalidním	8 370	8 170	7 458	7 370	7 534	7 681	8 359	7 534	7 547
po věkové hranici celkem	70 014	64 363	64 235	68 819	52 722	46 474	59 176	15 582	32 014
předčasné	27 682	26 849	24 702	27 867	30 448	24 340	44 598	20 608	4 619
Poměrné starobní	168	257	322	483	605	963	972	1 161	1 389
Invalidní III. stupně	9 460	9 019	8 046	7 983	7 472	7 682	8 089	7 411	7 556
Invalidní II. stupně	4 742	4 657	4 371	4 247	3 855	4 163	4 093	3 837	3 696
Invalidní I. stupně	15 938	15 973	15 432	15 483	13 695	14 603	14 993	13 794	13 762
Vdovské a vdovecké	36 903	36 738	37 227	35 960	36 663	42 801	32 505	31 897	34 945
Sírotčí	4 391	4 136	4 554	4 189	4 421	4 893	4 534	4 329	4 732
muži									
Důchody celkem	79 982	75 593	72 817	75 444	72 508	64 670	79 526	42 154	43 707
Starobní plné celkem	53 408	49 427	47 495	50 495	48 655	38 472	54 486	19 358	19 818
z toho k věkové hranici	34 425	30 294	29 713	30 623	28 052	21 369	25 353	4 908	13 557
odložený odchod	424	371	339	418	326	123	254	36	49
po invalidním	4 106	4 022	3 666	3 383	3 491	3 598	4 395	4 006	4 314
po věkové hranici celkem	38 955	34 687	33 718	34 424	31 869	25 090	30 002	8 950	17 920
předčasné	14 453	14 740	13 777	16 071	16 786	13 382	24 484	10 408	1 898
Poměrné starobní	74	157	221	355	449	651	652	700	865
Invalidní III. stupně	5 318	4 996	4 432	4 298	4 120	4 191	4 404	3 936	3 946
Invalidní II. stupně	2 628	2 618	2 427	2 338	2 142	2 317	2 322	2 125	1 967
Invalidní I. stupně	7 357	7 162	6 802	6 860	6 177	6 404	6 587	5 848	5 959
Vdovecké	9 024	9 180	9 168	9 042	8 760	10 202	8 779	8 013	8 819
Sírotčí	2 173	2 053	2 272	2 056	2 205	2 433	2 296	2 174	2 333
ženy									
Důchody celkem	89 316	86 399	86 072	89 587	77 373	81 249	89 434	56 465	59 006
Starobní plné celkem	44 288	41 785	41 442	46 191	34 515	32 342	49 288	16 832	16 815
z toho k věkové hranici	26 354	25 092	26 364	30 045	16 543	17 194	25 009	3 082	10 833
odložený odchod	441	436	361	363	267	107	201	22	28
po invalidním	4 264	4 148	3 792	3 987	4 043	4 083	3 964	3 528	3 233
po věkové hranici celkem	31 059	29 676	30 517	34 395	20 853	21 384	29 174	6 632	14 094
předčasné	13 229	12 109	10 925	11 796	13 662	10 958	20 114	10 200	2 721
Poměrné starobní	94	100	101	128	156	312	320	461	524
Invalidní III. stupně	4 142	4 023	3 614	3 685	3 352	3 491	3 685	3 475	3 610
Invalidní II. stupně	2 114	2 039	1 944	1 909	1 713	1 846	1 771	1 712	1 729
Invalidní I. stupně	8 581	8 811	8 630	8 623	7 518	8 199	8 406	7 946	7 803
Vdovské	27 879	27 558	28 059	26 918	27 903	32 599	23 726	23 884	26 126
Sírotčí	2 218	2 083	2 282	2 133	2 216	2 460	2 238	2 155	2 399

Pozn.: Nejsou zahrnuty důchody vyplácené do ciziny.

1.8 Nově přiznané důchody – průměrná výše podle druhu důchodu a pohlaví v letech 2016–2024

Pramen: Česká správa sociálního zabezpečení

v Kč

Důchody	Průměrná výše důchodů nově přiznaných v roce								
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
celkem									
Důchody celkem	10 876	11 248	11 910	13 401	14 215	13 840	16 927	14 315	16 175
Starobní plné celkem	12 337	12 828	13 629	15 150	16 228	16 119	19 021	17 031	20 497
z toho k věkové hranici	13 032	13 574	14 407	16 035	17 399	17 358	20 441	20 030	22 187
odložený odchod	17 177	17 856	19 449	20 744	22 525	21 121	25 819	27 255	28 058
po invalidním	11 039	11 237	11 493	12 079	12 722	13 269	14 287	15 724	16 991
po věkové hranici celkem	12 847	13 334	14 127	15 670	16 796	16 709	19 625	17 993	20 990
předčasné	11 049	11 618	12 336	13 870	15 247	14 994	18 221	16 310	17 091
Poměrné starobní	3 616	3 942	4 496	5 404	5 878	6 174	6 999	7 970	8 078
Invalidní III. stupně	11 572	12 091	12 788	14 313	15 136	15 321	18 024	17 748	18 385
Invalidní II. stupně	7 099	7 365	7 756	8 775	9 352	9 482	11 039	11 153	11 421
Invalidní I. stupně	5 461	5 700	6 050	6 896	7 324	7 487	8 563	8 783	9 009
Vdovské a vdovecké	7 617	7 925	8 370	9 268	9 953	10 445	11 735	12 811	13 209
Sirotčí	5 986	6 310	6 512	7 418	7 839	8 159	9 253	9 880	10 018
muži									
Důchody celkem	11 841	12 213	12 931	14 438	15 404	14 953	18 026	15 140	17 392
Starobní plné celkem	13 272	13 737	14 590	16 126	17 199	17 111	20 029	17 773	21 694
z toho k věkové hranici	13 946	14 571	15 485	17 171	18 262	18 375	21 491	20 704	23 099
odložený odchod	19 241	19 861	21 812	22 616	24 639	23 309	27 907	30 311	30 947
po invalidním	11 794	11 863	11 940	12 483	13 004	13 665	14 886	16 672	18 330
po věkové hranici celkem	13 777	14 314	15 164	16 777	17 752	17 726	20 580	18 939	21 973
předčasné	11 910	12 380	13 185	14 732	16 149	15 959	19 355	16 770	19 051
Poměrné starobní	3 785	4 251	4 723	5 704	6 171	6 599	7 549	8 391	8 254
Invalidní III. stupně	12 029	12 485	13 258	14 865	15 671	15 936	18 537	18 186	18 847
Invalidní II. stupně	7 356	7 636	7 995	9 034	9 637	9 783	11 344	11 402	11 598
Invalidní I. stupně	5 676	5 935	6 285	7 151	7 580	7 724	8 828	9 051	9 251
Vdovecké	6 745	7 049	7 475	8 281	8 813	9 319	10 490	11 395	11 692
Sirotčí	5 973	6 318	6 481	7 426	7 851	8 230	9 245	9 956	9 990
ženy									
Důchody celkem	9 830	10 232	10 868	12 371	12 810	12 713	15 809	13 537	15 021
Starobní plné celkem	11 205	11 748	12 523	14 081	14 853	14 931	17 902	16 166	19 073
z toho k věkové hranici	11 835	12 367	13 189	14 876	15 933	16 089	19 374	18 948	21 041
odložený odchod	15 174	16 123	17 213	18 588	19 925	18 582	23 099	22 254	23 003
po invalidním	10 298	10 617	11 051	11 729	12 474	12 909	13 600	14 600	15 138
po věkové hranici celkem	11 674	12 181	12 976	14 557	15 324	15 508	18 637	16 682	19 725
předčasné	10 107	10 689	11 264	12 696	14 138	13 814	16 840	15 837	15 720
Poměrné starobní	3 467	3 412	3 931	4 524	4 890	5 204	5 801	7 260	7 757
Invalidní III. stupně	10 986	11 601	12 211	13 669	14 480	14 582	17 411	17 251	17 881
Invalidní II. stupně	6 777	7 014	7 454	8 456	8 995	9 101	10 637	10 842	11 217
Invalidní I. stupně	5 275	5 507	5 863	6 692	7 112	7 300	8 355	8 586	8 823
Vdovské	7 830	8 121	8 558	9 472	10 171	10 659	12 006	13 082	13 518
Sirotčí	5 997	6 302	6 544	7 410	7 828	8 088	9 262	9 803	10 044

Pozn.: Nejsou zahrnuty důchody vyplácené do ciziny; průměrná výše nekrácených důchodů (pro souběh s jiným důchodem).

1.9 Podíl výdajů na důchody k hrubému domácímu produktu a relace průměrného vypláceného starobního důchodu k průměrné mzdě (1995–2024)

Pramen: MF (státní závěrečný účet), ČSÚ (údaje o HDP k 13.11. 2024), MPSV

Rok	Výdaje na důchody celkem k HDP			Průměrný starobní důchod k průměrné mzdě				
	Výdaje na důchody celkem (v mld. Kč)	HDP ¹⁾ v běžných cenách (v mld. Kč)	Podíl (v %)	Průměrný starobní důchod ²⁾ (v Kč)	Průměrná mzda (v Kč)		Relace důchodu ke mzdě (v %)	
					hrubá ³⁾	čistá ⁴⁾	hrubé	čisté
1995	110	1 608	6,8	3 578	8 172	6 318	43,8	56,6
1996	127	1 841	6,9	4 213	9 676	7 520	43,5	56,0
1997	150	1 982	7,6	4 840	10 696	8 308	45,3	58,3
1998	166	2 169	7,7	5 367	11 693	9 090	45,9	59,0
1999	178	2 267	7,8	5 724	12 655	9 842	45,2	58,2
2000	187	2 400	7,8	5 962	13 490	10 447	44,2	57,1
2001	201	2 592	7,8	6 352	14 640	11 324	43,4	56,1
2002	214	2 704	7,9	6 830	15 711	12 082	43,5	56,5
2003	226	2 833	8,0	7 071	16 769	12 807	42,2	55,2
2004	231	3 088	7,5	7 256	17 882	13 601	40,6	53,3
2005	247	3 288	7,5	7 728	18 809	14 252	41,1	54,2
2006	273	3 530	7,7	8 173	20 050	15 506	40,8	52,7
2007	290	3 857	7,5	8 736	21 527	16 509	40,6	52,9
2008	313	4 038	7,7	9 347	23 280	17 714	40,2	52,8
2009	340	3 946	8,6	10 028	24 091	18 665	41,6	53,7
2010	346	4 033	8,6	10 093	24 526	18 962	41,2	53,2
2011	368	4 095	9,0	10 543	25 093	19 246	42,0	54,8
2012	382	4 118	9,3	10 770	25 903	19 903	41,6	54,1
2013	383	4 169	9,2	10 962	25 903	19 903	42,3	55,1
2014	386	4 378	8,8	11 065	26 357	20 216	42,0	54,7
2015	395	4 652	8,5	11 331	27 156	20 777	41,7	54,5
2016	399	4 843	8,2	11 439	28 250	21 526	40,5	53,1
2017	414	5 179	8,0	11 826	30 156	22 832	39,2	51,8
2018	434	5 476	7,9	12 391	32 510	24 463	38,1	50,7
2019	472	5 889	8,0	13 431	34 766	26 021	38,6	51,6
2020	520	5 828	8,9	14 451	36 119	27 347	40,0	52,8
2021	530	6 308	8,4	15 410	38 294	30 918	40,2	49,8
2022	588	7 050	8,3	17 146	40 638	32 360	42,2	53,0
2023	685	7 660	9,0	19 963	43 682	34 617	45,7	57,7
2024	710	8 057	8,8	20 706	46 278	36 559	44,7	56,6

Pozn.: včetně výdajů na důchody ozbrojených složek;

částky mezd a důchodů jsou zvýšeny o státní vyrovnávací příspěvek v dobách kdy náležel.

¹⁾ V roce 2024 došlo k revizi HDP. Více viz: <https://csu.gov.cz/produkty/mimoradna-revize-narodnich-uctu>²⁾ Měsíční průměr roční výplaty důchodu vypláceného samostatně (bez pozůstalostního).³⁾ Jako průměrná hrubá mzda je uveden všeobecný vyměřovací základ (§ 17 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb.) stanovený nař. vlády.⁴⁾ Průměrná čistá mzda je průměrná hrubá mzda snížená o této mzdě odpovídají daň z příjmu a o pojistné zdravotního a soc. pojištění.

2. Nemocenské pojištění

Systém nemocenského pojištění je určen pro výdělečně činné osoby, které při ztrátě příjmu v případech dočasné pracovní neschopnosti z důvodu nemoci, úrazu, karantény, ošetřování člena rodiny, těhotenství a mateřství nebo péče o dítě zabezpečuje peněžitými dávkami nemocenského pojištění.

Od 1. ledna 2009 je nemocenské pojištění upraveno zákonem č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů. Nemocenské pojištění pro „civilní sféru“ (všechny pojištěnce s výjimkou příslušníků ozbrojených sil, bezpečnostních sborů, osob ve vazbě a odsouzených) provádí pouze okresní správy sociálního zabezpečení, nikoliv již zaměstnavatelé.

Nemocenského pojištění jsou účastni zaměstnanci, včetně příslušníků ozbrojených sil a bezpečnostních sborů, a osoby samostatně výdělečně činné. Zaměstnanci jsou nemocenského pojištění účastni povinně, na rozdíl od OSVČ, jejichž účast na nemocenském pojištění je od roku 1994 dobrovolná.

Povinná účast na nemocenském pojištění vzniká u zaměstnance (s výjimkou zaměstnance činného na základě dohody o provedení práce), pokud splňuje podmínky dané zákonem o nemocenském pojištění: výkon práce na území České republiky a minimální výše sjednaného příjmu (jedná se o tzv. rozhodný příjem, jehož hranice je od roku 2023 stanovena na 4 000 Kč). U zaměstnance činného na základě dohody o provedení práce vzniká povinná účast na nemocenském pojištění, pokud vykonává práci na území ČR a v kalendářním měsíci, v němž dohoda o provedení práce trvá, dosáhl započitatelného příjmu v částce vyšší než 10 000 Kč⁵. Účast OSVČ na nemocenském pojištění vzniká na základě přihlášky k nemocenskému pojištění a zaplacením pojistného na nemocenské pojištění.

Z nemocenského pojištění se poskytuje **6 druhů** peněžitých dávek:

- **nemocenské** – zaměstnanec nebo OSVČ, který je uznán ošetřujícím lékařem dočasně práce neschopným, nebo při nařízené karanténě, má nárok na nemocenské od 15. kalendářního dne trvání jeho dočasné pracovní neschopnosti do konce dočasné pracovní neschopnosti, maximálně však 380 kalendářních dnů. Po dobu prvních 14 kalendářních dnů je zaměstnanec zabezpečen náhradou mzdy, kterou poskytuje zaměstnavatel podle zákoníku práce. Od 1. 7. 2019 náleží náhrada mzdy za pracovní dny opět od prvního dne.
- **ošetřovné** – je vypláceno zaměstnanci z důvodu ošetřování nemocného člena domácnosti nebo péče o zdravé dítě mladší 10 let, protože školské nebo dětské zařízení bylo uzavřeno, dítěti byla nařízena karanténa, nebo osoba, která jinak o dítě pečuje, sama onemocněla. Podpůrčí doba u ošetřovného činí standardně maximálně 9 kalendářních dnů⁶. U samoživitele, který má v trvalé péči alespoň jedno dítě ve věku do 16 let, které neukončilo povinnou školní docházku, činí podpůrčí doba standardně až 16 kalendářních dnů.
- **peněžitá pomoc v mateřství** – od roku 2011 je vyplácena ode dne, který určí sama pojištěnka, a to v období od počátku osmého do počátku šestého týdne před očekávaným dnem porodu (případně ode dne převzetí dítěte do péče). Podpůrčí doba činí 28 týdnů (v případě porodu dvou nebo více dětí, činí podpůrčí doba 37 týdnů).
Zákon umožňuje střídání matky dítěte s jejím manželem či otcem dítěte v péči o dítě, přičemž každý z nich má při této péči o dítě nárok na výplatu peněžitě pomoci v mateřství po dobu a za podmínek stanovených zákonem o nemocenském pojištění.
- **vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství** – pobírají zaměstnankyně, které musely být z důvodu těhotenství (mateřství nebo kojení) převedeny na jinou práci, kde dosahují nižšího výdělku. Vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství se vyplácí za kalendářní dny od data převedení na jinou práci do doby nástupu na peněžitou pomoc v mateřství (nebo do 9. měsíce po porodu).

⁵ pro rok 2025 je to již 11 500,- Kč

⁶ V roce 2020 a v 1. pololetí roku 2021 trvala podpůrčí doba při uzavření školských zařízení po celou dobu mimořádných vládních opatření v souvislosti s pandemií Covid-19. Více viz zákon č. 133/2020 Sb., o některých úpravách v sociálním zabezpečení v souvislosti s mimořádnými opatřeními při epidemii v roce 2020 a zákon č. 438/2020 Sb., o úpravách poskytování ošetřovného v souvislosti s mimořádnými opatřeními při epidemii a o změně zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů

- **otcovská poporodní péče (otcovská)** – dávka zavedena od 1. 2. 2018; nárok na dávku má otec dítěte, který o dítě pečuje (nebo osoba, která převzala dítě do péče nahrazující péči rodičů na základě rozhodnutí příslušného orgánu), pokud nastoupil na otcovskou v období 6 týdnů ode dne narození dítěte (respektive ode dne převzetí dítěte do péče, jestliže takové dítě nedosáhlo 7 let věku). Za otce dítěte je považován ten, kdo je v matrice zapsán jako otec; podpůrčí doba činila do konce roku 2021 maximálně 1 týden, od roku 2022 činí podpůrčí doba 14 kalendářních dnů. Od 1. 12. 2022 má na otcovskou nárok i otec, jehož dítě se narodilo mrtvé nebo zemřelo v době šesti týdnů od narození.
- **dlouhodobé ošetřovné** – dávka zavedena od 1. 6. 2018; dávka náleží osobě, která dlouhodobě pečuje o osobu, u níž došlo k závažnému zhoršení zdravotního stavu, který vyžadoval alespoň 4denní (do konce roku 2021 alespoň 7denní) hospitalizaci⁷ v nemocnici, a v den propuštění⁸ bylo potvrzeno, že potřeba celodenní péče bude trvat nejméně dalších 30 dnů; výplata dávky nenáleží po dobu, kdy byla ošetřovaná osoba znovu hospitalizována; podpůrčí doba činí maximálně 90 kalendářních dnů. Nárok na další dlouhodobé ošetřovné vznikne ošetřující osobě nejdříve po uplynutí 12 měsíců od skončení předchozí dlouhodobé péče o tutéž osobu. V případě potřeby péče o jinou osobu je možné čerpat dlouhodobé ošetřovné dříve než za 12 měsíců.

Výše dávek nemocenského pojištění je odvozena od úrovně příjmů zaměstnance v rozhodném období (zpravidla období 12 kalendářních měsíců před kalendářním měsícem, ve kterém vznikla sociální událost). Výpočet výše dávky je následně proveden na základě denního průměru těchto příjmů (tzv. **denní vyměřovací základ**), který je stanoveným způsobem limitován pomocí určených **redukčních hranic**.

- Výše **nemocenského** činí **60 %** denního vyměřovacího základu od 15. do 30. kalendářního dne trvání dočasné pracovní neschopnosti nebo karantény, od 31. do 60. kalendářního dne dočasné pracovní neschopnosti nebo karantény sazba činí **66 %** denního vyměřovacího základu a dále od 61. kalendářního dne dočasné pracovní neschopnosti nebo karantény činí sazba nemocenského **72 %** denního vyměřovacího základu. Prvních 14 dní pracovní neschopnosti je zaměstnanec zabezpečen náhradou mzdy poskytovanou zaměstnavatelem, která nespadá do výdajů nemocenského pojištění.
- Výše **ošetřovného** činí standardně **60 %** denního vyměřovacího základu. Po dobu platnosti mimořádných vládních opatření při pandemii Covid-19 činila výše ošetřovného **80 %** denního vyměřovacího základu.
- Výše **peněžitě pomoci v mateřství** činí **70 %** denního vyměřovacího základu.
- Výše **vyrovnávacího příspěvku v těhotenství a mateřství** je stanovena rozdílem mezi denním vyměřovacím základem ke dni převedení na jinou práci a průměrem jejích započitatelných příjmů připadajícím na jeden kalendářní den v jednotlivých kalendářních měsících po tomto převedení.
- Výše **otcovské** činí **70 %** denního vyměřovacího základu.
- Výše **dlouhodobého ošetřovného** činí **60 %** denního vyměřovacího základu.

Osoby samostatně výdělečně činné⁹ a zahraniční zaměstnanci, pokud si platí nemocenské pojištění, mají nárok při splnění dalších zákonných podmínek pouze na nemocenské, peněžitou pomoc v mateřství, otcovskou a dlouhodobé ošetřovné.

⁷ Jedná-li se o ošetřovanou (umírající) osobu v nevléčitelném stavu, potřeba dlouhodobé péče vzniká dnem, v němž ji ošetřující lékař poskytovatele zdravotních služeb, který pro uvedený stav poskytuje ošetřované osobě zdravotní služby, zjistil. V takovém případě se podmínka hospitalizace nevyžaduje.

⁸ Pokud rozhodnutí o vzniku potřeby dlouhodobé péče nebylo vydáno v den propuštění ošetřované osoby z hospitalizace, rozhodne ošetřující lékař poskytovatele zdravotních služeb lůžkové péče o vzniku potřeby dlouhodobé péče do 3 pracovních dnů ode dne podání žádosti. Žádost lze podat do 8 dnů po dni propuštění ošetřované osoby z hospitalizace.

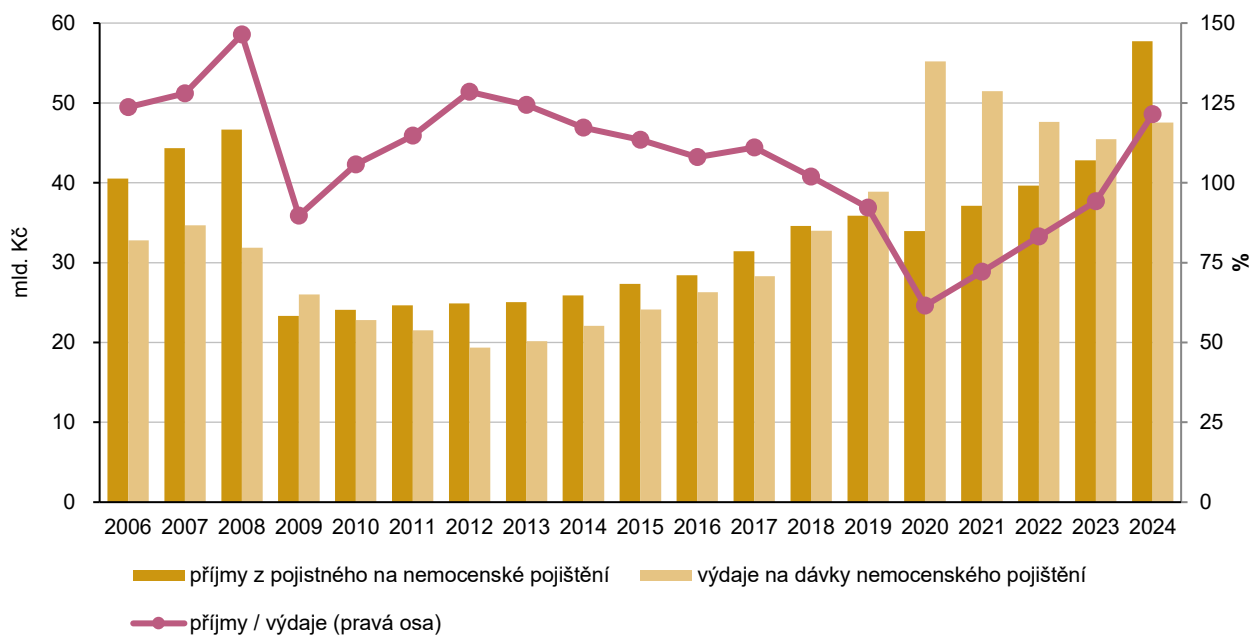
⁹ V roce 2020 a 2021 mohly osoby samostatně výdělečně činné požádat Ministerstvo průmyslu a obchodu o dotaci ve smyslu ošetřovného po dobu trvání mimořádných vládních opatření. Výdaje na toto „ošetřovné“ (2,3 mld. Kč za rok 2020 a 0,8 mld. Kč za rok 2021) nejsou zahrnuty v rámci výdajů na ošetřovné poskytované z nemocenského pojištění.

Nemocenské pojištění v roce 2024

Příjmy z pojistného na nemocenské pojištění v roce 2024 meziročně vzrostly o 35 % na 57,7 mld. Kč. Na dávky nemocenského pojištění bylo vydáno 47,5 mld. Kč a oproti předchozímu roku výdaje vzrostly o 4,6 %. Rozdíl mezi příjmy a výdaji systému nemocenského pojištění se v roce 2024 dostal do kladné bilance, příjmy z pojistného na nemocenské pojištění převýšily výdaje na dávky nemocenského pojištění o 10 mld. Kč. Za růstem příjmů z pojistného stojí zejména legislativní změna, kdy od 1. 1. 2024 je zaměstnancům stanovena sazba pojistného na nemocenské pojištění 0,6 % z vyměřovacího základu zaměstnance. Do té doby platil pojistné pouze zaměstnavatel. Zároveň došlo od 1. 1. 2024 ke zvýšení sazby pojistného u OSVČ, a to z 2,1 % na 2,7 % z vyměřovacího základu.

K nejvýraznějším změnám v úrovni příjmů na nemocenské pojištění došlo v roce 2009, kdy původní předpisy nahradil nový zákon o nemocenském pojištění č. 187/2006 Sb. Tento zákon znatelně snížil výši dávek nemocenského pojištění a stanovil, že po dobu prvních 14 dnů pracovní neschopnosti je zaměstnanec zabezpečen náhradou mzdy, kterou mu poskytuje zaměstnavatel. Z toho důvodu byla zaměstnavatelům od roku 2009 snížena sazba pojistného na nemocenské pojištění (ke snížení sazby došlo také u OSVČ), což vedlo ke snížení příjmů z pojistného. Poskytování náhrady mzdy zaměstnavatelem bylo přijetím úsporných opatření v letech 2011 až 2013 dočasně prodlouženo z prvních 14 na 21 dnů pracovní neschopnosti. Od roku 2014 je nemocenské opět vypláceno od 15. dne dočasné pracovní neschopnosti.

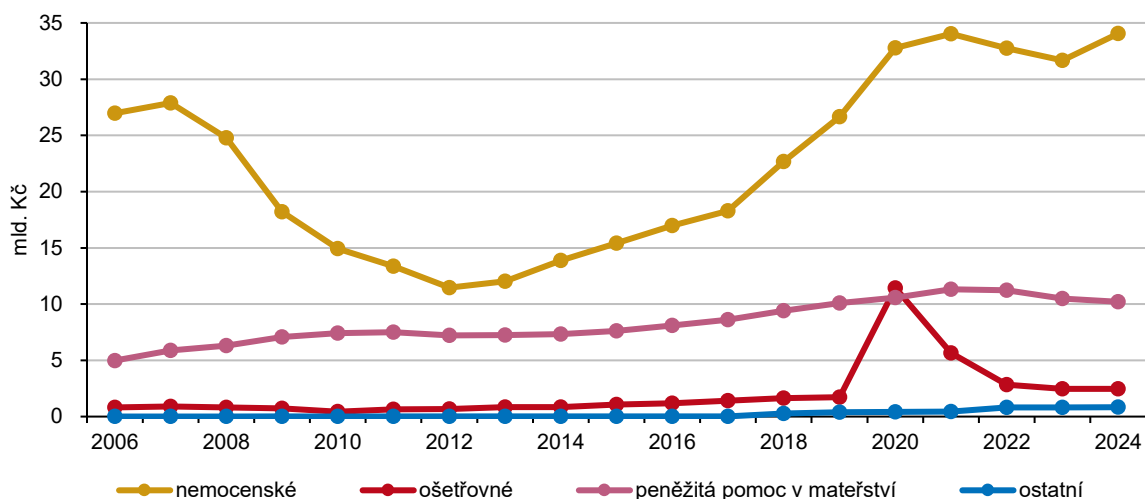
Graf 2.1 Příjmy a výdaje systému nemocenského pojištění

Zdroj dat: ČSSZ

Na nemocenské bylo v roce 2024 vydáno 34 mld. Kč, meziročně o 2 mld. Kč více. Výše průměrné denní dávky nemocenského v roce 2024 činila 653 Kč. Výdaje na peněžitou pomoc v mateřství meziročně poklesly o téměř 300 mil. Kč a představovaly tak 10,2 mld. Kč. Výdaje na ošetřovné dosáhly 2,5 mld. Kč, oproti předchozímu roku mírně poklesly (o 7 mil. Kč). Výdaje na otcovskou poklesly o 5 mil. Kč na 575 mil. Kč. Naopak výdaje na dlouhodobé ošetřovné vzrostly o 31 mil. Kč a dosáhly tak na 252 mil. Kč za rok 2024. Na vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství bylo v roce 2024 vydáno 5,6 mil. Kč.

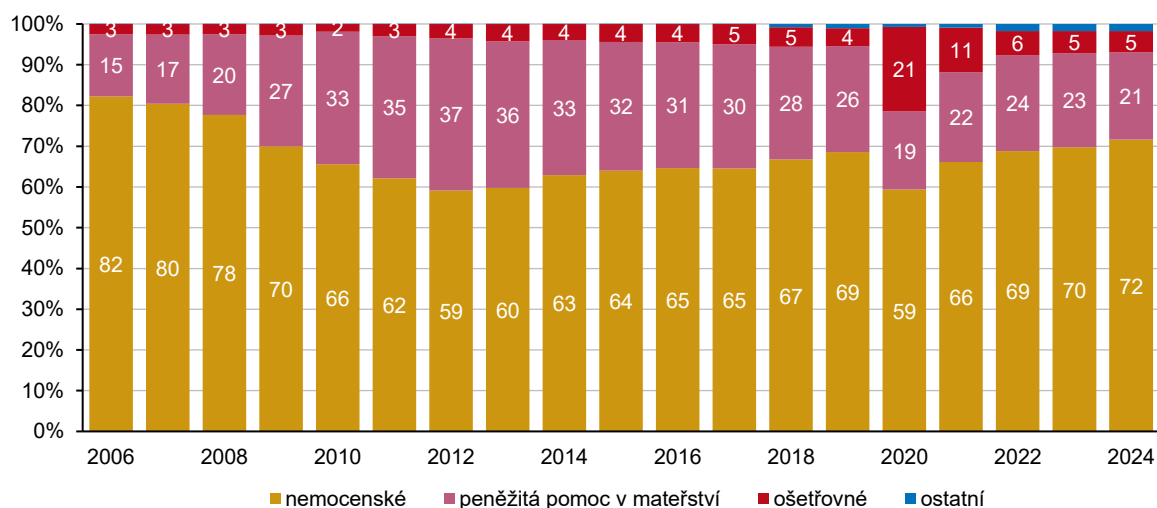
Graf 2.2 Výdaje na dávky nemocenského pojištění podle druhu dávek

Zdroj dat: ČSSZ

Struktura výdajů podle jednotlivých druhů dávek se v čase měnila. Nejvýraznější změnou byl pokles výdajů na nemocenské od roku 2009, což vedlo ke snížení jeho podílu na celkových výdajích nemocenského pojištění, a tím ke zvýšení podílů ostatních dávek. Výdaje na peněžitou pomoc v mateřství (a s odstupem několika let i výdaje na ošetřovné) jsou ovlivňovány také vývojem počtu narozených dětí. Výdaje na ošetřovné v roce 2015 poprvé přesáhly úroveň jedné miliardy, v roce 2020 kvůli mimořádným opatřením v době pandemie covid-19 dosáhly 11,4 mld. Kč a tvořily tak 21 % celkových výdajů na nemocenské pojištění, v roce 2021 podíl klesl na 11 % a v roce 2023 na úroveň 5 %. V roce 2024 tvořily výdaje na nemocenské 72 % z celkových výdajů na dávky nemocenského pojištění, peněžitá pomoc v mateřství 21 %, ošetřovné 5 % a na ostatní dávky připadla 2 %.

Graf 2.3 Struktura výdajů na dávky nemocenského pojištění podle druhu dávek

Zdroj dat: ČSSZ

V roce 2024 bylo vyplaceno celkem 2,6 mil. dávek nemocenské, což odpovídá v průměru 217 tis. osob měsíčně. Ošetřovné bylo v roce 2024 vyplaceno v 620 tis. případech, celkem se tak týkalo v průměru 52 tis. osob měsíčně. Dávka peněžitě pomoci v mateřství byla vyplacena každý měsíc v průměru 37 tis. ženám. Dávku otcovské poporodní péče využilo v roce 2024 téměř 40 tisíc osob. V roce 2024 se narodilo celkem 84,3 tis. dětí, dávku otcovské poporodní péče čerpá tedy méně než polovina otců¹⁰. Meziročně se počet

¹⁰ Jedná se o zjednodušený odhad, vzhledem k tomu, že na dávku otcovské poporodní péče má nárok i osoba, která převzala dítě do péče nahrazující péči rodičů na základě rozhodnutí příslušného orgánu.

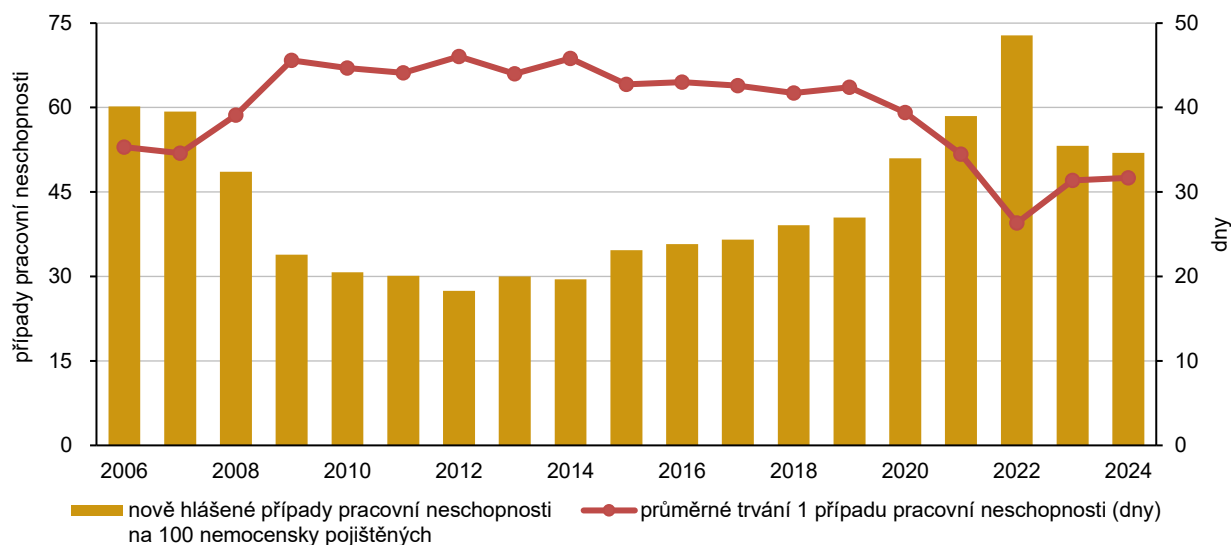
případů výplaty této dávky snížil o 3,6 tis. Dlouhodobé ošetřovné bylo vyplaceno v 19 tis. případech, přičemž tři čtvrtiny případů na ženy. Počet případů výplaty vyrovnávacího příspěvku v těhotenství a mateřství byl v roce 2022 celkem 761.

V roce 2024 činil průměrný počet nemocensky pojištěných celkem 4 765 tis. osob, meziročně o cca 2 000 méně. Počet dobrovolně nemocensky pojištěných – tedy osob samostatně výdělečně činných (OSVČ) – poklesl (o 3,5 %) na 95,4 tis. osob v roce 2024. V roce 2024 bylo v Česku nahlášeno celkem 2 476 tis. případů pracovní neschopnosti pro nemoc či úraz. Při srovnání s předpandemickým rokem 2019 byl počet nově hlášených případů za rok 2024 vyšší o 29 % případů.

V roce 2022 bylo nahlášeno rekordní množství případů pracovní neschopnosti, k čemuž přispěla pokračující pandemie nemoci covid-19 a rozšíření velmi nakažlivé varianty omikron. Do počtu případů pracovní neschopnosti jsou kromě nemocí jako takových započteny i karantény. Kromě navýšení počtu případů nemocí, karantén a izolací byl ovšem nárůst v roce 2022 částečně způsoben i metodologicky¹¹.

Vedle pandemie mělo na nárůst počtu případů pracovní neschopnosti v posledních 4 letech vliv (ačkoliv ve srovnání s pandemií podružný) i zrušení karenční doby od 1. července 2019, kdy zaměstnanec dostává náhradu mzdy již od prvního dne, a nikoliv až od čtvrtého, jako tomu bylo od roku 2009 až do června 2019. Průměrná doba trvání jednoho případu dočasné pracovní neschopnosti meziročně mírně vzrostla na 31,7 dne.

Graf 2.4 Pracovní neschopnost pro nemoc a úraz

Pozn.: Údaje za rok 2022 nejsou srovnatelné s ostatními roky, viz poznámka pod čarou číslo 11.
Zdroj dat: ČSSZ

Další informace o nemocenském pojištění jsou dostupné na internetových stránkách Ministerstva práce a sociálních věcí (MPSV) <https://www.mpsv.cz/web/cz/nemocenske-pojisteni> nebo na internetových stránkách České správy sociálního zabezpečení (ČSSZ) <https://www.cssz.cz/web/cz/nemocenske>

ČSÚ také pravidelně vydává publikaci věnovanou pracovní neschopnosti, dostupné zde:

<https://csu.gov.cz/produkty/pracovni-neschopnost-pro-nemoc-a-uraz-v-ceske-republice-2024>

¹¹ Od 17. ledna do 28. února 2022 při testování zaměstnanců na covid-19 byly některým pracujícím vydány neschopenky pro karanténu či izolaci duplicitně. V zájmu operativního jednání při jejich vyřizování vydávali neschopenky jak praktičtí lékaři, tak krajské hygienické stanice. Z dostupných zdrojových databází však není možné duplicitní případy identifikovat a ani vyčíslit jejich míru.

2.1 Příjmy a výdaje nemocenského pojištění (2000–2024)

Pramen: Česká správa sociálního zabezpečení

v mil. Kč

Rok	Příjmy z pojistného ¹⁾	Výdaje celkem	podle druhu dávek						Rozdíl mezi příjmy a výdaji	Podíl výdajů na nemoc. pojištění ke státnímu rozpočtu (v %)
			nemocenské	ošetřovné	peněžitá pomoc v mateřství	výrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství	otcovská poporodní péče ²⁾	dlouhodobé ošetřovné ³⁾		
2000	27 285	27 205	23 653	785	2 759	8	-	-	80	4,30
2001	29 653	29 585	25 574	957	3 047	7	-	-	68	4,26
2002	31 563	32 609	28 222	893	3 487	7	-	-	-1 046	4,34
2003	33 316	34 307	29 523	1 004	3 774	6	-	-	-991	4,24
2004	35 738	29 563	24 704	730	4 123	5	-	-	6 175	3,43
2005	37 679	31 660	26 258	819	4 579	5	-	-	6 019	3,43
2006	40 535	32 773	26 963	825	4 981	4	-	-	7 762	3,21
2007	44 354	34 671	27 881	893	5 893	4	-	-	9 683	3,17
2008	46 677	31 882	24 769	811	6 297	4	-	-	14 795	2,94
2009	23 338	26 033	18 215	729	7 084	5	-	-	-2 695	2,23
2010	24 103	22 789	14 944	432	7 410	4	-	-	1 314	1,97
2011	24 669	21 505	13 354	640	7 506	6	-	-	3 163	1,86
2012	24 894	19 377	11 465	682	7 224	7	-	-	5 517	1,68
2013	25 059	20 143	12 036	843	7 258	7	-	-	4 916	1,72
2014	25 894	22 077	13 881	854	7 334	7	-	-	3 818	1,82
2015	27 342	24 110	15 428	1 062	7 611	9	-	-	3 232	1,86
2016	28 400	26 284	16 985	1 180	8 110	9	-	-	2 117	2,15
2017	31 428	28 316	18 290	1 402	8 616	8	-	-	3 113	2,21
2018	34 609	33 974	22 677	1 632	9 403	8	221	32	635	2,43
2019	35 857	38 887	26 670	1 726	10 098	9	273	110	-3 030	2,51
2020	33 946	55 206	32 766	11 442	10 585	7	269	138	-21 260	3,00
2021	37 116	51 472	34 037	5 664	11 316	6	291	157	-14 356	2,70
2022	39 640	47 631	32 754	2 831	11 229	8	601	207	-7 991	2,40
2023	42 797	45 451	31 681	2 460	10 502	7	580	220	-2 654	2,06
2024	57 744	47 545	34 053	2 453	10 206	6	575	252	10 199	2,13

¹⁾ včetně pokut, penále, přírážek k pojistnému a ostatních závazků a pohledávek²⁾ dávka zavedena od 1. 2. 2018³⁾ dávka zavedena od 1. 6. 2018

2.2 Výdaje na dávky nemocenského pojištění podle skupin příjemců v roce 2024

Pramen: Česká správa sociálního zabezpečení

v mil. Kč

Skupiny příjemců dávek	Celkem	podle druhu dávek					
		nemocenské	ošetřovné	peněžitá pomoc v mateřství	vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství	otcovská poporodní péče	dlouho- dobé ošetřovné
Celkem	47 545	34 053	2 453	10 206	6	575	252
zaměstnanci u právnických osob	45 837	32 759	2 399	9 865	6	563	245
zaměstnanci u fyzických osob	1 322	1 012	54	240	0	10	6
OSVČ	387	282	0	101	-	2	1
zahraniční zaměstnanci	0	0	-	-	-	-	-

2.3 Průměrný měsíční počet výplat dávek nemocenského pojištění podle druhů dávek (2010–2024)

Pramen: Česká správa sociálního zabezpečení

v tis.

Rok	podle druhu dávek								
	nemocenské		ošetřovné		peněžitá pomoc v mateřství		otcovská poporodní péče ¹⁾	dlouhodobé ošetřovné ²⁾	
	celkem	z toho ženy	celkem	z toho ženy	celkem	z toho ženy	celkem	celkem	z toho ženy
2010	168,3	89,4	17,7	13,9	55,9	55,6	-	-	-
2011	140,4	75,4	24,6	19,4	47,3	46,6	-	-	-
2012	127,9	70,1	25,2	19,7	45,4	45,2	-	-	-
2013	133,6	73,1	30,2	23,4	44,7	44,5	-	-	-
2014	158,4	87,5	30,0	23,1	44,7	44,4	-	-	-
2015	175,1	97,1	36,1	27,6	45,5	45,1	-	-	-
2016	183,9	102,1	38,6	29,4	47,6	47,3	-	-	-
2017	189,5	105,2	43,3	32,9	48,6	48,2	-	-	-
2018	196,2	108,9	46,5	35,6	49,9	49,4	3,9	0,5	0,4
2019	208,0	115,7	45,9	35,0	49,8	49,3	4,1	0,9	0,7
2020	250,8	138,5	104,7	78,3	48,2	47,8	3,8	1,0	0,8
2021	272,1	147,5	78,1	58,4	48,8	48,4	4,0	1,2	0,9
2022	242,2	133,9	65,6	50,8	45,4	45,0	4,1	1,5	1,1
2023	216,7	119,3	54,3	41,8	40,6	40,3	3,6	1,5	1,2
2024	217,0	119,1	51,7	39,7	37,0	36,7	3,3	1,6	1,2

¹⁾ dávka zavedena od 1. 2. 2018²⁾ dávka zavedena od 1. 6. 2018

2.4 Relace průměrného denního nemocenského a průměrné denní mzdy (1985–2024)

Pramen: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Rok	Průměrná mzda ¹⁾ (v Kč)		Průměrné denní nemocenské ³⁾ (v Kč)	Relace prům. denního nemocenského k prům. denní mzdě (v %)
	měsíční	denní ²⁾		
1985	2 920	96	64	66,7
1989	3 170	104	69	66,3
1990	3 286	108	72	66,7
1991	3 792	125	77	61,6
1992	4 644	152	90	59,2
1993	5 817	191	106	55,5
1994	6 896	227	136	59,9
1995	8 172	269	146	54,3
1996	9 676	317	173	54,6
1997	10 696	352	150	42,5
1998	11 693	384	152	39,5
1999	12 655	416	158	38,1
2000	13 490	442	209	47,3
2001	14 640	481	226	47,0
2002	15 711	517	248	47,9
2003	16 769	551	262	47,5
2004	17 882	586	254	43,3
2005	18 809	618	260	42,1
2006	20 050	659	273	41,4
2007	21 527	708	285	40,2
2008	23 280	763	290	38,0
2009	24 091	792	361	45,6
2010	24 526	806	344	42,7
2011	25 093	825	353	42,8
2012	25 903	849	333	39,2
2013	25 903	852	335	39,3
2014	26 357	867	326	37,6
2015	27 156	893	336	37,6
2016	28 250	926	350	37,8
2017	30 156	991	370	37,3
2018	32 510	1 069	446	41,7
2019	34 766	1 144	491	42,9
2020	36 119	1 188	522	43,9
2021	38 294	1 260	550	43,7
2022	40 638	1 337	579	43,3
2023	43 682	1 437	611	42,5
2024	46 726	1 537	653	42,5

¹⁾ Průměrná mzda = všeobecný vyměřovací základ stanovený příslušným nařízením vlády²⁾ Průměrná denní mzda se vypočte jako podíl průměrné hrubé měsíční mzdy a průměrného počtu dní v měsíci.³⁾ Do roku 1996 uveden podíl výdajů na nemocenské a počtu kalendářních dnů pracovní neschopnosti podle údajů ČSÚ, přičemž pro období 1985–1992 údaje přepočteny z pracovních dnů na kalendářní. Od roku 1997 uváděn podíl výdajů na nemocenské a počtu vyplacených dnů podle údajů ČSSZ.

2.5 Pracovní neschopnost pro nemoc a úraz (2000–2024)

Pramen: Český statistický úřad

Rok	Průměrný počet nemocensky pojištěných	Nové hlášené případy pracovní neschopnosti	Nově hlášené případy na 100 nemocensky pojištěných	Kalendářní dny pracovní neschopnosti	Průměrná doba trvání 1 případu pracovní neschopnosti (dny)	Průměrné procento pracovní neschopnosti
2000	4 517 546	3 812 185	84,4	106 730 462	28,0	6,46
2001	4 483 455	3 863 031	86,2	110 431 135	28,6	6,75
2002	4 466 699	3 589 680	80,4	110 410 839	30,8	6,77
2003	4 435 434	3 621 995	81,7	110 306 289	30,5	6,81
2004	4 389 251	2 705 662	61,6	99 346 161	34,8	5,86
2005	4 442 703	3 029 448	68,2	99 346 161	32,8	6,13
2006	4 497 033	2 706 725	60,2	95 428 077	35,3	5,81
2007	4 597 021	2 726 634	59,3	94 274 008	34,6	5,62
2008	4 572 443	2 221 739	48,6	86 756 565	39,1	5,20
2009	4 253 139	1 441 516	33,9	64 955 994	45,6	4,18
2010	4 310 960	1 324 926	30,7	59 208 352	44,7	3,76
2011	4 211 549	1 268 761	30,1	55 924 016	44,1	3,60
2012	4 471 889	1 226 869	27,4	56 492 864	46,1	3,45
2013	4 440 326	1 331 477	30,0	58 586 690	44,0	3,62
2014	4 464 057	1 314 790	29,5	60 234 943	45,8	3,70
2015	4 507 012	1 563 458	34,7	66 817 403	42,7	4,06
2016	4 571 305	1 633 347	35,7	70 251 956	43,0	4,20
2017	4 671 825	1 707 513	36,5	72 677 477	42,6	4,26
2018	4 732 737	1 849 455	39,1	77 157 655	41,7	4,47
2019	4 732 889	1 914 813	40,5	81 204 872	42,4	4,70
2020	4 690 373	2 391 034	51,0	94 246 191	39,4	5,49
2021	4 708 165	2 754 773	58,5	94 949 567	34,5	5,53
2022	4 747 949	3 457 633	72,8	91 063 593	26,3	5,25
2023	4 766 867	2 535 166	53,2	79 564 468	31,4	4,57
2024	4 764 802	2 476 162	52,0	78 482 115	31,7	4,50

Pozn.: Údaje za rok 2022 nejsou plně srovnatelné s ostatními roky, neboť počet případů v roce 2022 obsahuje duplicity. K duplicitním záznamům došlo v souvislosti s testováním zaměstnanců na covid-19, kdy některým pracujícím byly vydány neschopenky pro karanténu či izolaci jak praktickým lékařem, tak krajskou hygienickou stanicí. Nesrovnatelné hodnoty se týkají nejen celkového počtu případů pracovní neschopnosti v roce 2022, ale i souvisejících ukazatelů, do kterých počet případů vstupuje.

2.6 Ukončené případy pracovní neschopnosti podle příčin v roce 2024

Pramen: Česká správa sociálního zabezpečení

Skupiny diagnóz (kapitoly podle MKN-10)	Počet případů PN (tis.)			Průměrná délka trvání 1 ukončeného případu PN ve dnech		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Celkem	2 435 449	1 092 847	1 342 602	31,2	31,4	31,0
Tuberkulóza	96	69	27	183,0	201,2	136,3
Zhoubné novotvary	16 841	7 306	9 535	170,0	161,1	176,8
Nemoci duševní	59 895	20 760	39 135	78,5	77,1	79,3
Nemoci nervové soustavy	34 341	13 043	21 298	65,9	73,6	61,2
Nemoci oběhové soustavy	52 983	29 149	23 834	67,5	77,7	55,1
hypertenze	14 626	7 484	7 142	41,2	44,6	37,6
ischemická choroba srdeční	6 200	4 820	1 380	106,3	111,6	87,8
cévní nemoci mozku	3 431	2 120	1 311	143,3	147,5	136,5
jiné nemoci oběhové soustavy	28 726	14 725	14 001	63,5	73,3	53,2
Nemoci dýchací soustavy	1 038 705	451 396	587 309	11,9	11,9	11,9
akutní infekce dýchacích cest	910 496	391 556	518 940	11,2	11,1	11,3
chřipka a pneumonie	105 098	48 810	56 288	13,7	13,8	13,6
chronické nemoci dolních dýchacích cest	10 493	4 566	5 927	39,0	41,9	36,8
jiné nemoci dýchacích cest	12 617	6 464	6 153	23,8	26,7	20,7
Nemoci trávicí soustavy	160 472	81 781	78 691	23,0	24,8	21,1
Nemoci kůže	34 119	19 098	15 021	28,2	29,1	27,0
Nemoci pohybové soustavy	375 529	187 577	187 952	60,7	57,4	64,0
nemoci páteře	241 491	120 985	120 506	54,4	51,1	57,7
jiné nemoci pohybové soustavy	134 037	66 592	67 445	72,2	69,0	75,4
Nemoci močové a pohlavní soustavy	83 679	18 854	64 825	28,0	31,4	27,1
Těhotenství, porod, šestinedělí	23 037	x	23 037	89,8	x	89,8
Úrazy, otravy	199 041	120 537	78 504	51,8	50,7	53,6
Nemoci ostatní	356 711	143 277	213 434	22,6	20,3	24,2

PN= pracovní neschopnost

2.7 Ukončené případy pracovní neschopnosti podle pohlaví a věkových skupin v roce 2024

Pramen: Česká správa sociálního zabezpečení

Věková skupina	Ukončené případy PN			Kalendářní dny PN (v tis.)			Průměrná doba trvání 1 případu PN (dny)		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Celkem	2 435 449	1 092 847	1 342 602	76 014	34 335	41 679	31,2	31,4	31,0
do 20	28 668	16 264	12 404	409	214	195	14,2	13,1	15,7
20–29	455 183	232 018	223 165	8 419	3 793	4 626	18,5	16,3	20,7
30–39	529 689	262 960	266 729	12 705	5 734	6 971	24,0	21,8	26,1
40–49	614 098	251 232	362 866	18 881	8 044	10 838	30,7	32,0	29,9
50–59	596 688	229 338	367 350	24 831	10 616	14 215	41,6	46,3	38,7
60+	211 123	101 035	110 088	10 769	5 935	4 834	51,0	58,7	43,9

PN= pracovní neschopnost

2.8 Smrtelné pracovní úrazy a nemoci z povolání (2005–2024)

Pramen: Státní úřad inspekce práce a Státní zdravotní ústav

Rok	Smrtelné pracovní úrazy			Nově hlášené nemoci z povolání			Ohrožení nemocí z povolání		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
2005	164	151	13	1 340	765	575	60	52	8
2006	152	148	4	1 150	662	488	66	46	20
2007	188	177	11	1 228	706	522	63	47	16
2008	174	166	8	1 327	719	608	76	48	28
2009	105	97	8	1 245	696	549	68	43	25
2010	121	112	9	1 236	691	545	56	44	12
2011	125	117	8	1 210	711	499	56	35	21
2012	113	111	2	1 042	646	396	57	41	16
2013	113	106	7	983	603	380	59	40	19
2014	116	115	1	1 214	666	548	36	25	11
2015	132	121	11	1 035	606	429	57	33	24
2016	104	101	3	1 242	654	588	55	24	31
2017	95	91	4	1 278	657	621	92	46	46
2018	123	117	6	1 222	626	596	60	37	23
2019	95	90	5	1 067	547	520	78	40	38
2020	108	105	3	1 035	498	537	77	36	41
2021	88	82	6	5 991	1 289	4 702	52	36	16
2022	88	83	5	7 383	1 537	5 846	56	35	21
2023	77	73	4	6 937	1 295	5 642	64	41	23
2024	70	65	5	5 240	997	4 243	50	28	22

Pozn.: Výrazný nárůst ve vývoji celkového počtu uznaných případů nemocí z povolání v ČR v roce 2021 byl způsoben uznáním nemoci covid-19 jako nemoci z povolání pod novými evidenčními kódy.

3. Dávky státní sociální podpory, náhradní výživné a dávky pěstounské péče

Systém **státní sociální podpory** (upraven zákonem č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů) zabezpečuje adresnou pomoc rodinám s nezaopatřenými dětmi ve stanovených sociálních situacích, na jejichž řešení rodina vlastními silami a prostředky nestačí. Jedná se o různé obtížné životní situace, jako je například nedostatečný příjem, péče o novorozence nebo malé dítě, neúplnost rodiny apod. Systém rovněž finančně přispívá rodinám a jednotlivcům s nízkými příjmy k úhradě nákladů na bydlení. Podle tohoto zákona se poskytují následující dávky:

- **Přídavek na dítě** – Nárok na přídavek na dítě má nezaopatřené dítě¹², které žije v rodině, jejíž rozhodný příjem nepřesáhne 3,4násobek (do července 2021 2,7násobek) částky životního minima rodiny. Pro nárok na přídavek na dítě se posuzuje celkový příjem rodiny za předchozí kalendářní čtvrtletí, za příjem se považuje i rodičovský příspěvek. Přídavek je vyplácen ve třech výších podle věku nezaopatřeného dítěte a ve dvou výměrách – základní a zvýšené, a to podle druhu příjmu. Ve zvýšené výměře dávka náleží, pokud některá ze společně posuzovaných osob má příjem z výdělečné činnosti nebo z určitých dávek¹³. V průběhu roku 2022 se dvakrát navýšily částky životního minima a opět pak v roce 2023, na přídavky na děti tak dosáhlo více rodin.

Tab. 3.1 Měsíční výše přídavku na dítě (Kč)

věk nezaopatřeného dítěte	do 30. 6. 2021		od 1. 7. 2021 do 31. 12. 2022		od 1. 1. 2023	
	základní výměra	zvýšená výměra	základní výměra	zvýšená výměra	základní výměra	zvýšená výměra
do 6 let	500	800	630	1 130	830	1 330
od 6 do 15 let	610	910	770	1 270	970	1 470
od 15 do 26 let	700	1 000	880	1 380	1 080	1 580

Zdroj: MPSV

- **Příspěvek na bydlení** – Nárok na příspěvek na bydlení má vlastník bytu nebo od roku 2022 osoba, která byt užívá na základě služebnosti (věcného břemena) nebo nájemce (od roku 2022 též podnájemce) celého bytu, jestliže **30 % příjmů**¹⁴ rodiny nestačí k pokrytí nákladů na bydlení a zároveň těchto 30 % příjmů rodiny je nižší než příslušné normativní náklady¹⁵ stanovené zákonem; Splňuje-li podmínky nároku na příspěvek více osob v rámci domácnosti, náleží příspěvek na bydlení jen jednou.
- **Rodičovský příspěvek** – Nárok na rodičovský příspěvek má rodič, který po celý kalendářní měsíc osobně celodenně a řádně pečuje o dítě, které je nejmladší v rodině, a to až do vyčerpání celkové částky **350 000 Kč**¹⁶, nebo 525 000 Kč, pokud jsou nejmladšími dětmi v rodině dvojčata nebo vícčata; nejdéle **do tří let** věku dítěte¹⁷. Příjem rodiče není sledován.

¹² Definice nezaopatřeného dítěte viz <https://www.uradprace.cz/web/cz/pridavek-na-dite>

¹³ Z dávek nemocenského pojištění, z dávek důchodového pojištění, z podpory v nezaměstnanosti a podpory při rekvalifikaci, příspěvku na péči o osobu do 18 let věku, nebo z rodičovského příspěvku, pokud je poskytován po vyčerpání peněžité pomoci mateřství.

¹⁴ Do konce roku 2022 existoval specifický koeficient pro Prahu, a to 35 %.

¹⁵ U příspěvku na bydlení došlo od 1. 1. 2022 a od 1. 10. 2022 k razantnímu zvýšení normativních nákladů v reakci na rychlý růst cen energií, a tedy ke zvýšení dopláceného rozdílu a zahrnutí většího počtu žadatelů.

¹⁶ V letech 2020 až 2023 se jednalo o částku 300 000 Kč, respektive 450 000 Kč v případě vícčat. Do konce roku 2019 se jednalo o částku 220 000 Kč, respektive 330 000 Kč v případě vícčat.

¹⁷ Do konce roku 2023 bylo možné rodičovský příspěvek čerpat nejdéle do čtyř let věku dítěte.

- **Porodné** – Nárok na porodné má pouze rodina, jejíž příjem v předchozím kalendářním čtvrtletí nepřesáhl 2,7násobek životního minima. Porodné je jednorázová dávka a činí 13 000 Kč na první živě narozené dítě a 10 000 Kč na druhé živě narozené dítě.
- **Pohřebné** – Nárok na pohřebné má osoba, která vypravila pohřeb nezaopatřenému dítěti, nebo osobě, která byla rodičem nezaopatřeného dítěte, a to za podmínky, že zemřelá osoba měla ke dni úmrtí trvalý pobyt na území České republiky. Výše pohřebného je stanovena pevnou částkou, a to ve výši 5 000 Kč. Příjem rodiny se netestuje.
- **Jednorázový příspěvek 5 000 Kč na dítě** – Nárok na příspěvek mělo každé nezletilé dítě (které nedosáhlo do 1. 7. 2022 plnoletosti a narodilo se nejpozději 31. 12. 2022) v rodinách s celkovým ročním příjmem, který v roce 2021 nepřesáhl 1 milion Kč hrubého. Rodiče, kteří v červnu nebo v červenci pobírali přídavek na dítě, dostali v srpnu jednorázový příspěvek 5 000 Kč automaticky. Ti, kteří přídavky nepobírali, museli o příspěvek zažádat; Možnost podat žádost měli rodiče do 1. 7. 2023; Příspěvek představoval jednorázovou státní podporu některým rodinám ke zmírnění dopadů inflace.

Další dávka, která nespadá přímo mezi dávky státní sociální podpory, ale řadíme ji také do této kapitoly, neboť tematicky spadá do skupiny tzv. „rodinných dávek“, je náhradní výživné.

- **Náhradní výživné** – Dávka byla zavedena od 1. července 2021; jedná se o dávku, která má po přechodnou dobu finančně podpořit nezaopatřené děti v situaci, kdy má rodič (dlužník) z rozhodnutí soudu platit výživné, ale svou vyživovací povinnost neplní (výživné neplatí vůbec, nebo v nižší částce). Náhradní výživné je poskytováno po zákonem stanovenou dobu, v roce 2024 se jednalo o max. 48 měsíců¹⁸ (nebo do skončení nezaopatřenosti dítěte). Náhradní výživné je poskytováno ve výši rozdílu měsíční dávky výživného určeného soudem a částečného plnění výživného, nejvíce však 3 000 Kč měsíčně. Více viz zákon č. 588/2020 Sb. o náhradním výživném pro nezaopatřené dítě a o změně některých souvisejících zákonů.

Od roku 2008 došlo k podstatným změnám v konstrukci většiny dávek státní sociální podpory a péčovské péče. Prostřednictvím další legislativní úpravy účinné od počátku roku 2011 došlo ke zkrácení termínu pro volbu varianty čerpání u rodičovského příspěvku, u sociálního příplatku byl omezen nárok na tuto dávku, a to pouze na rodiny s osobou se zdravotním postižením, z porodného se nově stala příjmově testovaná dávka. K dalším významným změnám v systému dávek státní sociální podpory došlo v rámci sociální reformy od roku 2012, kdy byl zrušen sociální příplatek a nově upraven nárok na rodičovský příspěvek. Rodiče nyní mohou pružně volit délku jeho pobírání i výši podle aktuální sociální situace rodiny. Od 1. ledna 2020 a pak od 1. ledna 2024 došlo ke zvýšení celkové částky rodičovského příspěvku. Od 1. července 2021 a pak od 1. ledna 2023 došlo ke zvýšení přídatku na dítě. Zároveň každé zvyšování částek životního a existenčního minima rozšíří i okruh možných příjemců přídatku na dítě. V roce 2023 došlo k výraznému navýšení výdajů na příspěvek na bydlení vzhledem k legislativním úpravám (v roce 2022 a 2023), které se týkaly především tzv. normativních nákladů na bydlení, z nichž se nárok na dávku i její výše odvozují.

¹⁸ Při zavedení dávky se jednalo o maximálně 24 měsíců, od 1.11. 2023 se prodloužila maximální doba na 48 měsíců. Od 1.7. 2025 došlo opět k prodloužení – na 72 měsíců.

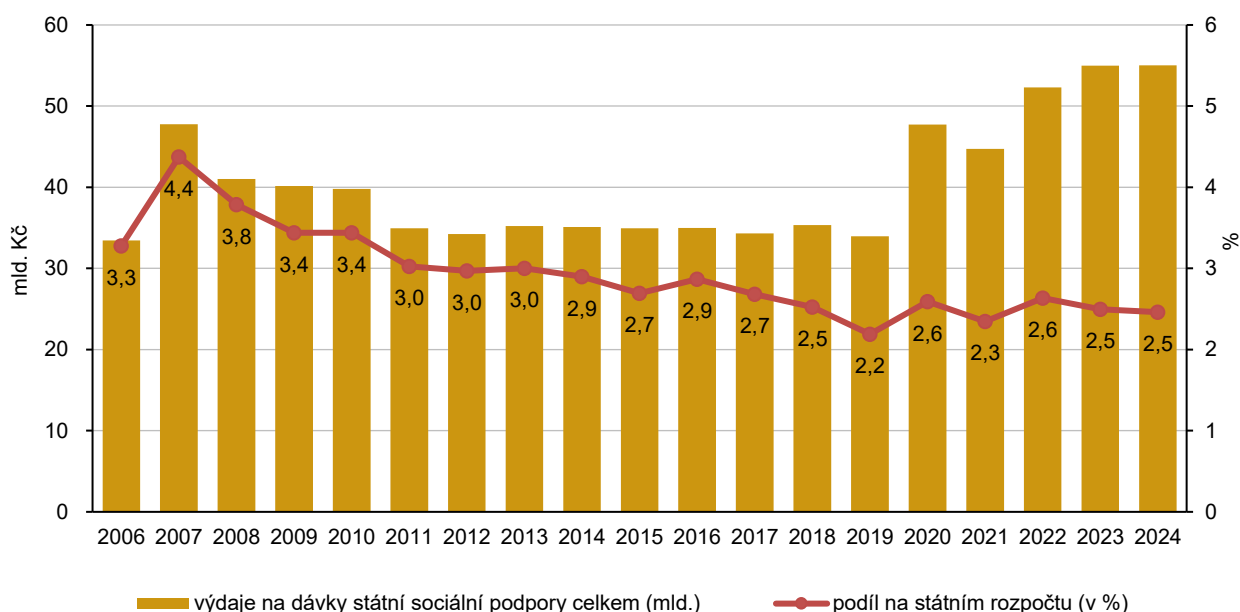

Dávky státní sociální podpory v roce 2024

Výdaje na dávky státní sociální podpory se od roku 2011 až do roku 2019 pohybovaly okolo hodnoty 35 mld. Kč ročně. V roce 2020 skokově vzrostly (na 47,7 mld. Kč) v souvislosti se zvýšením celkové částky rodičovského příspěvku. V roce 2024 bylo vydáno na dávky státní sociální podpory 55 mld. Kč, což představovalo 2,5 % státního rozpočtu. Meziročně se výdaje na dávky státní sociální podpory téměř nezměnily. V letech 2022 až 2024 jsou do výdajů na dávky státní sociální podpory zahrnuty i výdaje na jednorázový příspěvek 5 000 Kč na dítě, celkem v hodnotě 7 mld. Kč (z čehož 6 750 mil. Kč bylo vyplaceno v roce 2022).

Na rodičovský příspěvek bylo v roce 2024 vydáno 29,2 mld. Kč, na příspěvek na bydlení 20,3 mld. Kč na přídatky na děti 5,4 mld. Kč, na porodné 73 mil. Kč a na pohřebné 12 mil. Kč. Na náhradní výživné (zavedené v roce 2021), které není součástí dávek státní sociální podpory, ale je zařazeno v této kapitole, bylo vydáno 269 mil. Kč.

Graf 3.1 Výdaje na dávky státní sociální podpory

Poznámka: V roce 2022 až 2024 jsou zahrnuty výdaje na jednorázový příspěvek 5 000 Kč na dítě.

Zdroj dat: MPSV, MF, státní závěrečný účet

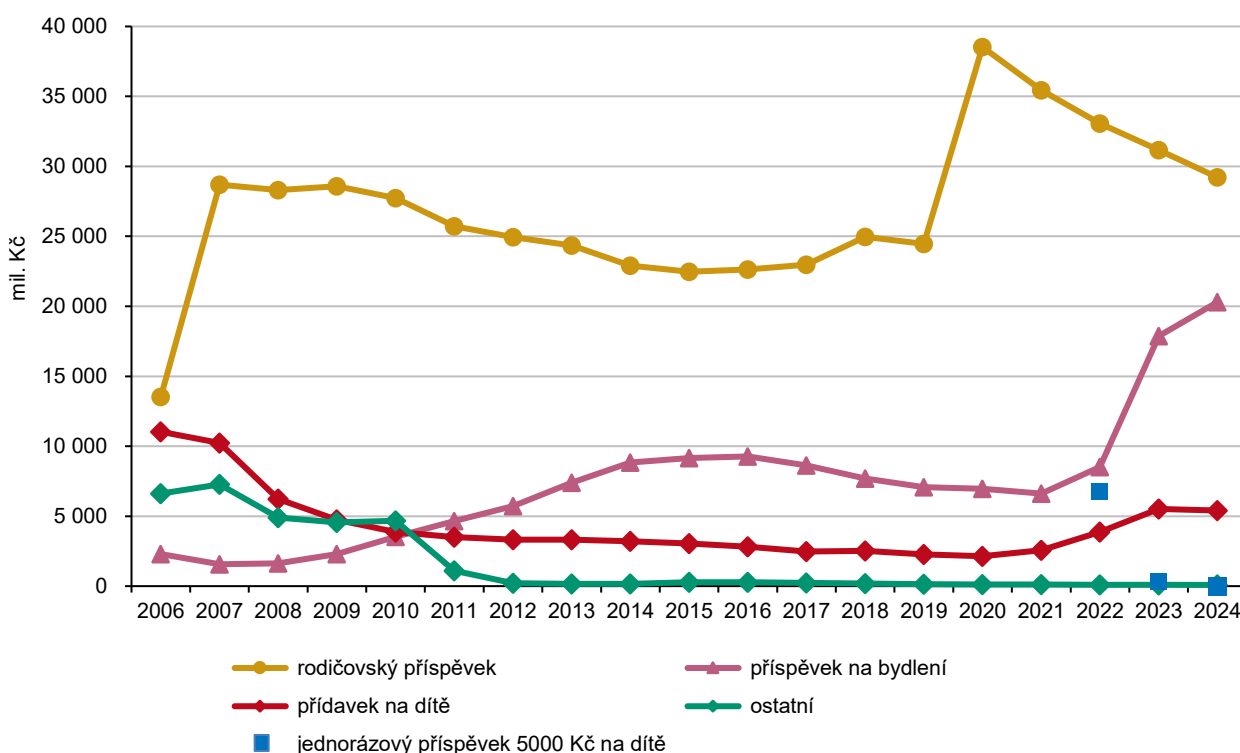
V roce 2024 bylo vyplaceno 10,3 mil. dávek státní sociální podpory (bez jednorázového příspěvku 5 000 Kč na dítě), což je o 92 tis. dávek méně než v předchozím roce. Ze všech vyplacených dávek státní sociální podpory představovaly přídatky na děti 39 %, příspěvky na bydlení 32 % a rodičovské příspěvky 29 %. Porodné bylo vyplaceno v 6,4 tisících a pohřebné ve 2,3 tisících případech.

Vzhledem k tomu, že přídatek na dítě, příspěvek na bydlení a rodičovský příspěvek jsou dávky opakující se (v každém měsíci, kdy je na dávku nárok), je vhodné použít průměrný měsíční počet vyplacených dávek pro lepší představu, kolika osob se daná dávka týká. V roce 2024 bylo v průměru vyplaceno 336 tisíc přídatků na dítě měsíčně, přičemž 23 % bylo vyplaceno v základní výměře a 77 % ve zvýšené výměře. Téměř polovina dětí, na které byl přídatek vyplacen, byla ve věku mezi 6 a 15 lety, 29 % mladší 6 let a 23 % mezi 15 a 26 lety. Příspěvek na bydlení dostávalo měsíčně v průměru 274 tisíc osob (za jednu domácnost může čerpat příspěvek pouze jedna osoba), což je o 25 tis. osob více než v roce 2023. Zdaleka nejčastěji byli příjemci této dávky nájemci, a to v 71 % případů. Vlastníci představovali 19 % a zbylých 10 % připadalo na podnájemce, členy bytových družstev, uživatele bytu na základě věcného břemene a uživatele rekreačních objektů pro bydlení. Rodičovský příspěvek pobíralo v roce 2024 okolo 247 tisíc osob měsíčně, z čehož bylo 98 % žen.

Nejvyšší částky na dávky státní sociální podpory v přepočtu na jednoho obyvatele za rok byly vydány v Moravskoslezském – 6 511 Kč a Ústeckém kraji – 6 188 Kč (nejsou zde zahrnuty výdaje na jednorázový pětitisícový příspěvek Kč na dítě). To bylo dáno zejména hodnotou výdajů na příspěvek na bydlení, který zde byl v přepočtu na počet obyvatel nejvyšší v celém Česku. Nejvyšší výdaje v přepočtu na jednoho obyvatele byly v těchto dvou krajích i na přídavky na děti (726 Kč, respektive 699 Kč v případě Ústeckého kraje; za celé Česko to bylo 496 Kč na obyvatele).

Nejvíce příjemců příspěvků na bydlení, v přepočtu na tisíc obyvatel daného okresu, bylo v prosinci roku 2024 v okrese Karviná, Ostrava-město, Most a Děčín. Počet příjemců příspěvků na bydlení zde přesahoval 45 osob na 1 000 obyvatel daného okresu, v Karviné to bylo 66. Nejvíce příjemců přídávky na dítě (více než 200 na 1 000 obyvatel ve věku 0–26 let daného okresu) bylo v okrese Bruntál, Most, Karviná a Jeseník.

Graf 3.2 Výdaje na dávky státní sociální podpory podle druhů dávek

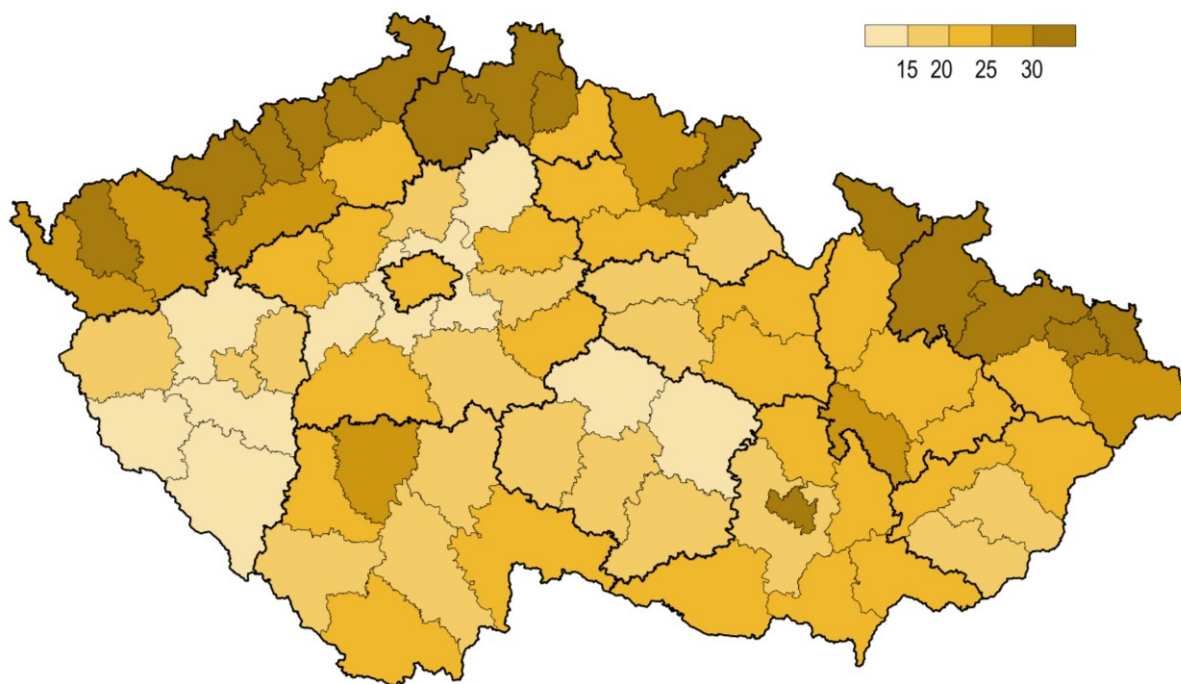

Pozn.: kategorie ostatní zahrnuje sociální příplatek, porodné a pohřebné

Zdroj dat: MPSV

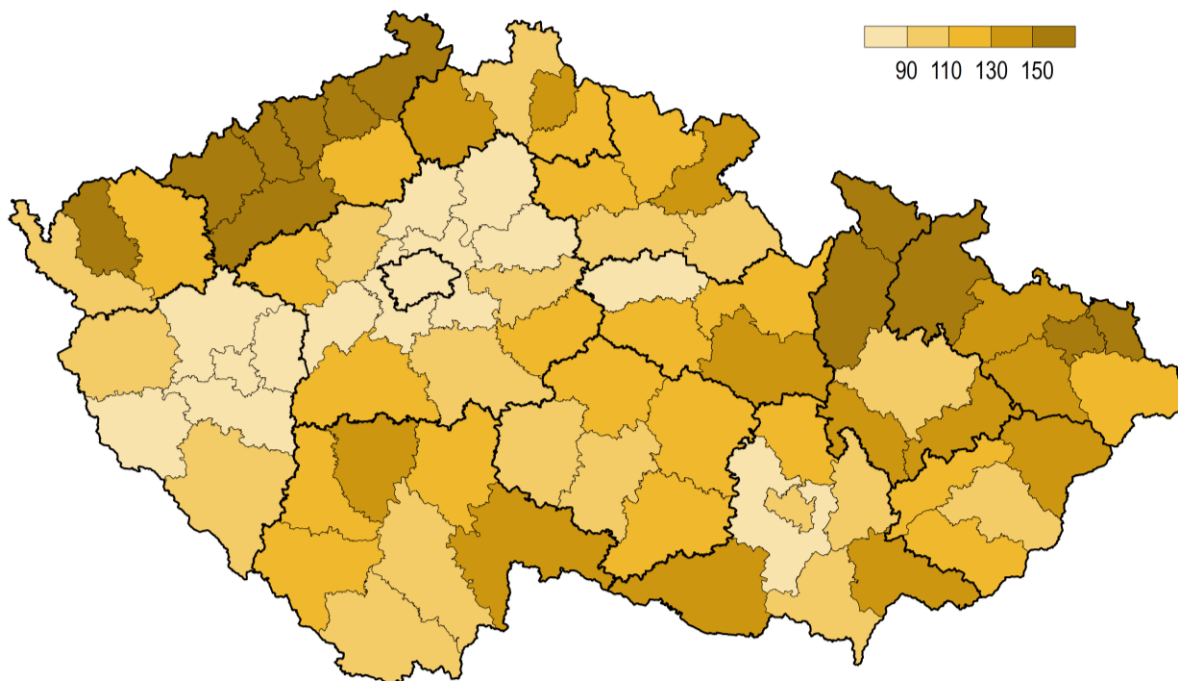
Víceméně stabilní, na úrovni kolem 2 %, zůstává podíl mužů mezi příjemci rodičovského příspěvku. V rámci krajů je nejvyšší zastoupení mužů mezi příjemci rodičovského příspěvku v hlavním městě Praze (4,1 %). Co se týče rozložení příjemců rodičovského příspěvku dle věku, mezi muži je častější zastoupení věkové skupiny nad 35 let než mezi ženami. Zatímco muži ve věku 35 a více let tvořili 57 % ze všech mužů pobírajících rodičovský příspěvek, u žen to bylo 37 %. Ženy s rodičovským příspěvkem jsou nejčastěji ve věku mezi 25 a 34 lety (57 %). Věkové rozložení se liší také podle krajů. Nejvyšší podíl příjemkyň rodičovského příspěvku ve věku 35 a více let bylo v Praze (49 %), naopak nejvíce nejmladších příjemkyň ve věku do 24 let bylo v Ústeckém a Karlovarském kraji (14 %, respektive 11 %).

Obr. 3.1 Příjemci příspěvku na bydlení na 1 000 obyvatel daného okresu v prosinci 2024

Zdroj dat: MPSV

Obr. 3.2 Příjemci přidavku na dítě na 1 000 obyvatel ve věku 0–26 let daného okresu v prosinci 2024

Zdroj dat: MPSV

Dávky pěstounské péče

Dávky **pěstounské péče**, které spadaly do konce roku 2012 mezi dávky státní sociální podpory (upraveny zákonem č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře), jsou od roku 2013 obsaženy v zákoně č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů. Pěstounská péče je dítěti poskytována osobou v evidenci (osobou vedenou v evidenci osob, které mohou vykonávat pěstounskou péči na přechodnou dobu), nebo osobou pečující (zejména pěstoun, nikoli však na přechodnou dobu, nebo poručník). Od roku 2013 také došlo ke zvýšení částek odměny pěstouna a příspěvku na úhradu potřeb dítěte a byl zaveden příspěvek při ukončení pěstounské péče a rozšířen nárok na příspěvek na zakoupení osobního motorového vozidla. V roce 2022 byl nově zaveden příspěvek při pěstounské péči a zaopatřovací příspěvek. U odměny pěstouna došlo ke změně vymezení okruhu příjemců dávky a výpočtu výše a u příspěvku na úhradu potřeb dítěte došlo ke zvýšení vyplácených částek.

V roce 2024 se poskytovaly tyto dávky pěstounské péče:

- **Příspěvek na úhradu potřeb dítěte** – Nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte má nezletilé nezaopatřené dítě svěřené do pěstounské péče (do péče osoby pečující či osoby v evidenci). Nárok je zachován i po dosažení zletilosti dítěte, jde-li o nezaopatřené dítě, které trvale žije a společně uhrazuje náklady na své potřeby s osobou, která byla do dosažení jeho zletilosti osobou pečující. Přídavek je vyplácen ve čtyřech výších podle věku nezaopatřeného dítěte (viz tabulku 3.2). Je-li dítě osobou závislou na pomoci jiné fyzické osoby, je výše příspěvku ve vazbě na věk a stupeň závislosti.
- **Odměna pěstouna** – Nárok na odměnu pěstouna má osoba pečující, která poskytuje dítěti zprostředkovanou pěstounskou péči, a osoba v evidenci (pěstoun na přechodnou dobu). Do konce roku 2021 byla odměna pěstouna vyplácena i v případě nezprostředkované pěstounské péče, tj. i tehdy, pokud o dítě osobně pečovala osoba příbuzná nebo blízká, a v dalších zákonem stanovených případech; Výpočet výše odměny pěstouna je navázán na koeficient minimální mzdy v závislosti na počtu svěřených dětí, jejich zdravotním stavu a typu pěstounské péče (dlouhodobá x přechodná), více viz tabulku 3.3. Odměna pěstouna je považována za příjem ze závislé činnosti, podléhá tedy zdanění a pojistným odvodům.
- **Příspěvek při pěstounské péči** – Nárok na příspěvek při pěstounské péči vzniká v případě nezprostředkované pěstounské péče; Jedná se o pěstounskou péči, kdy o dítě pečuje osoba příbuzná nebo blízká, případně si pěstoun sám dítě vybral a požádal o jeho svěření do své pěstounské péče; dávka byla zavedena od 1. 1. 2022; Výše příspěvku při pěstounské péči se odvíjí od násobku životního minima v závislosti na počtu svěřených dětí a jejich zdravotním stavu. V případě prarodičů a praprarodičů je násobek nižší, a to s ohledem na jejich subsidiární vyživovací povinnost k vnoučatům dle § 910 Občanského zákoníku.
- **Příspěvek při převzetí dítěte** – Příspěvek při převzetí dítěte se vyplácí osobě pečující, která převzala dítě do pěstounské péče, a je vyplácen jednorázově. Příspěvek je vyplácen ve třech výších podle věku dítěte, podrobněji viz tabulku 3.2.; Od 1. 1. 2022 mají nově nárok na dávku také osoby¹⁹, které převzaly dítě do pěstounské péče na přechodnou dobu.
- **Příspěvek na zakoupení motorového vozidla** – Na příspěvek má nárok osoba pečující, která má v pěstounské péči nejméně 3 děti nebo má nárok na odměnu pěstouna z důvodu péče o 3 děti včetně zletilých nezaopatřených dětí, jež zakládají osobě pečující nárok na odměnu pěstouna, pokud zakoupila osobní motorové vozidlo nebo zajistila jeho nezbytnou celkovou opravu. Výše příspěvku na zakoupení motorového vozidla činí 70 % pořizovací ceny motorového vozidla nebo prokázaných výdajů na opravy, nejvýše však 100 000 Kč. Příspěvek nenáleží osobě v evidenci při svěření dítěte do pěstounské péče na přechodnou dobu.

¹⁹ V tomto případě nesmí součet příspěvků přesáhnout částku 40 000 Kč v období posledních 12 kalendářních měsíců přede dnem podání žádosti o tento příspěvek.

Příspěvek při ukončení pěstounské péče – Nárok na příspěvek při ukončení pěstounské péče měla fyzická osoba, která byla ke dni dosažení zletilosti v pěstounské péči (nehlédě na to, zda v péči osoby pečující, nebo osoby v evidenci), a to ke dni zániku nároku této osoby na příspěvek na úhradu potřeb dítěte. Příspěvek byl vyplácen jednorázově ve výši 25 000 Kč a každé osobě náležel jen jednou. Dávka byla v roce 2022 **zrušena** a fakticky nahrazena jednorázovým zaopatřovacím příspěvkem (viz dále).

Další dávkou zařazenou do této kapitoly je nově zavedený zaopatřovací příspěvek, který nespadá přímo mezi dávky pěstounské péče, ale úzce s nimi souvisí. Od roku 2022 byla zavedena jednotná úprava zaopatření mladých lidí, kteří po dosažení zletilosti odcházejí z pěstounské péče, poručnické péče nebo z ústavního zařízení a nadále splňují podmínku nezaopatřenosti²⁰.

- **Zaopatřovací příspěvek jednorázový a opakující se** – Jedná se o dávky určené pro mladé dospělé odcházející z péče ústavního zařízení nebo po ukončení náhradní rodinné péče. Zaopatřovací příspěvek opakující²¹ se je určen pro mladé dospělé nejdéle do 26 let, kteří zůstávají i po dosažení zletilosti nezaopatřeným dítětem (typicky tedy studují). Příspěvek činí 17 250 Kč měsíčně. Mladým dospělým, kteří nemají nárok na zaopatřovací příspěvek opakující se, náleží při odchodu z náhradní péče po dosažení zletilosti zaopatřovací příspěvek jednorázový. Jeho výše činí 28 750 Kč.

Tab. 3.2 Měsíční výše příspěvku na úhradu potřeb dítěte a příspěvku při převzetí dítěte

věk dítěte	příspěvek na úhradu potřeb dítěte*		příspěvek při převzetí dítěte	
	do 30. 9. 2022	od 1. 10. 2022	do 30. 9. 2022	od 1. 10. 2022
do 6 let	4 950 Kč	6 290 Kč	8 000 Kč	10 800 Kč
od 6 do 12 let	6 105 Kč	7 750 Kč	9 000 Kč	12 150 Kč
od 12 do 18 let	6 985 Kč	8 870 Kč	10 000 Kč	13 500 Kč
od 18 do 26 let	7 260 Kč	9 220 Kč	-	-

* Je-li dítě osobou závislou na pomoci jiné fyzické osoby, je výše příspěvku vyšší.

Zdroj: Úřad práce ČR

Výdaje na dávky pěstounské péče se výrazně zvýšily v roce 2013, a dále v roce 2018, kdy došlo ke změnám v právní úpravě těchto dávek. V roce 2023 došlo opět k nárůstu výdajů, zejména kvůli rostoucím výdajům na příspěvek na úhradu potřeb dítěte související jednak se zvýšením vyplácených částek, tak i s nárůstem počtu dětí v náhradní rodinné péči.

Celkové výdaje na dávky pěstounské péče dosáhly v roce 2024 hodnoty 5,2 miliard Kč, po meziročním nárůstu o 5 %. Výdaje na **odměnu pěstouna** vzrostly o 13 % na částku 1,2 mld. Kč. Výdaje na **příspěvek při pěstounské péči** se zvýšily o 2 % a dosáhly hodnoty 1,8 mld. Kč. Tyto dvě dávky tvořily 58 % z celkových výdajů na dávky pěstounské péče. Výdaje na **příspěvek na úhradu potřeb dítěte** vzrostly o 3 % a dosáhly bezmála 2 mld. Kč. Z celkových výdajů na dávky pěstounské péče tvořily výdaje na příspěvek na úhradu potřeb dítěte 38 %. Výdaje na ostatní dávky – příspěvek při převzetí dítěte, příspěvek na zakoupení motorového vozidla a zaopatřovací příspěvek – tvořily 4 % celkových výdajů na dávky pěstounské péče, celkem 198 mil. Kč, z čehož 149 mil. Kč připadlo na zaopatřovací příspěvek.

²⁰ Soustavně se připravují na budoucí povolání nebo se nemohou soustavně připravovat na budoucí povolání nebo vykonávat výdělečnou činnost pro nemoc nebo úraz.

²¹ Do konce roku 2027 bude moci mladý dospělý volit, zda bude pobírat zaopatřovací příspěvek opakující se nebo při splnění podmínek zákona bude i nadále pobírat příspěvek na úhradu potřeb dítěte a osoba, která byla do jeho zletilosti osobou pečující, bude pobírat odměnu pěstouna nebo příspěvek při pěstounské péči.

Tab. 3.3 Měsíční výše odměny pěstouna a příspěvku při pěstounské péči platné od 1. 1. 2022

	odměna pěstouna (pro zprostředkované pěstouny)		příspěvek při pěstounské péči (pro nezprostředkované pěstouny)	
	dlouhodobí pěstouni	pěstouni na přechodnou dobu	tety, strýcové, zletilí sourozenci, osoby blízké	prarodiče
žádné dítě	x	1,8*MM	x	x
1 dítě	1,0*MM	1,8*MM	2,3*ŽM	1,8*ŽM
1 dítě – stupeň závislosti I.	1,2*MM	2,0*MM	2,3*ŽM	1,8*ŽM
1 dítě – stupeň závislosti II. až IV.	2,0*MM	2,2*MM	5,5*ŽM	5,5*ŽM
2 děti	1,5*MM	x	2,3*ŽM*2	1,8*ŽM*2
3 děti	2,0*MM	x	2,3*ŽM*3	1,8*ŽM*3
za každé další dítě	+ 0,5*MM	+ 0,3*MM	+ 2,3*ŽM	+ 1,8*ŽM
za každé další dítě – stupeň závislosti III. nebo IV.	+ 0,7*MM	+ 0,5*MM	+ 5,5*ŽM	+ 5,5*ŽM

Pozn.: MM=minimální mzda; v roce 2024 byla minimální mzda 18 900 Kč;
ŽM=životní minimum; v roce 2024 bylo životní minimum jednotlivce 4 860 korun.

Zdroj: Úřad práce ČR

Tab. 3.4 Výše zaopatřovacího příspěvku

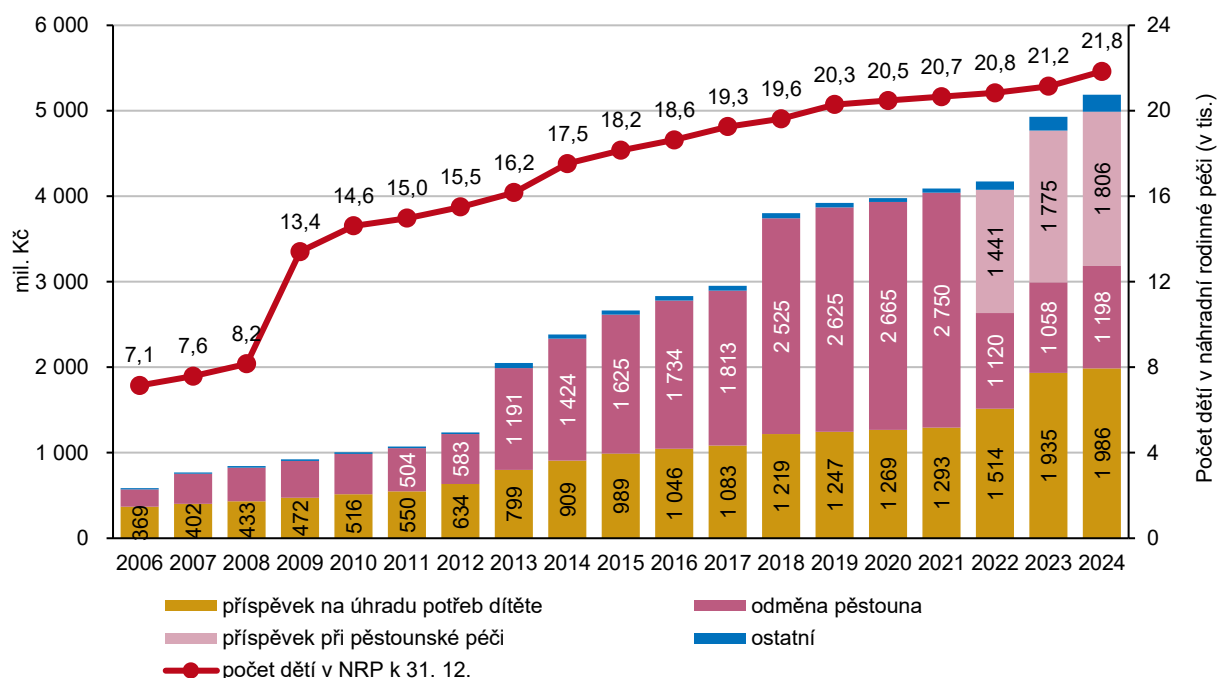
Zaopatřovací příspěvek	do 30. 9. 2022	od 1. 10. 2022
jednorázový	25 000 Kč	28 750 Kč
opakující se	15 000 Kč/měsíčně	17 250 Kč/měsíčně

Zdroj: Úřad práce ČR

Počet dětí v **náhradní rodinné péči** (zahrnuje pěstounskou péči, osobní péči poručníka, péči jiné fyzické osoby) dosahoval na konci roku 2024 celkem 21 845 dětí, což je meziročně o 695 dětí více. Výdaje na dávky pěstounské péče v přepočtu na jedno dítě v náhradní rodinné péči představovaly 237 tisíc Kč za rok.

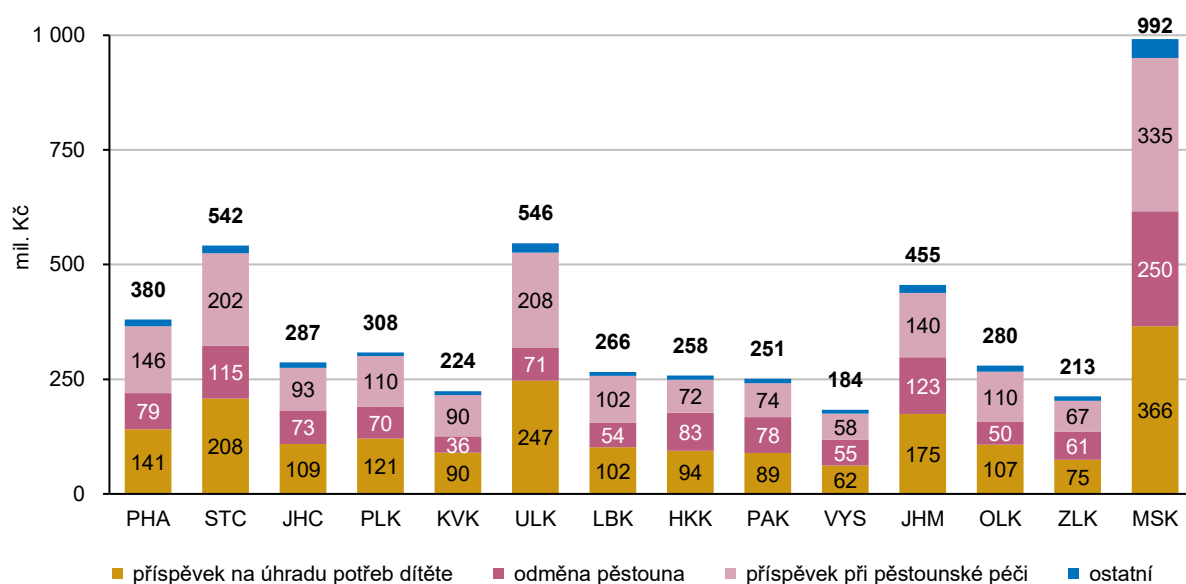
Výrazně nejvyšší výdaje na dávky pěstounské péče byly v Moravskoslezském kraji, celkem 992 mil. Kč, což představuje 19 % z celkových výdajů na dávky pěstounské péče v Česku. Sociální odbory v tomto kraji evidují 18 % ze všech dětí v náhradní rodinné péči v Česku (absolutně téměř 4 tisíce dětí), druhý nejvyšší počet dětí v náhradní rodinné péči (3 tisíce dětí) byl v Ústeckém kraji. Relativní zastoupení dětí v náhradní rodinné péči (počet dětí v náhradní rodinné péči na 1 000 obyvatel daného kraje) bylo v roce 2024 nejvyšší v Ústeckém, Karlovarském a Moravskoslezském kraji.

Graf 3.3 Výdaje na dávky pěstounské péče

Pozn.: NRP = náhradní rodinná péče, zahrnuje pěstounskou péči, osobní péči poručníka a péči jiné fyzické osoby
Zdroj dat: MPSV

Graf 3.4 Výdaje na dávky pěstounské péče podle krajů v roce 2024

Zdroj dat: MPSV

Další informace o dávkách státní sociální podpory a pěstounské péče jsou dostupné na internetových stránkách Ministerstva práce a sociálních věcí (MPSV) <https://www.mpsv.cz/web/cz/statni-socialni-podpora> a <https://www.mpsv.cz/davky-pestounske-pece-a-zaopatrovaci-prispevky-pro-mlade-dospеле> a na internetových stránkách Úřadu práce ČR <https://www.uradprace.cz/statni-socialni-podpora> <https://www.uradprace.cz/davky-pestounske-pece-a-zaopatrovaci-prispevky1>

3.1 Výdaje na dávky státní sociální podpory a náhradní výživné (2009–2024)

Pramen: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Rok	Dávky státní sociální podpory celkem ¹⁾	podle druhu dávek						Náhradní výživné ³⁾
		přídavek na dítě	sociální příplatek ²⁾	příspěvek na bydlení	rodičovský příspěvek	porodné	pohřebné	
	absolutně v mil. Kč							
2009	40 160	4 736	2 962	2 280	28 586	1 579	17	-
2010	39 786	3 862	3 100	3 521	27 722	1 565	16	-
2011	34 941	3 498	786	4 641	25 709	292	15	-
2012	34 220	3 332	48	5 732	24 950	144	15	-
2013	35 230	3 329	-2	7 404	24 338	148	14	-
2014	35 117	3 206	-1	8 843	22 913	143	13	-
2015	34 966	3 057	-1	9 161	22 480	256	14	-
2016	34 973	2 817	-	9 261	22 625	256	13	-
2017	34 316	2 479	-	8 622	22 984	218	13	-
2018	35 356	2 520	-	7 689	24 959	175	13	-
2019	33 976	2 279	-	7 082	24 470	133	12	-
2020	47 739	2 138	-	6 952	38 531	105	12	-
2021	44 732	2 565	-	6 617	35 440	97	13	36
2022	52 291	3 871	-	8 516	33 054	88	13	159
2023	54 975	5 514	-	17 866	31 172	87	12	223
2024	55 013	5 412	-	20 297	29 219	73	12	269
	v Kč na 1 obyvatele							
2009	3 828	451	282	217	2 725	151	2	-
2010	3 783	367	295	335	2 636	149	2	-
2011	3 329	333	75	442	2 449	28	1	-
2012	3 256	317	5	545	2 374	14	1	-
2013	3 352	317	-0	704	2 316	14	1	-
2014	3 337	305	-0	840	2 177	14	1	-
2015	3 317	290	-0	869	2 132	24	1	-
2016	3 310	267	-	877	2 141	24	1	-
2017	3 241	234	-	814	2 170	21	1	-
2018	3 327	237	-	724	2 349	17	1	-
2019	3 184	214	-	664	2 293	12	1	-
2020	4 461	200	-	650	3 601	10	1	-
2021	4 253	244	-	629	3 370	9	1	3
2022	4 829	357	-	786	3 053	8	1	15
2023	5 054	507	-	1 642	2 866	8	1	20
2024	5 043	496	-	1 860	2 678	7	1	25

¹⁾ celkové výdaje zahrnují doplatky, přeplatky a vratky, nezahrnují převody na depozitní účet, vratky zaniklých dávek, převody přeplatků z minulých let na příjmový účet státního rozpočtu; v letech 2022 až 2024 zahrnuje jednorázový příspěvek na dítě

²⁾ v roce 2013 až 2015 se jedná o vratky

³⁾ dávka byla zavedena od 1. července 2021

3.2 Průměrný měsíční počet vyplácených dávek státní sociální podpory a náhradního výživného (2007–2024)

Pramen: Ministerstvo práce a sociálních věcí

v tisících

Rok	Dávky státní sociální podpory celkem ¹⁾	podle druhu dávek							Náhradní výživné ³⁾
		přídavek na dítě	sociální příplatek	příspěvek na bydlení	rodičovský příspěvek	porodné	pohřebné	ostatní ²⁾	
2007	2 400	1 677	242	117	340	10	9	5	-
2008	1 517	893	167	87	359	10	1	0	-
2009	1 253	635	148	96	364	10	0	-	-
2010	1 151	531	150	121	339	10	0	-	-
2011	984	486	27	143	326	2	0	-	-
2012	937	464	1	163	308	1	0	-	-
2013	955	464	-	194	296	1	0	-	-
2014	944	445	-	220	279	1	0	-	-
2015	928	424	-	224	277	2	0	-	-
2016	889	391	-	221	275	2	0	-	-
2017	831	343	-	207	279	2	0	-	-
2018	738	270	-	185	282	1	0	-	-
2019	689	239	-	165	284	1	0	-	-
2020	697	225	-	156	315	1	0	-	-
2021	680	233	-	146	300	1	0	-	4
2022	742	289	-	168	284	1	0	-	8
2023	866	348	-	249	269	1	0	-	11
2024	858	336	-	274	247	1	0	-	12

¹⁾ nezahrnuje jednorázový příspěvek na dítě vyplácený v letech 2022 až 2024²⁾ zahrnuje zaopatřovací příspěvek (do 31. 12. 2004), příspěvek na péči o dítě v zařízení (od 1. října 2005 do 31. května 2006) a příspěvek na školní pomůcky (od 1. června 2006 do 31. prosince 2007)³⁾ dávka byla zavedena od 1. července 2021

3.3 Výdaje na dávky státní sociální podpory podle krajů v roce 2024

Pramen: Ministerstvo práce a sociálních věcí

ČR, kraje (trvalé bydliště žadatele)	Celkem	podle druhu dávek				
		přídavek na dítě	příspěvek na bydlení	rodičovský příspěvek	porodné	pohřebné
Celkem ČR Hl. m. Praha Středočeský Jihočeský Plzeňský Karlovarský Ústecký Liberecký Královéhradecký Pardubický Kraj Vysočina Jihomoravský Olomoucký Zlínský Moravskoslezský Ostatní Celkem ČR Hl. m. Praha Středočeský Jihočeský Plzeňský Karlovarský Ústecký Liberecký Královéhradecký Pardubický Kraj Vysočina Jihomoravský Olomoucký Zlínský Moravskoslezský	absolutně v mil. Kč					
	55 013	5 412	20 297	29 219	73	12
	7 131	272	3 007	3 845	5	1
	6 306	556	1 775	3 965	8	1
	2 940	337	900	1 697	5	1
	2 443	225	668	1 546	3	1
	1 392	156	605	628	3	0
	5 002	565	2 400	2 026	11	1
	2 352	254	955	1 140	3	0
	2 649	293	904	1 448	3	1
	2 449	284	728	1 433	3	1
	2 238	281	532	1 423	2	1
	6 239	574	2 276	3 379	7	1
	3 116	369	1 050	1 692	5	1
	2 532	307	696	1 526	3	1
	7 700	858	3 763	3 066	11	2
	526	80	40	406	0	0
	v Kč na 1 obyvatele					
	5 043	496	1 860	2 678	7	1
	5 101	195	2 151	2 751	4	1
4 301	379	1 211	2 704	5	1	
4 500	516	1 378	2 597	7	1	
3 974	367	1 086	2 515	6	1	
4 748	533	2 063	2 142	10	1	
6 188	699	2 968	2 507	13	1	
5 233	564	2 125	2 536	8	1	
4 765	527	1 625	2 605	6	1	
4 616	535	1 373	2 701	6	1	
4 324	542	1 027	2 748	5	1	
5 075	467	1 852	2 749	6	1	
4 934	584	1 662	2 679	7	1	
4 373	530	1 203	2 635	5	1	
6 511	726	3 182	2 592	9	1	

Pozn.: včetně doplatků, přeplatků a vrátek, nezahrnuje jednorázový příspěvek na dítě

3.4 Počet vyplacených dávek státní sociální podpory podle krajů v roce 2024

Pramen: Ministerstvo práce a sociálních věcí

kraje (trvalé bydliště žadatele)	Celkem ¹⁾	podle druhu dávek				
		přídavek na dítě	příspěvek na bydlení	rodičovský příspěvek	porodné	pohřebné
Celkem ČR	10 301 603	4 035 477	3 289 281	2 968 108	6 390	2 347
Hl. m. Praha	938 332	204 700	378 420	354 574	453	185
Středočeský	1 114 310	410 828	295 892	406 612	684	294
Jihočeský	583 754	246 541	158 742	177 900	401	170
Plzeňský	440 392	165 703	114 561	159 686	301	141
Karlovarský	283 521	120 051	98 651	64 521	240	58
Ústecký	1 008 673	445 759	357 439	204 378	930	167
Liberecký	463 725	188 037	158 296	116 999	298	95
Královéhradecký	524 864	215 833	156 523	152 091	304	113
Pardubický	487 755	207 010	130 716	149 633	290	106
Kraj Vysočina	457 050	200 390	106 141	150 197	207	115
Jihomoravský	1 132 237	421 207	363 102	347 035	623	270
Olomoucký	630 501	271 693	183 930	174 307	415	156
Zlínský	523 880	218 848	143 731	160 933	234	134
Moravskoslezský	1 602 288	648 289	636 084	316 600	976	339
Ostatní	110 321	70 588	7 053	32 642	34	4

¹⁾ nezahrnuje jednorázový příspěvek na dítě

3.5 Průměrný měsíční počet příjemců příspěvku na bydlení podle vztahu k bytu a krajů v roce 2024

Pramen: Ministerstvo práce a sociálních věcí

ČR, kraje (trvalé bydliště žadatele)	Celkem	podle vztahu k bytu						
		nájemce	podnájemce	člen družstva	vlastník	manžel/ka vlastníka	služebnost bytu	vlastník stavby k rekreaci
Celkem ČR	273 093	194 227	13 309	7 426	51 641	448	5 716	325
Hl. m. Praha	31 226	26 189	1 780	458	2 569	30	185	16
Středočeský	24 590	15 633	1 112	290	6 641	60	758	96
Jihočeský	13 219	9 030	736	245	2 821	24	348	16
Plzeňský	9 465	6 879	216	66	2 006	20	253	25
Karlovarský	8 224	5 910	168	80	1 929	12	110	16
Ústecký	29 790	22 408	1 504	1 656	3 945	32	224	22
Liberecký	13 175	9 942	559	352	2 124	19	161	18
Královéhradecký	13 053	9 161	485	192	2 831	24	353	8
Pardubický	10 840	7 187	443	174	2 678	21	328	10
Kraj Vysočina	8 810	5 196	317	156	2 728	24	380	9
Jihomoravský	29 933	19 750	1 118	356	7 618	56	998	37
Olomoucký	15 256	10 217	636	356	3 566	43	430	9
Zlínský	11 951	6 633	419	237	4 045	38	571	9
Moravskoslezský	52 965	39 565	3 791	2 802	6 108	47	618	35
ostatní	597	529	28	7	32	0	1	0

3.6 Průměrný měsíční počet příjemců rodičovského příspěvku podle pohlaví, věku a krajů v roce 2024

Pramen: Ministerstvo práce a sociálních věcí

ČR, kraje (trvalé bydliště žadatele)	ženy				muži			
	celkem	podle věkových skupin			celkem	podle věkových skupin		
		do 24 let	25-34 let	35 a více let		do 24 let	25-34 let	35 a více let
Celkem ČR Hl. m. Praha Středočeský Jihočeský Plzeňský Karlovarský Ústecký Liberecký Královéhradecký Pardubický Kraj Vysočina Jihomoravský Olomoucký Zlínský Moravskoslezský ostatní	absolutně							
	239 701	15 562	136 388	87 751	5 172	209	2 014	2 949
	28 007	828	13 407	13 772	1 194	32	491	670
	32 887	1 797	18 232	12 858	653	17	254	382
	14 461	975	8 556	4 930	220	7	83	130
	12 905	900	7 484	4 521	263	14	114	135
	5 187	567	2 960	1 660	117	7	48	63
	16 544	2 245	9 449	4 849	315	27	114	173
	9 440	749	5 382	3 308	207	16	63	128
	12 330	802	7 191	4 337	222	6	82	134
	12 196	758	7 330	4 108	168	9	63	96
	12 247	669	7 585	3 992	174	4	61	109
	28 127	1 322	16 022	10 783	521	13	181	326
	14 175	996	8 346	4 833	227	8	73	147
	13 141	623	7 756	4 762	156	6	54	97
	25 734	2 159	15 235	8 341	395	23	139	233
	2 321	172	1 454	695	339	20	193	126
	Celkem ČR Hl. m. Praha Středočeský Jihočeský Plzeňský Karlovarský Ústecký Liberecký Královéhradecký Pardubický Kraj Vysočina Jihomoravský Olomoucký Zlínský Moravskoslezský ostatní	% podíl pohlaví v dané věkové skupině						
97,9		98,7	98,5	96,7	2,1	1,3	1,5	3,3
95,9		96,3	96,5	95,4	4,1	3,7	3,5	4,6
98,1		99,0	98,6	97,1	1,9	1,0	1,4	2,9
98,5		99,3	99,0	97,4	1,5	0,7	1,0	2,6
98,0		98,5	98,5	97,1	2,0	1,5	1,5	2,9
97,8		98,8	98,4	96,4	2,2	1,2	1,6	3,6
98,1		98,8	98,8	96,6	1,9	1,2	1,2	3,4
97,9		98,0	98,8	96,3	2,1	2,0	1,2	3,7
98,2		99,2	98,9	97,0	1,8	0,8	1,1	3,0
98,6		98,8	99,1	97,7	1,4	1,2	0,9	2,3
98,6		99,4	99,2	97,3	1,4	0,6	0,8	2,7
98,2		99,0	98,9	97,1	1,8	1,0	1,1	2,9
98,4		99,2	99,1	97,1	1,6	0,8	0,9	2,9
98,8		99,1	99,3	98,0	1,2	0,9	0,7	2,0
98,5		98,9	99,1	97,3	1,5	1,1	0,9	2,7
87,3		89,7	88,3	84,6	12,7	10,3	11,7	15,4

3.7 Příjemci přídatku na dítě podle výměry dávky, věku a krajů v prosinci 2024

Pramen: Ministerstvo práce a sociálních věcí

ČR, kraje (trvalé bydliště dítěte)	Celkem	základní výměra			zvýšená výměra		
		do 6 let	6–15 let	15–26 let	do 6 let	6–15 let	15–26 let
Celkem ČR	334 236	26 689	38 191	13 595	69 935	122 767	63 059
Hl. m. Praha	17 283	1 472	2 180	840	3 917	6 123	2 751
Středočeský	34 527	2 463	3 615	1 256	7 760	13 464	5 969
Jihočeský	20 653	1 379	1 806	690	4 636	7 971	4 171
Plzeňský	13 978	1 065	1 486	521	2 983	5 365	2 558
Karlovarský	10 060	1 185	1 632	476	1 810	3 288	1 669
Ústecký	37 846	5 075	7 358	2 267	5 905	11 581	5 660
Liberecký	15 936	1 211	1 850	593	3 084	6 123	3 075
Královéhradecký	18 220	1 311	1 837	636	3 868	6 943	3 625
Pardubický	17 105	1 011	1 312	513	3 974	6 837	3 458
Kraj Vysočina	16 601	725	943	406	4 179	6 790	3 558
Jihomoravský	35 066	2 197	3 269	1 276	7 911	13 441	6 972
Olomoucký	22 857	1 721	2 297	947	4 915	8 308	4 669
Zlínský	18 207	737	1 002	459	4 357	7 436	4 216
Moravskoslezský	53 981	4 960	7 418	2 671	10 066	18 417	10 449
ostatní	1 916	177	186	44	570	680	259

3.8 Výdaje na dávky pěstounské péče (2008–2024)

Pramen: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Rok	Celkem ¹⁾	podle druhu dávek						
		příspěvek na úhradu potřeb dítěte	odměna pěstouna ²⁾	příspěvek při pěstounské péči	příspěvek při převzetí dítěte	příspěvek na zakoupení osobního motorového vozidla	příspěvek při ukončení pěstounské péče	zaopatřovací příspěvek
	absolutně v mil. Kč							
2008	844	433	393	-	14	4	-	-
2009	922	472	433	-	15	3	-	-
2010	1 005	516	471	-	14	4	-	-
2011	1 073	550	504	-	14	4	-	-
2012	1 236	634	583	-	15	4	-	-
2013	2 052	799	1 191	-	20	29	13	-
2014	2 383	909	1 424	-	22	12	16	-
2015	2 665	989	1 625	-	20	12	19	-
2016	2 832	1 046	1 734	-	19	12	21	-
2017	2 950	1 083	1 813	-	19	13	23	-
2018	3 802	1 219	2 525	-	17	18	22	-
2019	3 924	1 247	2 625	-	17	13	22	-
2020	3 981	1 269	2 665	-	16	10	21	-
2021	4 092	1 293	2 750	-	17	12	21	-
2022	4 174	1 514	1 120	1 441	24	9	2	65
2023	4 932	1 935	1 058	1 775	32	11	-	120
2024	5 187	1 986	1 198	1 806	36	12	-	149
	v Kč na 1 dítě v náhradní rodinné péči ³⁾							
2008	103 444	53 070	48 168	-	1 716	490	-	-
2009	68 739	35 190	32 282	-	1 118	224	-	-
2010	68 751	35 299	32 221	-	958	274	-	-
2011	71 648	36 725	33 654	-	935	267	-	-
2012	79 752	40 909	37 618	-	968	258	-	-
2013	126 870	49 400	73 637	-	1 237	1 793	804	-
2014	135 938	51 854	81 232	-	1 226	685	913	-
2015	146 824	54 487	89 527	-	1 102	661	1 047	-
2016	151 964	56 128	93 046	-	1 020	644	1 127	-
2017	153 151	56 225	94 123	-	986	675	1 194	-
2018	193 706	62 086	128 671	-	881	938	1 126	-
2019	193 344	61 423	129 366	-	835	620	1 101	-
2020	194 370	61 958	130 122	-	776	508	1 006	-
2021	198 084	62 597	133 099	-	799	566	1 021	-
2022	200 278	72 627	53 724	69 158	1 130	439	94	3 107
2023	233 173	91 508	50 024	83 920	1 504	534	-	5 683
2024	237 461	90 902	54 844	82 673	1 661	569	-	6 813

¹⁾ celkové výdaje zahrnují doplatky, přeplatky a vratky, nezahrnují převody na depozitní účet, vratky zaniklých dávek, převody přeplatků z minulých let na příjmový účet státního rozpočtu a odvedené pojistné za zaměstnavatele z odměny pěstouna

²⁾ do konce roku 2021 byla odměna pěstouna vyplácena i v případě nezprostředkované pěstounské péče, tj. i tehdy, pokud o dítě osobně pečovala osoba příbuzná nebo blízká, pro které je od roku 2022 zaveden příspěvek při pěstounské péči.

³⁾ pěstounská péče, osobní péče poručníka, péče jiné fyzické osoby

3.9 Průměrný měsíční počet vyplácených dávek pěstounské péče (2002–2024)

Pramen: Ministerstvo práce a sociálních věcí

v tisících

Rok	Celkem	podle druhu dávek			
		příspěvek na úhradu potřeb dítěte	odměna pěstouna ¹⁾	příspěvek při pěstounské péči	ostatní ²⁾
2002	12	7	5	-	0,1
2003	12	7	5	-	0,1
2004	12	7	5	-	0,1
2005	13	7	6	-	0,1
2006	14	8	6	-	0,1
2007	14	8	6	-	0,1
2008	16	9	7	-	0,1
2009	17	9	8	-	0,1
2010	18	10	8	-	0,1
2011	19	11	9	-	0,1
2012	20	11	9	-	0,1
2013	22	12	10	-	0,2
2014	25	14	11	-	0,3
2015	27	15	12	-	0,3
2016	29	16	12	-	0,3
2017	30	17	13	-	0,3
2018	30	17	13	-	0,3
2019	31	17	13	-	0,3
2020	31	17	13	-	0,3
2021	31	17	14	-	0,2
2022	35	20	4	10	0,6
2023	37	21	3	11	0,8
2024	38	22	4	11	1,0

¹⁾ do konce roku 2021 byla odměna pěstouna vyplácena i v případě nezprostředkované pěstounské péče, tj. i tehdy, pokud o dítě osobně pečovala osoba příbuzná nebo blízká, pro které je od roku 2022 zaveden příspěvek při pěstounské péči.

²⁾ zahrnuje příspěvek při převzetí dítěte, příspěvek na zakoupení osobního motorového vozidla, příspěvek při ukončení pěstounské péče (zaveden od roku 2013) a od roku 2022 zaopatařovací příspěvek.

3.10 Výdaje na dávky pěstounské péče podle krajů v roce 2024

Pramen: Ministerstvo práce a sociálních věcí

ČR, kraje (trvalé bydliště žadatele)	Celkem	podle druhu dávek						
		příspěvek na úhradu potřeb dítěte	odměna pěstouna	příspěvek při pěstounské péči	příspěvek při převzetí dítěte	příspěvek na zakoupení osobního motorového vozidla	zaopatřovací příspěvek	
Celkem ČR Hl. m. Praha Středočeský Jihočeský Plzeňský Karlovarský Ústecký Liberecký Královéhradecký Pardubický Kraj Vysočina Jihomoravský Olomoucký Zlínský Moravskoslezský ostatní	absolutně v tis. Kč							
	5 187 341	1 985 764	1 198 061	1 805 993	36 284	12 419	148 820	
	380 181	140 653	78 882	145 747	2 464	275	12 161	
	541 830	207 565	115 382	201 753	3 788	949	12 392	
	286 737	108 674	73 491	92 587	1 592	1 286	9 108	
	308 123	120 736	69 593	110 370	1 797	751	4 877	
	223 855	89 916	35 668	90 300	1 834	272	5 864	
	546 409	247 231	70 626	208 100	4 097	1 790	14 565	
	265 551	101 967	53 817	101 783	2 305	723	4 956	
	257 945	94 247	82 703	72 004	1 627	727	6 637	
	251 041	89 034	78 159	73 916	1 396	511	8 024	
	183 570	62 187	55 447	57 694	1 372	300	6 570	
	455 389	174 612	123 160	140 318	3 577	1 228	12 493	
	279 641	107 273	49 733	109 543	1 872	796	10 423	
	212 627	74 865	60 823	66 951	1 496	639	7 853	
	991 694	365 698	250 201	334 627	7 017	2 172	31 979	
	2 751	1 107	376	300	50	-	918	
	v Kč na 1 dítě v náhradní rodinné péči ¹⁾							
	Celkem ČR	237 461	90 902	54 844	82 673	1 661	569	6 813
	Hl. m. Praha	269 059	99 542	55 826	103 147	1 744	194	8 607
Středočeský	229 200	87 803	48 808	85 344	1 602	402	5 242	
Jihočeský	239 547	90 789	61 396	77 349	1 330	1 074	7 609	
Plzeňský	227 229	89 038	51 322	81 394	1 325	554	3 597	
Karlovarský	218 822	87 895	34 866	88 270	1 792	266	5 732	
Ústecký	181 170	81 973	23 417	68 999	1 359	593	4 829	
Liberecký	249 110	95 654	50 485	95 481	2 162	678	4 649	
Královéhradecký	231 965	84 754	74 373	64 752	1 463	654	5 969	
Pardubický	279 867	99 258	87 134	82 404	1 557	569	8 945	
Kraj Vysočina	293 712	99 499	88 715	92 310	2 196	480	10 512	
Jihomoravský	244 176	93 626	66 038	75 238	1 918	659	6 699	
Olomoucký	240 448	92 238	42 763	94 190	1 610	685	8 962	
Zlínský	268 807	94 647	76 894	84 641	1 891	807	9 928	
Moravskoslezský	250 618	92 418	63 230	84 566	1 773	549	8 082	

¹⁾ pěstounská péče, osobní péče poručníka, péče jiné fyzické osoby

3.11 Počet vyplacených dávek pěstounské péče podle krajů v roce 2024

Pramen: Ministerstvo práce a sociálních věcí

ČR, kraje (trvalé bydliště žadatele)	Dávky pěstounské péče celkem	podle druhu dávek						Počet dětí v náhradní rodinné péči ¹⁾ k 31. 12. 2024
		příspěvek na úhradu potřeb dítěte	odměna pěstouna	příspěvek při pěstounské péči	příspěvek při převzetí dítěte	příspěvek na zakoupení motorového vozidla	zaopatřo- vací příspěvek	
Celkem ČR	451 518	264 424	42 326	132 744	3 125	168	8 731	21 845
Hl. m. Praha	32 891	17 865	2 941	11 152	217	4	712	1 413
Středočeský	48 069	27 865	3 985	15 157	326	13	723	2 364
Jihočeský	24 888	14 845	2 659	6 714	138	16	516	1 197
Plzeňský	26 864	16 092	2 463	7 887	156	10	256	1 356
Karlovarský	20 304	12 008	1 227	6 588	158	5	318	1 023
Ústecký	52 684	34 352	2 494	14 638	346	23	831	3 016
Liberecký	22 969	13 292	1 712	7 455	198	11	301	1 066
Královéhradecký	21 427	12 676	2 927	5 293	138	8	385	1 112
Pardubický	20 371	11 529	2 826	5 426	122	7	461	897
Kraj Vysočina	14 816	8 157	2 079	4 067	120	3	390	625
Jihomoravský	39 020	23 311	4 217	10 437	310	22	723	1 865
Olomoucký	24 872	14 266	1 802	8 028	159	8	609	1 163
Zlínský	17 763	9 763	2 182	5 180	128	9	501	791
Moravskoslezský	84 262	48 226	8 798	24 699	605	29	1 905	3 957
ostatní	318	177	14	23	4	-	100	-

¹⁾ pěstounská péče, osobní péče poručníka, péče jiné fyzické osoby

4. Dávky pomoci v hmotné nouzi, dávky pro osoby se zdravotním postižením a příspěvek na péči

Systém pomoci v hmotné nouzi zavedený v roce 2007 zákonem č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi zcela nově upravil podmínky poskytování pomoci fyzickým osobám při zajištění základních životních potřeb (situace spojené s nedostatečným zabezpečením základní výživy, bydlením a mimořádnými událostmi). Hlavním smyslem systému pomoci v hmotné nouzi je motivace k aktivní snaze zajistit si prostředky k uspokojování základních životních potřeb a zabránění sociálnímu vyloučení.

Hmotná nouze představuje stav, kdy osoba či rodina nemá dostatečné příjmy a její celkové sociální a majetkové poměry neumožňují uspokojení základních životních potřeb na úrovni ještě přijatelné pro společnost. Současně si tyto příjmy nemůže z objektivních důvodů zvýšit (vlastní prací, uplatněním nároků a pohledávek, prodejem nebo využitím majetku) a vyřešit tak svoji nelehkou situaci vlastním přičiněním.

V rámci systému **pomoci v hmotné nouzi** rozlišujeme tyto dávky:

- **Příspěvek na živobytí** – pomáhá osobě či rodině při nedostatečném příjmu. Nárok na příspěvek vzniká, pokud po odečtení přiměřených nákladů na bydlení nedosahuje příjem této osoby či rodiny částky živobytí. Ta je stanovena pro každou osobu individuálně, a to na základě hodnocení její snahy a možností, zejména možnosti zvýšení příjmu vlastní prací, řádným uplatněním nároků a pohledávek, prodejem nebo jiným využitím majetku. Částka živobytí se odvíjí od částek existenčního a životního minima²² (zákon č. 110/2006 Sb. o životním a existenčním minimu, ve znění pozdějších předpisů). Výše příspěvku na živobytí se stanovuje jako rozdíl mezi částkou živobytí osoby či rodiny a jejich příjmem, od kterého se odečtou přiměřené náklady na bydlení.
- **Doplatek na bydlení** – řeší nedostatek příjmů k uhrazení nákladů na bydlení tam, kde nestačí vlastní příjmy osoby či rodiny včetně příspěvku na bydlení ze systému státní sociální podpory. Výše doplatku na bydlení je stanovena tak, aby po zaplacení odůvodněných nákladů na bydlení (tj. nájmu, služeb s bydlením spojených a nákladů za dodávky energií) zůstala osobě či rodině částka živobytí.
- **Mimořádná okamžitá pomoc** – je poskytována osobám s nízkými příjmy, které se ocitnou v situacích, které je nutné bezodkladně řešit: hrozba vážné újmy na zdraví, postižení vážnou mimořádnou událostí (živelná pohroma, ekologická havárie apod.), hrozba sociálního vyloučení (např. při návratu z vězeňského nebo ústavního zařízení), nedostatek prostředků k úhradě jednorázového výdaje nebo k nákupu či opravě předmětů dlouhodobé potřeby, popřípadě k uhrazení odůvodněných nákladů vznikajících v souvislosti se vzděláním nebo se zájmovou činností nezaopatřených dětí. Mimořádná okamžitá pomoc je dávkou jednorázovou, v odůvodněných případech lze dávku poskytnout opakovaně. Výše dávky se odvíjí podle typu sociální situace, které jsou uvedeny v zákoně (č. 111/2006 Sb.).
- **Humanitární dávka** – dávka je poskytována od března 2022 a je určená občanům Ukrajiny, kterým byla udělena dočasná ochrana²³ z důvodu válečného konfliktu na Ukrajině, a zároveň nemají dostatečné prostředky na úhradu základních životních potřeb.

²² Od 1. 4. 2020 a dále od 1. 4. 2022, od 1. 7. 2022 a 1. 1. 2023 došlo ke zvýšení částky životního minima. V roce 2024 bylo životní minimum jednotlivce 4 860 Kč. <https://www.uradprace.cz/zivotni-a-existenci-minimum>

²³ <https://frs.gov.cz/docasna-ochrana/>

Dávky pro osoby se zdravotním postižením napomáhají řešit nepříznivou životní situaci těchto osob poskytnutím prostředků na jejich potřeby související s dopravou a zajištěním rehabilitačních a kompenzačních pomůcek. Do konce roku 2011 byly podmínky, za kterých se tyto dávky poskytují, upraveny vyhláškou MPSV č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon o působnosti orgánů ČR v sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů. Od roku 2012 se jedná o zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů, který dosavadní typově široké spektrum dávek nahradil dvěma novými dávkami:

- **Příspěvek na mobilitu** – opakující se dávka určená osobám, které nejsou schopny zvládat základní životní potřeby v oblasti mobility nebo orientace a opakovaně se v kalendářním měsíci dopravují nebo jsou dopravovány, od 1. 12. 2022 činí 900 Kč měsíčně²⁴. Dále pod tento příspěvek spadá příspěvek na dýchací přístroj v domácím použití, který činí 2 900 Kč měsíčně²⁵.
- **Příspěvek na zvláštní pomůcku** – jednorázová dávka určená na pořízení zvláštní pomůcky umožňující osobě s těžkým zdravotním postižením sebeobsluhu nebo realizaci pracovního uplatnění, přípravu na budoucí povolání, získávání informací, vzdělávání anebo styk s okolím. Např. schodolez, motorové vozidlo, úprava bytu, vodící pes, signalizační systém. Seznam druhů a typů zvláštních pomůcek, na které je dávka určena, je obsažen ve vyhlášce č. 388/2011 Sb.

Příspěvek na péči – zaveden zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách (účinný od ledna 2007). Nárok na příspěvek má osoba starší 1 roku, která je z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu závislá na pomoci jiné fyzické osoby při zvládání základních životních potřeb v rozsahu stanoveném stupněm závislosti. Stupeň závislosti se hodnotí podle počtu základních životních potřeb (mobilita, orientace, komunikace, stravování, oblékání a obouvání, tělesná hygiena, výkon fyziologické potřeby, péče o zdraví, osobní aktivity a péče o domácnost), které osoba není schopna z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu zvládat, a zároveň potřebuje pomoc jiné fyzické osoby.

Osoba může z příspěvku na péči na základě vlastní volby hradit profesionální sociální službu nebo jej použít k pokrytí nezbytných nákladů při zajištění péče v rodině. Výše²⁶ příspěvku se liší s ohledem na věk a přiznaný stupeň závislosti (aktuální výše viz tabulka 4.1).

Tab. 4.1 Měsíční výše příspěvku na péči v roce 2024

stupeň závislosti	platné do 30.6. 2024		platné od 1.7. 2024	
	osoby do 18 let	osoby starší 18 let	osoby do 18 let	osoby starší 18 let
I.	3 300 Kč	880 Kč	3 300 Kč	880 Kč
II.	6 600 Kč	4 400 Kč	7 400 Kč	4 900 Kč
III.	13 900 Kč	12 800 Kč	16 100 Kč	14 800 Kč
IV. ¹⁾	19 200 Kč	19 200 Kč	23 000 Kč	23 000 Kč
	-	-	27 000 Kč	27 000 Kč

¹⁾ Od 1.7. 2024 platí dvojitá výše pro IV. stupeň závislosti: pokud osobě poskytuje pomoc poskytovatel pobytových sociálních služeb, je výše příspěvku 23 000 Kč, v ostatních případech 27 000 Kč.

Zdroj: <https://www.mpsv.cz/prispevek-na-peci>

²⁴ Do konce roku 2017 činila výše příspěvku 400 Kč měsíčně. Od 1.1. 2018 do 30. 11. 2022 to bylo 550 Kč měsíčně.

²⁵ Tato částka byla vyplácena poprvé za prosinec 2022, tedy v lednu 2023.

²⁶ Od 1. 4. 2019 (pro osoby ve IV. stupni závislosti) a od 1. 7. 2019 (pro osoby ve III. stupni závislosti) došlo ke zvýšení výše příspěvku na péči pro osoby, které nevyužívaly pobytové sociální služby. Od 1. 1. 2022 do 30.6. 2024 byla výše příspěvku sjednocena na vyšší úroveň bez ohledu na to, zda příjemce využíval pobytové zařízení či nikoliv.

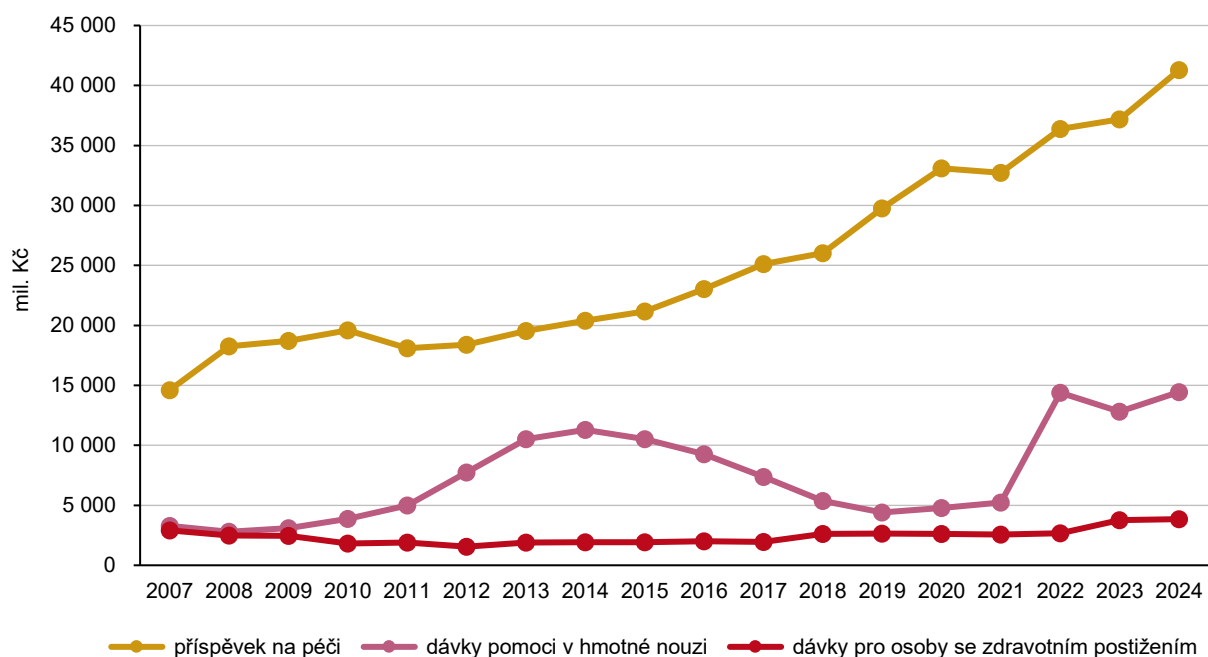
Dávky pomoci v hmotné nouzi, dávky pro osoby se zdravotním postižením a příspěvek na péči v roce 2024

Z výše uváděných systémů sociálního zabezpečení osob nacházejících se v obtížné situaci je nejnákladnější příspěvek na péči, který zároveň pobírá největší počet osob. Rostoucí úroveň výdajů na příspěvek na péči je dána zejména stoupajícími počty osob ve starších věkových skupinách, kde pravděpodobnost zhoršeného zdravotního stavu a potřeby pomoci jiné fyzické osoby strmě narůstá. Na příspěvek na péči bylo v roce 2024 vydáno 41,3 mld. Kč, meziročně výdaje vzrostly o 4,1 mld. Kč. Výdaje na dávky pomoci v hmotné nouzi vzrostly o 1,6 mld. Kč na 14,4 mld. Kč. Tento nárůst je dán zejména zvýšením výdajů na humanitární dávku, na kterou bylo v roce 2024 vydáno téměř 8 mld. Kč²⁷, což bylo o 1 mld. více než v roce předchozím. Výrazný nárůst byl zaznamenán také u výdajů na mimořádnou okamžitou pomoc, o 550 mil. Kč. K nárůstu došlo zejména v souvislosti s povodněmi na podzim roku 2024. Výdaje na humanitární dávku tvořily 55 % z celkových výdajů na dávky pomoci v hmotné nouzi, příspěvek na živobytí 29 % (4,2 mld. Kč) doplatek na bydlení necelých 12 % (1,7 mld. Kč) a zbylých 5 % (671 mil. Kč) bylo vydáno na mimořádnou okamžitou pomoc.

Na dávky pro osoby se zdravotním postižením bylo v roce 2024 vynaloženo 3,8 mld. Kč, z čehož 2,9 mld. Kč připadlo na příspěvek na mobilitu a 900 mil. Kč na příspěvek na zvláštní pomůcku.

V roce 2024 bylo v průměru vyplaceno 92 tisíc dávek hmotné nouze měsíčně (bez humanitární dávky), meziročně nedošlo k výrazné změně. Nejvíce bylo příspěvků na živobytí (měsíčně v průměru 64 tisíc), dále 25 tisíc doplateků na bydlení a 3 tisíce dávek mimořádné okamžité pomoci v průměru za měsíc.

Graf 4.1 Výdaje na příspěvek na péči, dávky pomoci v hmotné nouzi a dávky pro osoby se zdravotním postižením

Poznámka: V roce 2022 až 2024 jsou ve výdajích na dávky pomoci v hmotné nouzi zahrnuty výdaje na humanitární dávku.

Zdroj dat: MPSV

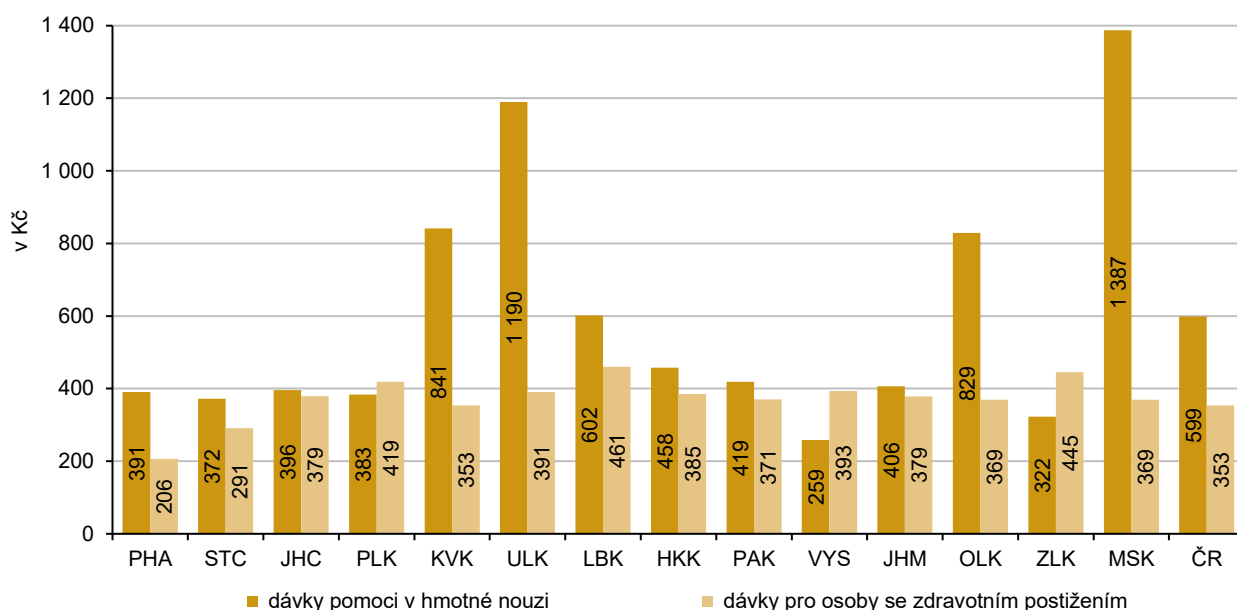
Největší výdaje na dávky hmotné nouze byly vyplaceny v Moravskoslezském a Ústeckém kraji, v těchto dvou krajích dohromady bylo měsíčně vypláceno téměř 40 % celkových výdajů na dávky pomoci v hmotné nouzi v ČR (bez humanitární dávky). Tyto dva kraje vyčnívají i v případě, že přepočteme výdaje na

²⁷ Aktuální data ukazují, že většina Ukrajinců s dočasnou ochranou pracuje a jejich odvody do státního rozpočtu výrazně převyšují výdaje na pomoc těmto obyvatelům. Více viz: [Potvrzený trend v datech MPSV: Ukrajinci dál odvádějí státu víc, než kolik dostávají na pomoci](#)

dávky hmotné nouze na jednoho obyvatele daného kraje. Na každého obyvatele Moravskoslezského kraje připadaly v průměru v roce 2024 dávky pomoci v hmotné nouzi v hodnotě 1 387 Kč a v Ústeckém kraji 1 190 Kč. Nejnižší výdaje na dávky pomoci v hmotné nouzi byly v přepočtu na jednoho obyvatele v Kraji Vysočina (259 Kč).

U výdajů na dávky pro osoby se zdravotním postižením nejsou mezikrajské rozdíly tak výrazné. Lehce nadprůměrné výdaje na tyto dávky v přepočtu na jednoho obyvatele jsou evidovány v Libereckém a ve Zlínském kraji, nejnižší v hlavním městě Praze. Za celou republiku byly v průměru na jednoho obyvatele vydány dávky pro osoby se zdravotním postižením v hodnotě 353 Kč. Celkem bylo v roce 2024 v Česku měsíčně vyplaceno v průměru 267 tisíc dávek pro osoby se zdravotním postižením, přičemž z toho 266,5 tisíc tvořil příspěvek na mobilitu (opakující se dávka) a cca 500 dávek měsíčně připadlo na příspěvek na zvláštní pomůcku (jednorázová dávka). Za celý rok 2024 bylo vyplaceno 6 217 příspěvků na zvláštní pomůcku.

Graf 4.2 Dávky pomoci v hmotné nouzi a dávky pro osoby se zdravotním postižením – výdaje na 1 obyvatele podle kraje v roce 2024

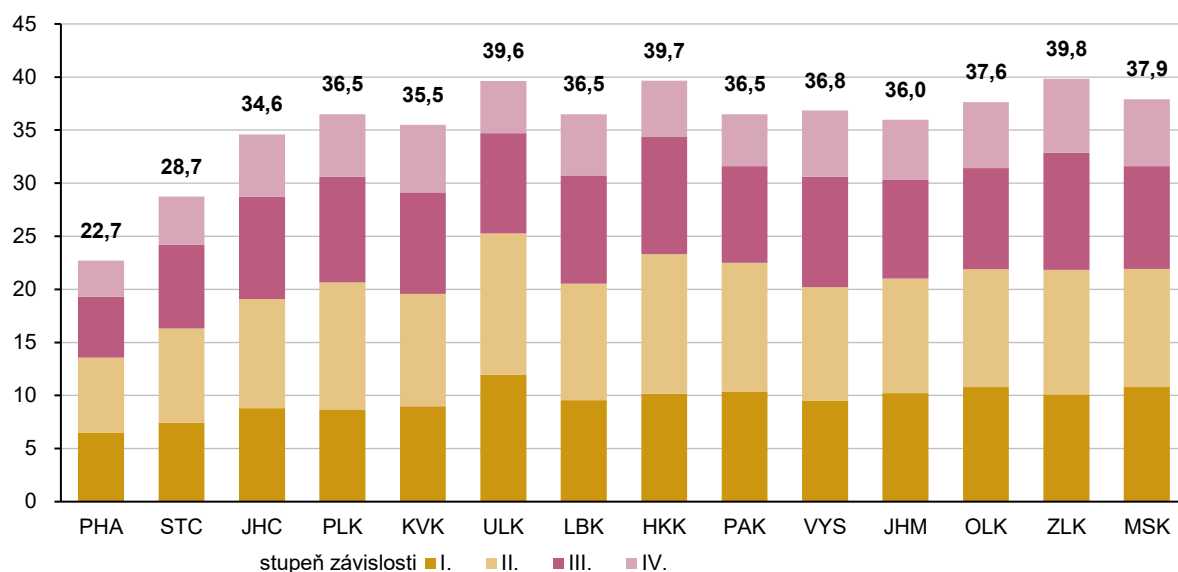
Zdroj dat: MPSV

Poznámka: Ve výdajích na dávky pomoci v hmotné nouzi zde nejsou zahrnuty výdaje na humanitární dávku

V prosinci 2024 bylo v Česku vyplaceno celkem 374 tisíc příspěvků na péči. Nejvyšší počet vyplacených dávek byl u příspěvků na péči pro II. stupeň závislosti (115 tisíc), dále pro závislost I. stupně (102 tisíc). O něco nižší je průměrný měsíční počet vyplacených příspěvků na péči pro III. stupeň závislosti (99 tisíc) a nejméně jich je pro závislost ve IV. stupni (59 tisíc).

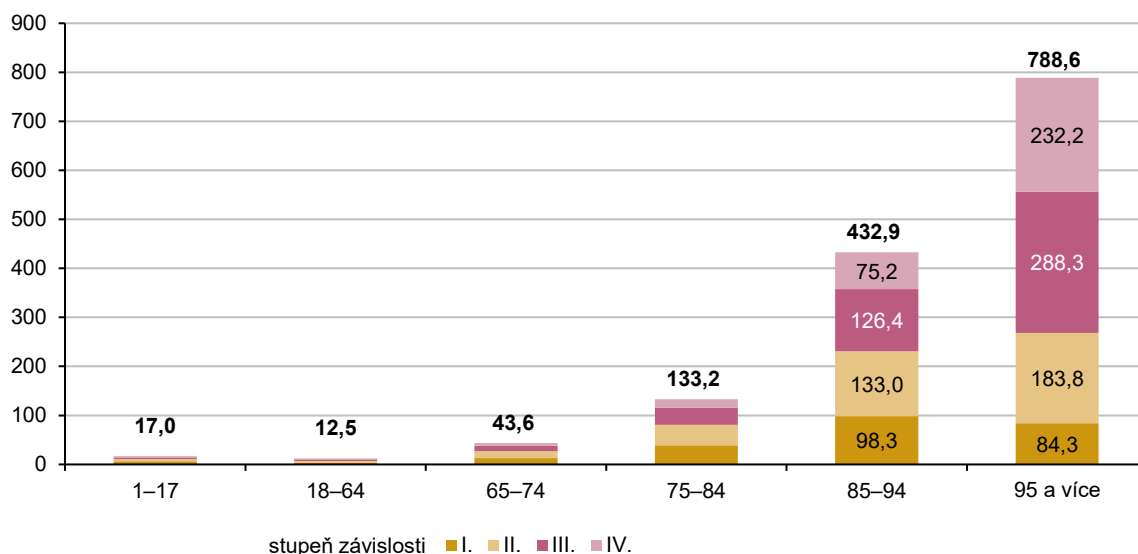
Krajem s největším počtem vyplacených příspěvků na péči v přepočtu na jednoho obyvatele byl v prosinci 2024 Zlínský kraj (40 dávek na 1 000 obyvatel), naopak nejméně příspěvků na péči v přepočtu na obyvatele bylo vypláceno v Hlavním městě Praze (23 dávek). Velký vliv na počty příspěvků na péči má pochopitelně věková struktura obyvatel, jak je patrné i z grafu 4.4. Podíl osob s příspěvkem na péči ve vyšších věkových skupinách strmě narůstá. Ve věkové skupině 85–94 let pobírá příspěvek na péči 43 % obyvatel, ve věku nad 95 let již 79 %.

Graf 4.3 Počet příjemců příspěvku na péči na 1000 obyvatel podle stupně závislosti a kraje v prosinci 2024

Zdroj dat: MPSV

Graf 4.4 Příjemci příspěvku na péči podle věku a stupně závislosti na 1 000 obyv. v prosinci 2024

Zdroj dat: MPSV

Další informace o dávkách pomoci v hmotné nouzi, dávkách pro osoby se zdravotním postižením a o příspěvku na péči jsou dostupné na internetových stránkách Ministerstva práce a sociálních věcí (MPSV)

<https://www.mpsv.cz/web/cz/pomoc-v-hmotne-nouzi>

<https://www.mpsv.cz/humanitarni-davka>

<https://www.mpsv.cz/zdravotni-postizeni#dsp>

<https://www.mpsv.cz/-/prispevek-na-peci>

Podrobné údaje o příspěvku na péči podle věku, pohlaví, stupně závislosti a krajů naleznete na webu ČSÚ v aplikaci [DataStat](#)

4.1 Výdaje na dávky pomoci v hmotné nouzi a příspěvek na péči (2007–2024)

Pramen: Ministerstvo práce a sociálních věcí a Ministerstvo financí

v mil. Kč

Rok	Dávky pomoci v hmotné nouzi celkem	podle druhu dávek				Příspěvek na péči
		příspěvek na živobytí	doplatek na bydlení	mimořádná okamžitá pomoc	humanitární dávka	
2007	3 287	2 593	524	170	-	14 608
2008	2 794	2 176	473	146	-	18 252
2009	3 089	2 328	512	249	-	18 697
2010	3 882	2 863	686	334	-	19 599
2011	4 982	3 820	850	312	-	18 084
2012	7 751	5 910	1 673	168	-	18 391
2013	10 510	7 464	2 814	232	-	19 545
2014	11 295	7 900	3 249	146	-	20 402
2015	10 518	7 240	3 136	142	-	21 167
2016	9 255	6 221	2 917	117	-	23 046
2017	7 364	4 850	2 423	91	-	25 120
2018	5 353	3 395	1 894	64	-	26 013
2019	4 409	2 751	1 606	53	-	29 768
2020	4 788	3 071	1 628	89	-	33 094
2021	5 233	3 285	1 765	183	-	32 726
2022	14 379	3 475	1 839	370	8 696	36 376
2023	12 814	4 043	1 695	121	6 956	37 175
2024	14 445	4 184	1 666	671	7 925	41 280

4.2 Průměrný měsíční počet dávek pomoci v hmotné nouzi a příspěvků na péči (2007–2024)

Pramen: Ministerstvo práce a sociálních věcí a Ministerstvo financí

v tisících

Rok	Dávky pomoci v hmotné nouzi celkem ¹⁾	podle druhu dávek			Příspěvek na péči
		příspěvek na živobytí	doplatek na bydlení	mimořádná okamžitá pomoc	
2007	102,4	71,7	25,2	5,5	259,9
2008	91,8	65,8	20,8	5,2	308,6
2009	100,3	72,9	19,5	7,9	308,3
2010	123,8	91,4	23,2	9,2	314,2
2011	139,0	102,7	26,3	10,0	307,4
2012	165,3	116,4	43,2	5,7	309,4
2013	222,1	150,4	65,1	6,6	321,3
2014	241,4	162,6	73,2	5,6	332,0
2015	224,8	148,7	70,7	5,4	337,0
2016	195,2	126,9	64,2	4,1	346,1
2017	157,9	101,3	53,3	3,3	353,0
2018	122,1	79,0	40,8	2,3	360,9
2019	99,1	63,3	33,9	1,9	363,5
2020	96,4	61,6	32,8	2,1	366,5
2021	104,0	65,1	34,9	3,9	357,5
2022	105,0	61,2	34,2	9,2	362,5
2023	93,3	64,1	27,0	2,2	369,6
2024	92,1	64,2	24,6	3,3	373,0

¹⁾ nezahrnuje humanitární dávku

4.3 Výdaje na dávky pomoci v hmotné nouzi a příspěvek na péči podle krajů v roce 2024

Pramen: Ministerstvo práce a sociálních věcí

v mil. Kč

ČR, kraje	Dávky pomoci v hmotné nouzi celkem ¹⁾	podle druhu dávek			Příspěvek na péči
		příspěvek na živobytí	doplatek na bydlení	mimořádná okamžitá pomoc	
Celkem ČR	6 520	4 183	1 666	671	41 280
Hl. m. Praha	542	285	237	20	3 409
Středočeský	543	348	183	13	4 753
Jihočeský	259	182	71	5	2 625
Plzeňský	234	149	79	6	2 528
Karlovarský	247	180	58	8	1 205
Ústecký	963	775	175	13	3 160
Liberecký	270	181	83	6	1 871
Královéhradecký	254	181	55	18	2 388
Pardubický	222	155	51	16	2 009
Kraj Vysočina	134	88	42	4	2 191
Jihomoravský	498	325	159	15	4 883
Olomoucký	524	284	114	126	2 631
Zlínský	187	123	50	14	2 685
Moravskoslezský	1 643	927	309	407	4 942

¹⁾ nezahrnuje humanitární dávku

4.4 Průměrný měsíční počet vyplacených dávek pomoci v hmotné nouzi a příspěvků na péči podle krajů v roce 2024

Pramen: Ministerstvo práce a sociálních věcí

ČR, kraje	Dávky pomoci v hmotné nouzi celkem	podle druhu dávek			Příspěvek na péči
		příspěvek na živobytí	doplatek na bydlení	mimořádná okamžitá pomoc	
Celkem ČR	92 082	64 239	24 579	3 264	372 996
Hl. m. Praha	8 171	5 335	2 627	210	31 792
Středočeský	7 708	5 255	2 290	163	41 798
Jihočeský	4 008	2 886	1 038	84	22 652
Plzeňský	3 610	2 453	1 050	107	22 253
Karlovarský	3 869	2 793	971	105	10 355
Ústecký	13 972	10 736	2 975	260	31 584
Liberecký	4 018	2 736	1 182	100	16 528
Královéhradecký	3 586	2 610	844	132	22 015
Pardubický	3 377	2 435	843	98	19 216
Kraj Vysočina	2 159	1 471	631	57	18 968
Jihomoravský	7 537	5 125	2 158	254	44 476
Olomoucký	6 354	4 206	1 687	461	23 761
Zlínský	2 982	2 015	839	129	23 093
Moravskoslezský	20 732	14 182	5 444	1 106	44 507

Pozn.: včetně zpětně vyplacených dávek; nezahrnuje humanitární dávku

4.5 Příjemci příspěvku na péči podle věku a stupně závislosti v prosinci 2024

Pramen: Ministerstvo práce a sociálních věcí

v tisících

Věková skupina (v letech)	Celkem	v tom podle stupně závislosti			
		I.	II.	III.	IV.
Celkem	374,1	101,7	115,3	98,5	58,5
1–17	33,8	12,2	9,6	6,8	5,2
18–64	82,1	21,4	24,6	21,4	14,7
65–74	53,4	15,6	17,8	13,8	6,2
75–84	108,8	31,8	34,4	27,8	14,7
85–94	86,5	19,6	26,6	25,3	15,0
95 a více	9,5	1,0	2,2	3,5	2,8

4.6 Příjemci příspěvku na péči podle pohlaví, stupně závislosti a krajů v prosinci 2024

Pramen: Ministerstvo práce a sociálních věcí

v tisících

ČR, kraje	Celkem	v tom podle stupně závislosti			
		I.	II.	III.	IV.
Celkem ČR Hl. m. Praha Středočeský Jihočeský Plzeňský Karlovarský Ústecký Liberecký Královéhradecký Pardubický Kraj Vysočina Jihomoravský Olomoucký Zlínský Moravskoslezský Celkem ČR Hl. m. Praha Středočeský Jihočeský Plzeňský Karlovarský Ústecký Liberecký Královéhradecký Pardubický Kraj Vysočina Jihomoravský Olomoucký Zlínský Moravskoslezský	muži				
	149,6	39,2	46,7	40,9	22,8
	12,2	3,3	3,9	3,2	1,8
	17,1	4,3	5,3	4,9	2,6
	8,8	2,2	2,6	2,6	1,4
	9,2	2,1	3,0	2,7	1,4
	4,3	1,1	1,3	1,2	0,7
	13,7	4,0	4,6	3,4	1,7
	6,8	1,6	2,1	2,0	1,1
	8,8	2,3	3,0	2,5	1,1
	7,8	2,2	2,5	2,0	1,1
	7,5	1,8	2,3	2,2	1,2
	17,4	4,7	5,3	4,6	2,7
	9,3	2,5	2,8	2,5	1,5
	8,9	2,2	2,6	2,5	1,5
	17,8	4,9	5,4	4,7	2,9
	ženy				
	224,5	62,5	68,6	57,7	35,7
	19,6	5,8	6,0	4,8	3,0
	25,0	6,6	7,7	6,7	4,0
	13,8	3,6	4,1	3,7	2,4
	13,2	3,2	4,3	3,4	2,2
	6,1	1,6	1,8	1,6	1,1
	18,3	5,6	6,2	4,2	2,3
	9,6	2,7	2,9	2,6	1,5
	13,3	3,4	4,3	3,6	1,9
	11,6	3,4	3,9	2,8	1,5
11,5	3,1	3,3	3,2	2,0	
26,8	7,8	8,0	6,7	4,3	
14,5	4,3	4,2	3,5	2,4	
14,2	3,6	4,2	3,9	2,5	
27,0	7,9	7,8	6,8	4,6	

4.7 Výdaje na dávky pro osoby se zdravotním postižením (2007–2024)

Pramen: Ministerstvo práce a sociálních věcí

v mil. Kč

Rok	Dávky pro osoby se zdravotním postižením celkem	Výdaje na dávky podle zákona č. 329/2011 Sb.	v tom		Výdaje na dávky podle vyhlášky MPSV č. 182/1991 Sb.
			příspěvek na mobilitu	příspěvek na zvláštní pomůcku	
2007	2 916	x	x	x	2 916
2008	2 496	x	x	x	2 496
2009	2 470	x	x	x	2 470
2010	1 811	x	x	x	1 811
2011	1 901	x	x	x	1 901
2012	1 553	1 384	1 008	376	169
2013	1 909	1 904	1 116	788	5
2014	1 918	1 917	1 111	805	1
2015	1 929	1 929	1 146	783	0
2016	1 994	1 994	1 167	827	-
2017	1 956	1 956	1 202	754	-
2018	2 625	2 625	1 648	977	-
2019	2 654	2 654	1 721	933	-
2020	2 628	2 628	1 729	899	-
2021	2 561	2 561	1 674	887	-
2022	2 668	2 668	1 764	904	-
2023	3 759	3 759	2 851	908	-
2024	3 847	3 847	2 904	943	-

Pozn.: meziroční pokles výdajů v roce 2008 byl způsoben zrušením příspěvku na zvýšené náklady a v roce 2010 byl ovlivněn snížením částky příspěvku na provoz motorového vozidla.

Od roku 2018 vzrostla měsíční výše příspěvku na mobilitu ze 400 Kč na 550 Kč. Od 1.12. 2022 pak na 900 Kč.

4.8 Počet vyplacených dávek pro osoby se zdravotním postižením (2012–2024)

Pramen: Ministerstvo práce a sociálních věcí

v tisících

Rok	Průměrný měsíční počet vyplacených dávek podle zákona č. 329/2011 Sb.	v tom		Celkový roční počet vyplacených příspěvků na zvláštní pomůcku
		příspěvek na mobilitu	příspěvek na zvláštní pomůcku	
2012	210,4	209,8	0,3	3,1
2013	234,3	233,7	0,6	6,9
2014	232,8	232,2	0,6	6,9
2015	240,2	239,6	0,6	6,8
2016	244,3	243,7	0,6	7,2
2017	251,6	251,1	0,5	6,5
2018	257,9	257,3	0,6	7,2
2019	262,2	261,6	0,6	7,6
2020	263,6	263,1	0,6	6,8
2021	255,2	254,7	0,5	6,3
2022	256,0	255,5	0,5	6,3
2023	264,0	263,5	0,5	6,0
2024	267,0	266,5	0,5	6,2

4.9 Výdaje na dávky pro osoby se zdravotním postižením podle krajů v roce 2024

Pramen: Ministerstvo práce a sociálních věcí

v tis. Kč

ČR, kraje	Celkem	v tom	
		příspěvek na mobilitu	příspěvek na zvláštní pomůcku
Celkem ČR	3 846 963	2 903 743	943 220
Hl. m. Praha	285 658	230 341	55 317
Středočeský	424 574	324 879	99 695
Jihočeský	247 535	185 475	62 060
Plzeňský	256 151	193 133	63 018
Karlovarský	103 612	73 959	29 653
Ústecký	316 236	250 126	66 110
Liberecký	206 949	159 143	47 806
Královéhradecký	213 986	169 058	44 928
Pardubický	196 204	148 505	47 699
Kraj Vysočina	203 176	155 089	48 087
Jihomoravský	464 302	349 834	114 468
Olomoucký	233 140	173 726	59 414
Zlínský	257 835	199 365	58 470
Moravskoslezský	437 605	291 110	146 495

4.10 Počet dávek pro osoby se zdravotním postižením podle krajů v roce 2024

Pramen: Ministerstvo práce a sociálních věcí

ČR, kraje	příspěvek na mobilitu ¹⁾	příspěvek na zvláštní pomůcku
	(průměrný měsíční počet vyplacených příspěvků)	(celkový roční počet vyplacených příspěvků)
Celkem ČR	266 467	6 217
Hl. m. Praha	21 053	409
Středočeský	29 797	626
Jihočeský	16 876	409
Plzeňský	17 719	459
Karlovarský	6 780	193
Ústecký	23 003	429
Liberecký	14 604	311
Královéhradecký	15 538	314
Pardubický	13 682	309
Kraj Vysočina	14 145	283
Jihomoravský	32 240	796
Olomoucký	16 015	384
Zlínský	26 670	365
Moravskoslezský	18 347	930

¹⁾ včetně zpětně vyplacených dávek

4.11 Držitelé průkazů osob se zdravotním postižením podle krajů v prosinci 2024

Pramen: Ministerstvo práce a sociálních věcí

ČR, kraje	Celkem		z toho průkazy					
			TP		ZTP		ZTP/P	
	celkem	z toho do 18 let	celkem	z toho do 18 let	celkem	z toho do 18 let	celkem	z toho do 18 let
Celkem ČR	366 223	15 988	40 060	615	243 570	6 128	82 593	9 245
Hl. m. Praha	34 543	1 272	5 636	78	21 571	474	7 336	720
Středočeský	41 030	1 946	3 927	51	27 324	700	9 779	1 195
Jihočeský	20 712	831	2 126	35	14 325	329	4 261	467
Plzeňský	22 297	1 030	1 962	34	15 787	462	4 548	534
Karlovarský	8 348	515	843	15	5 218	186	2 287	314
Ústecký	30 276	1 605	3 653	82	19 168	598	7 455	925
Liberecký	18 241	858	1 704	27	12 730	314	3 807	517
Královéhradecký	21 280	1 023	1 626	20	15 048	467	4 606	536
Pardubický	18 406	798	1 929	25	12 295	307	4 182	466
Kraj Vysočina	18 558	642	1 655	13	13 062	247	3 841	382
Jihomoravský	48 279	1 984	6 203	92	32 238	799	9 838	1 093
Olomoucký	20 765	906	2 423	43	13 813	353	4 529	510
Zlínský	24 528	857	1 852	25	17 493	311	5 183	521
Moravskoslezský	38 891	1 716	4 504	74	23 459	579	10 928	1 063
ostatní	69	5	17	1	39	2	13	2

Pozn.: TP=středně těžké postižení, ZTP= těžké postižení, ZTP/P=zvlášť těžké postižení s potřebou průvodce;
Jedná se o počet osob s průkazem platným alespoň jeden den v prosinci 2024;

Řádek "ostatní" zahrnuje držitele, u nichž nebyla informace o kraji trvalého bydliště k dispozici.

5. Sociální služby

Zásadní změny v oblasti sociálních služeb přinesl **zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách** ve znění pozdějších předpisů účinný od 1. ledna 2007. Jeho cílem je zajištění pomoci osobám v nepříznivé sociální situaci prostřednictvím širokého spektra sociálních služeb. Pomocí se rozumí takové činnosti, které jsou nezbytné pro sociální začlenění osob a důstojné podmínky života odpovídající úrovni rozvoje společnosti. Obsah základních činností u jednotlivých druhů sociálních služeb stanoví příslušný prováděcí předpis. Sociální služby se poskytují jako služby **pobytové, ambulantní** nebo **terénní**.

Na základě zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách byl také zřízen **registr poskytovatelů sociálních služeb** (dostupný na <https://www.mpsv.cz/registr-poskytovatelu-sluzeb>), který je základním předpokladem k získání přehledu o rozsahu a charakteru sítě sociálních služeb. Pro poskytovatele je zařazení do registru podmínkou k poskytování sociálních služeb a jedním z předpokladů pro čerpání finančních prostředků z veřejných rozpočtů.

Základními činnostmi při poskytování sociálních služeb jsou:

- pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu
- pomoc při osobní hygieně
- pomoc při zajištění stravování
- pomoc při zajištění bydlení
- pomoc při zajištění chodu domácnosti
- výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti
- sociální poradenství
- zprostředkování kontaktu se společenským prostředím
- sociálně terapeutické činnosti
- pomoc při uplatňování práv a oprávněných zájmů

Z hlediska uživatelů sociálních služeb se jedná zejména o rozvoj nebo alespoň zachování stávající soběstačnosti, návrat do vlastního domácího prostředí, obnovení nebo zachování původního životního stylu, dále rozvoj schopností a umožnění vést samostatný život, snížení sociálních a zdravotních rizik souvisejících se způsobem života uživatele.

Vybrané druhy terénních a ambulantních sociálních služeb

Pečovatelská služba

Pečovatelská služba je terénní nebo ambulantní služba poskytovaná osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, a rodinám s dětmi, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Služba se poskytuje ve vymezeném čase v domácnosti osob a v zařízeních sociálních služeb. Služba obsahuje pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu, pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu, poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy, pomoc při zajištění chodu domácnosti, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím a pomoc při uplatňování práv a oprávněných zájmů. Služba se poskytuje za úhradu. Bez úhrady se poskytuje rodinám, ve kterých se narodily současně tři nebo více dětí, účastníkům odboje a pozůstalým manželům /manželkám po účastnících odboje starším 70 let.

Domy s byty s pečovatelskou službou

Domy s pečovatelskou službou jsou domy s byty zvláštního určení²⁸, které slouží k nájemnímu bydlení seniorům, kteří potřebují vzhledem k dlouhodobě nepříznivému zdravotnímu stavu podporu nebo péči jiné osoby, ale v základních životních potřebách jsou soběstační. Podpora a péče je jim poskytována prostřednictvím pečovatelské služby ve vymezeném čase přímo v domácnostech nájemců. Poskytování pečovatelských služeb se neliší od poskytování těchto služeb klientům ve vlastních domácnostech. Rozdíl mezi běžným bydlením a bydlením v domech s pečovatelskou službou je v tom, že soustředění bytů v jednom domě a na jednom místě usnadňuje poskytování sociálních služeb a také dává větší pocit jistoty a bezpečí nájemníkům se sníženou soběstačností při zachování jejich plné svobody a odpovědnosti. Domy s pečovatelskou službou bývají součástí běžné zástavby, což umožňuje udržovat jak rodinné vazby, tak i síť sociálních kontaktů vázaných na místní společenství. Domy s pečovatelskou službou nejsou pobytová zařízení s celodenní péčí a nejsou tedy určeny seniorům, kteří již potřebují komplexní péči. Údaje o počtu bytů s pečovatelskou službou v roce 2021 naleznete ve [veřejné databázi ČSÚ](#).

Osobní asistence

Osobní asistence se poskytuje v přirozeném sociálním prostředí osobám se zdravotním postižením a seniorům, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné osoby, a to v předem dohodnutém rozsahu a čase. Služba obsahuje pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu, pomoc při osobní hygieně, pomoc při zajištění chodu domácnosti, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím a pomoc při prosazování práv a zájmů. Služba se poskytuje za úhradu.

Odlehčovací služby

Odlehčovací služby jsou terénní, ambulantní nebo pobytové služby poskytované osobám se sníženou soběstačností z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, o které jinak pečuje osoba blízká v domácnosti. Cílem služby je umožnit pečující osobě nezbytný odpočinek. Služba obsahuje pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu, pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu, poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy, poskytnutí ubytování, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, terapeutické činnosti a pomoc při uplatňování práv a oprávněných zájmů. Služba se poskytuje za úhradu.

Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi

Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi jsou terénní, popřípadě ambulantní služby poskytované rodině s dítětem, u kterého existují rizika ohrožení jeho vývoje, nebo je jeho vývoj ohrožen v důsledku dopadů dlouhodobě obtížné krizové sociální situace, kterou rodiče nedokáží sami bez pomoci překonat a u kterého existují další rizika ohrožení jeho vývoje. Služba obsahuje výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti a pomoc při uplatňování práv a oprávněných zájmů. Služba se poskytuje bez úhrady.

Terénní programy

Terénní programy jsou terénní služby poskytované osobám, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy. Služba je určena pro problémové skupiny osob, uživatele návykových látek nebo omamných psychotropních látek, osoby bez přístřeší, osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách a jiné sociálně ohrožené skupiny. Cílem služby je tyto osoby vyhledávat a minimalizovat rizika jejich způsobu života. Služba může být osobám poskytována anonymně.

²⁸ Byty zvláštního určení jsou byty zvlášť stavebně upravené pro ubytování osob se zdravotním postižením nebo seniorů. Do kategorie bytů zvláštního určení patří domy s pečovatelskou službou, chráněné bydlení. Uzavírání nájemních smluv podléhá zvláštnímu režimu (§ 2300 a § 2301 zákona č. 89/2012 Sb., Občanského zákoníku.)

Kontaktní centra

Kontaktní centra jsou nízkoprahová zařízení poskytující ambulantní, popřípadě terénní služby osobám ohroženým závislostí na návykových látkách. Cílem služby je snižování sociálních a zdravotních rizik spojených se zneužíváním návykových látek. Služba poskytuje sociálně terapeutické činnosti, pomoc při uplatňování práv a podmínky pro osobní hygienu. Sociální služby v kontaktních centrech jsou poskytovány bez úhrady.

Podpora samostatného bydlení

Podporované bydlení je terénní služba poskytovaná osobám se zdravotním postižením nebo chronickým onemocněním, včetně duševního onemocnění, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné osoby; služba se poskytuje v domácnosti osob. Služba obsahuje pomoc při zajištění chodu domácnosti, výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, terapeutické činnosti a pomoc při uplatňování práv a oprávněných zájmů. Služba se poskytuje za úhradu.

Tísňová péče

Tísňová péče je terénní distanční hlasová a elektronická komunikace s osobami, které žijí samostatně, ale jsou kvůli věku nebo nemoci či postižení trvale vystaveny vysokému riziku ohrožení zdraví nebo života, popřípadě náhlého zhoršení zdravotního stavu. Tísňová péče (známá také pod pojmem „nouzové tlačítko“) umožňuje zprostředkování neodkladné pomoci při krizové situaci, např. pádu, nevolnosti apod. Služba se poskytuje za úhradu.

Tlumočnické služby

Tlumočnické služby jsou terénní, popřípadě ambulantní služby poskytované osobám s poruchami komunikace způsobenými především smyslovým postižením, které zamezuje běžné komunikaci s okolím bez pomoci jiné fyzické osoby. Služba obsahuje zprostředkování kontaktu se společenským prostředím a pomoc při uplatňování práv a oprávněných zájmů. Tlumočnické služby jsou poskytovány bez úhrady.

Průvodcovské a předčitatelské služby

Průvodcovské a předčitatelské služby jsou terénní nebo ambulantní služby poskytované osobám, jejichž schopnosti jsou sníženy z důvodu věku nebo zdravotního postižení v oblasti orientace nebo komunikace, a napomáhají jim osobně si vyřídit vlastní záležitosti. Služba obsahuje zprostředkování kontaktu se společenským prostředím a pomoc při uplatňování práv a oprávněných zájmů. Tyto služby jsou poskytovány za úhradu.

Druhy zařízení sociálních služeb

Domovy pro seniory

Domovy pro seniory poskytují dlouhodobé pobytové služby osobám, které mají sníženou soběstačnost zejména z důvodu věku, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné osoby. Služba obsahuje poskytnutí ubytování a stravy, pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu, pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti, aktivizační činnosti, pomoc při uplatňování práv a oprávněných zájmů. Služba se poskytuje za úhradu.

Domovy se zvláštním režimem

Domovy se zvláštním režimem poskytují dlouhodobé pobytové služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu chronického duševního onemocnění, závislosti na návykových látkách, osobám s Alzheimerovou nemocí, stařeckou demencí a dalšími typy demencí, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné osoby. Režim v těchto zařízeních při poskytování sociálních služeb je přizpůsoben specifickým potřebám těchto osob. Služba obsahuje poskytnutí ubytování a stravy, pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu, pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu,

zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti, aktivizační činnosti a pomoc při uplatňování práv a oprávněných zájmů. Služba se poskytuje za úhradu.

Domovy pro osoby se zdravotním postižením

Domovy pro osoby se zdravotním postižením poskytují dlouhodobé pobytové služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné osoby. Služba obsahuje poskytnutí ubytování a stravy, pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu, pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu, výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti, pomoc při uplatňování práv a oprávněných zájmů. Služba se poskytuje za úhradu.

Azylové domy

Azylové domy poskytují pobytové služby na přechodnou dobu osobám v nepříznivé sociální situaci spojené se ztrátou bydlení. Služba obsahuje poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy, poskytnutí ubytování a pomoc při uplatňování práv a oprávněných zájmů. Služba se poskytuje za úhradu.

Chráněné bydlení

Chráněné bydlení je pobytová služba poskytovaná osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu zdravotního postižení nebo chronického onemocnění, včetně duševního onemocnění, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Chráněné bydlení má formu skupinového, popřípadě individuálního bydlení. Služba obsahuje poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy, poskytnutí ubytování, pomoc při zajištění chodu domácnosti, výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti, pomoc při uplatňování práv a oprávněných zájmů. Služba se poskytuje za úhradu.

Týdenní stacionáře

Týdenní stacionáře poskytují pobytové služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby. Služba obsahuje poskytnutí ubytování a stravy, pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu, pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu a výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti, pomoc při uplatňování práv a oprávněných zájmů. Služba se poskytuje za úhradu.

Terapeutické komunity

Terapeutické komunity poskytují pobytové služby i na přechodnou dobu pro osoby závislé na návykových látkách nebo osoby s chronickým duševním onemocněním, které mají zájem o začlenění do běžného života. Služba obsahuje činnosti poskytnutí stravy, poskytnutí ubytování, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti a pomoc při uplatňování práv a oprávněných zájmů. Služba se poskytuje za úhradu.

Domy na půl cesty

Domy na půl cesty poskytují pobytové služby zpravidla pro osoby do 26 let věku, které po dosažení zletilosti opouštějí školská zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy, popřípadě pro osoby z jiných zařízení pro péči o děti a mládež, a pro osoby, které jsou propuštěny z výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranné léčby. Způsob poskytování sociálních služeb v těchto zařízeních je přizpůsoben specifickým potřebám těchto osob. Služba obsahuje činnosti poskytnutí ubytování, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti a pomoc při uplatňování práv a oprávněných zájmů. Služba se poskytuje za úhradu.

Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež

Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež poskytují ambulantní, popřípadě terénní služby dětem a mládeži ohroženým sociálním vyloučením. Služba je určena dětem ve věku od 6 do 26 let ohroženým společensky

nežádoucími jevy. Cílem služby je zlepšit kvalitu jejich života předcházením nebo snížením sociálních a zdravotních rizik souvisejících s jejich způsobem života, umožnit jim lépe se orientovat v jejich sociálním prostředí a vytvářet podmínky, aby v případě zájmu mohli řešit svoji nepříznivou sociální situaci. Služba může být poskytována osobám anonymně. Služba obsahuje výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti a pomoc při uplatňování práv a oprávněných zájmů. Služba se poskytuje bez úhrady.

Nízkoprahová denní centra

Nízkoprahová denní centra poskytují ambulantní služby, popřípadě terénní služby pro osoby bez přístřeší. Služba obsahuje pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu, poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy, pomoc při uplatňování práv a oprávněných zájmů. V nízkoprahových denních centrech hradí osoby úhradu za stravu ve výši stanovené poskytovatelem.

Noclehárny

Noclehárny poskytují ambulantní služby osobám bez přístřeší, které mají zájem o využití hygienického zařízení a přenocování. Služba obsahuje pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu, poskytnutí přenocování. Služba se poskytuje za úhradu ve výši stanovené poskytovatelem.

Krizová pomoc

Krizová pomoc je terénní, ambulantní nebo pobytová služba na přechodnou dobu poskytovaná osobám, které se nacházejí v situaci ohrožení zdraví nebo života, kdy přechodně nemohou řešit svoji nepříznivou situaci vlastními silami. Služba obsahuje poskytnutí ubytování, poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy, sociálně terapeutické činnosti a pomoc při uplatňování práv a oprávněných zájmů. Služba se poskytuje bez úhrady.

Denní stacionáře

Denní stacionáře poskytují ambulantní služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby. Služba obsahuje pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu, pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu, poskytnutí stravy, výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti, pomoc při uplatňování práv a oprávněných zájmů. Služba se poskytuje za úhradu.

Centra denních služeb

Centra denních služeb poskytují ambulantní služby osobám se sníženou soběstačností z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Cílem služby je posílit samostatnost a soběstačnost osob v nepříznivé sociální situaci, která může vést k sociálnímu vyloučení. Služba obsahuje pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu, poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy, výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, terapeutické činnosti a pomoc při uplatňování práv a oprávněných zájmů. Služba se poskytuje za úhradu.

Sociální poradenství

Sociální poradenství poskytuje osobám v nepříznivé sociální situaci potřebné informace přispívající k řešení jejich situace. Základní sociální poradenství je součástí všech druhů sociálních služeb. Odborné sociální poradenství zahrnuje občanské poradny, manželské a rodinné poradny, sociální práci s osobami společensky nepřizpůsobenými, poradny pro oběti trestných činů a domácího násilí, sociálně právní poradenství pro osoby se zdravotním postižením a seniory. Služba obsahuje poradenství, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, terapeutické činnosti a pomoc při uplatňování práv a oprávněných zájmů. Služba se poskytuje bez úhrady.

Sociální rehabilitace

Jedná se o soubor specifických činností směřujících k dosažení samostatnosti, nezávislosti a soběstačnosti osob, a to rozvojem jejich specifických schopností a dovedností, posilováním návyků a nácvikem výkonu běžných činností pro samostatný život. Sociální rehabilitace se poskytuje formou terénních a ambulantních služeb, nebo formou pobytových služeb poskytovaných v centrech sociálně rehabilitačních služeb. Terénní a ambulantní služba obsahuje činnosti nácvik dovedností pro zvládání péče o vlastní osobu, soběstačnosti a dalších činností vedoucích k sociálnímu začlenění, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti a pomoc při uplatňování práv a oprávněných zájmů. Forma pobytové služby v centrech sociálně rehabilitačních služeb obsahuje poskytnutí ubytování a stravy, pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu, nácvik dovedností pro zvládání péče o vlastní osobu, soběstačnosti a dalších činností vedoucích k sociálnímu začlenění, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti a pomoc při uplatňování práv a oprávněných zájmů. Služba se poskytuje bez úhrady (kromě úhrady za poskytnutí ubytování, stravy a podmínek pro osobní hygienu v případě pobytové formy služby).

Sociálně terapeutické dílny

Sociálně terapeutické dílny jsou ambulantní služby poskytované osobám se sníženou soběstačností z důvodu zdravotního postižení, které nejsou z tohoto důvodu umísťitelné na otevřeném ani chráněném trhu práce. Jejich účelem je dlouhodobá a pravidelná podpora zdokonalování pracovních návyků a dovedností prostřednictvím pracovní terapie. Služba obsahuje činnosti: pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu, poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy, nácvik dovedností pro zvládání péče o vlastní osobu, soběstačnosti a dalších činností vedoucích k sociálnímu začlenění a podporu vytváření a zdokonalování základních pracovních návyků a dovedností. Služba se poskytuje bez úhrady (kromě úhrady za poskytnutí stravy).

Raná péče

Raná péče je terénní služba, popřípadě doplněná ambulantní formou služby, poskytovaná dítěti a rodičům dítěte ve věku do 7 let, které je zdravotně postižené, nebo jehož vývoj je ohrožen v důsledku nepříznivého zdravotního stavu. Služba je zaměřena na podporu rodiny a podporu vývoje dítěte s ohledem na jeho specifické potřeby. Služba obsahuje výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti a pomoc při uplatňování práv a oprávněných zájmů. Služba se poskytuje bez úhrady.

Intervenční centra

Intervenční centra poskytují pomoc osobám ohroženým domácím násilím. Na základě zákonné povinnosti kontaktují osobu ohroženou, a to nejpozději do 48 hodin od doručení kopie úředního záznamu o vykazání ze společného obydlí. Služba obsahuje sociálně terapeutické činnosti a pomoc při uplatňování práv a oprávněných zájmů. Pokud je poskytována formou pobytových služeb obsahuje poskytnutí ubytování, poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy. Součástí služby je zajištění spolupráce mezi intervenčními centry, poskytovateli jiných sociálních služeb, OSPOD, obcemi, útvary Policie ČR a obecní policie, jakož i ostatními orgány veřejné správy. Služba se poskytuje bez úhrady.

Služby následné péče

Služby následné péče jsou ambulantní nebo pobytové služby poskytované osobám s chronickým duševním onemocněním a osobám závislým na návykových látkách, které absolvovaly ústavní léčbu ve zdravotnickém zařízení, absolvovaly ambulantní léčbu nebo se jí podrobují, nebo osobám, které abstínují. Služba obsahuje sociálně terapeutické činnosti, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, pomoc při uplatňování práv a oprávněných zájmů. Služba se poskytuje bez úhrady (kromě úhrady za poskytnutí ubytování a stravy v případě pobytové formy služby).

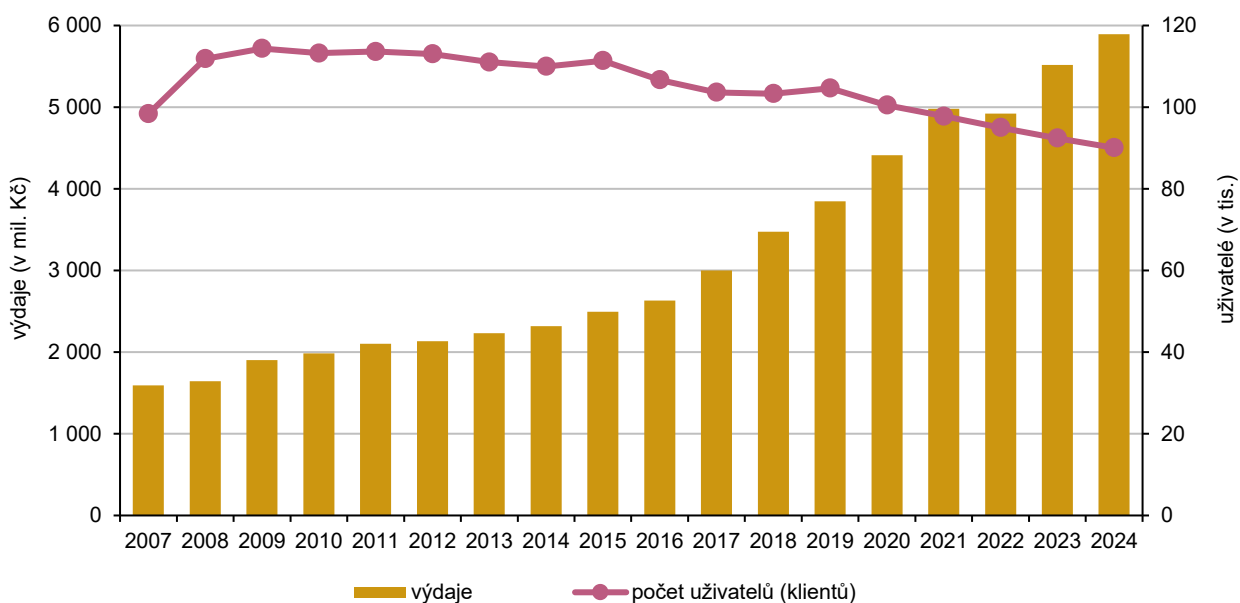

Terénní a ambulantní sociální služby v roce 2024

Z hlediska výdajů i počtu klientů je nejvýznamnější terénní sociální službou pečovatelská služba. Vývoj údajů za pečovatelskou službu byl poznamenán platností zákona o sociálních službách, který od roku 2007 nově definoval jednotlivé druhy služeb. Někteří dosavadní poskytovatelé pečovatelské služby si tedy mohli svou činnost zaregistrovat jako jiný (příbuzný) druh sociální služby. Plná časová srovnatelnost údajů za veškeré sociální služby je tedy možná až od roku 2007.

Výdaje na pečovatelskou službu v roce 2024 dosáhly hodnoty 5,9 mld. Kč, meziročně vzrostly o 370 mil. Kč. Počet klientů pečovatelské služby se v posledních letech pohyboval kolem 100 tisíc osob, nicméně již pátým rokem po sobě dochází k poklesu počtu klientů. V roce 2024 využilo pečovatelskou službu celkem 90 043 osob (o 2 350 méně než v přechozím roce). Zatímco počet klientů klesá, počet neuspokojených žádostí o tuto službu roste, meziročně vzrostl o cca 1 tisíc žádostí na téměř 6 tisíc.

Graf 5.1 Pečovatelská služba

Zdroj dat: MPSV

Tab. 5.1 Maximální výše úhrad za pečovatelskou službu v roce 2024

	do 30.6. 2024	od 1.7.2024	
Péče nad 80 hodin/měsíčně	135 Kč	145 Kč	za hodinu ¹⁾
Péče pod 80 hodin/měsíčně	155 Kč	165 Kč	za hodinu ¹⁾
Dovoz a donáška jídla	50 Kč	60 Kč	za úkon
Vyprání a vyžehlení 1 kg prádla	90 Kč	100 Kč	za úkon
Týdenní nákup potravin, nákup oblečení nebo vybavení	160 Kč	170 Kč	za úkon

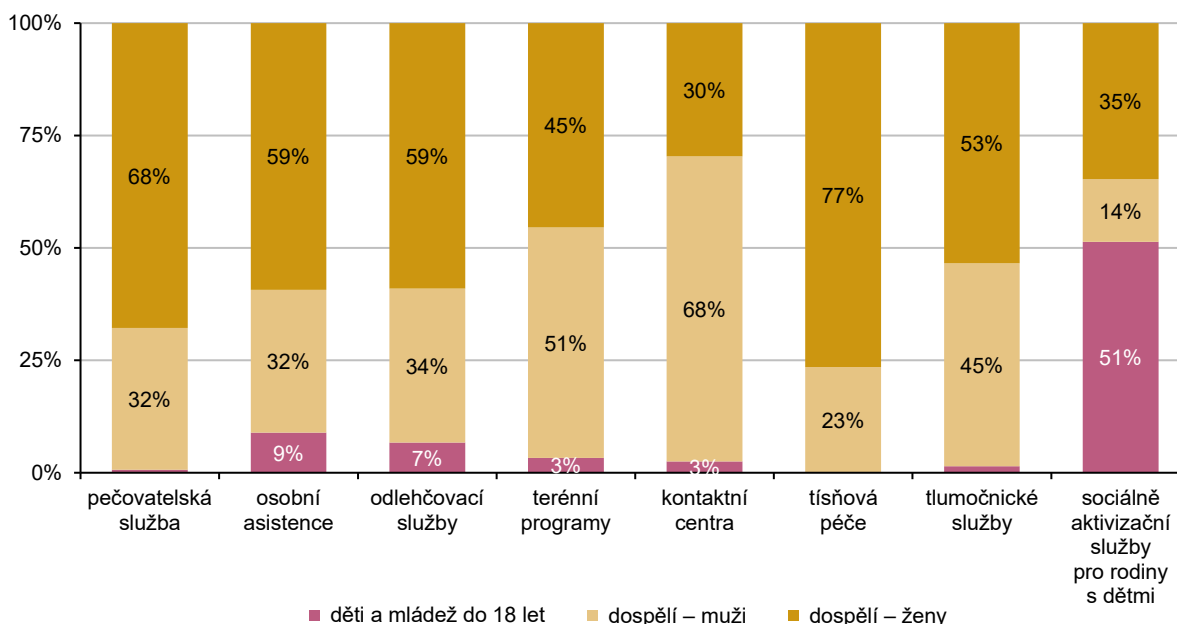
¹⁾ úhrada se poměrně krátí podle skutečně spotřebovaného času

Zdroj: [505/2006 Sb. Vyhláška, kterou se provádí zákon o sociálních službách](#)

Výši úhrady za jednotlivé úkony stanovuje poskytovatel služby, přičemž maximální výše úhrady je dána vyhláškou č. 505/2006 Sb. (viz tabulku 5.1). Úhrady klientů za pečovatelskou službu pokryly 22 % celkových výdajů na tuto službu. Průměrná roční úhrada za pečovatelskou službu od jednoho klienta vzrostla z 12 597 Kč na 14 067 Kč v roce 2024. Tato výše odpovídá zhruba 1,6 hodin péče týdně. Například klient, který by využíval pouze služby spočívající v každodenní donášce oběda (bez zahrnutí nákladů na jídlo), by zaplatil 21 900 Kč za rok (při maximální úhradě 60 Kč za každou donášku). V případě, že by klient využíval pečovatelskou službu ve větším rozsahu, například by kromě donášky oběda využíval pomoc s vedením domácnosti či pomoc s péčí o vlastní osobu, a to v rozsahu pěti hodin týdně, zaplatil by přibližně dalších 3 300 Kč měsíčně. Vzhledem k výši průměrné roční úhrady jednoho klienta je zřejmé, že většina klientů využívá služeb pečovatelské služby v omezené míře.

Struktura uživatelů podle pohlaví a věku se u jednotlivých druhů sociálních služeb výrazně liší. Výraznou převahu žen nad muži je možné pozorovat u sociálních služeb zaměřených z velké části na seniory (mezi nimiž právě výrazně převládají ženy), jako jsou pečovatelská služba, odlehčovací služby a tísňová péče. Muži byli naopak více zastoupeni mezi klienty kontaktních center a terénních programů. Nejvyšší podíl dětí a mládeže do 18 let je mezi klienty sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi (51 %), osobní asistence (9 %) a odlehčovací služby (7 %). Podrobněji viz graf 5.2.

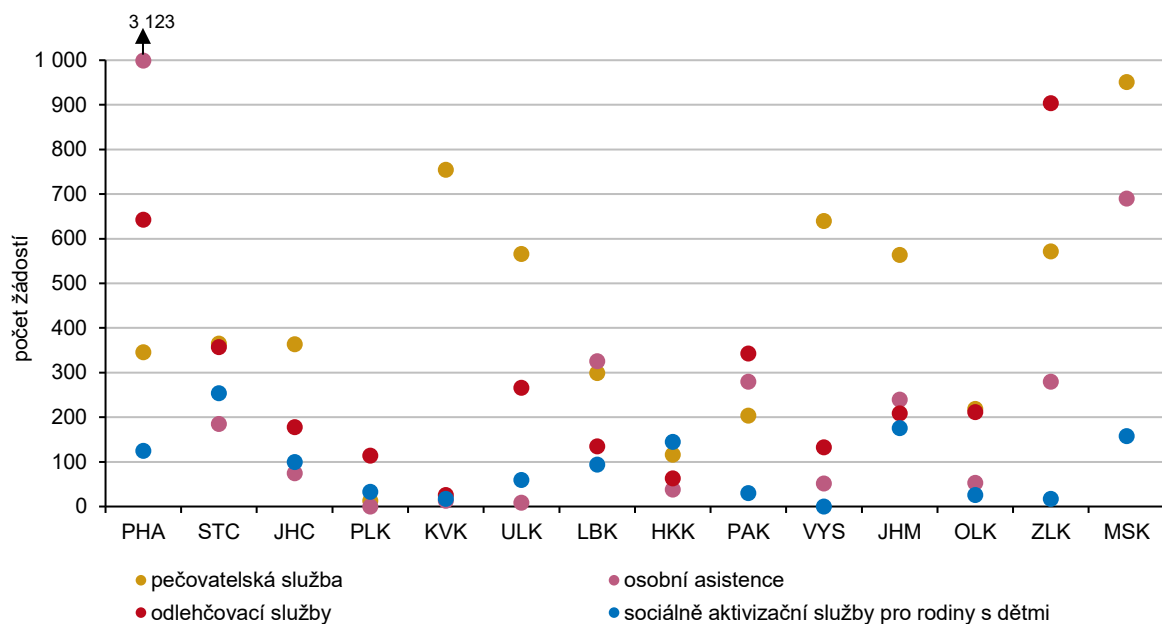
Graf 5.2 Struktura uživatelů vybraných sociálních služeb dle pohlaví a věku v roce 2024

Zdroj dat: MPSV

Pečovatelská služba byla nejvíce nedostatkovou terénní sociální službou, jak již bylo řečeno výše, s bezmála 6 tisíci neuspokojenými žádostmi za rok 2024. Dalšími nedostatkovými sociálními službami byly v roce 2024 osobní asistence (5,4 tis. neuspokojených žádostí) a odlehčovací služba (4,6 tis. neuspokojených žádostí). Rozložení neuspokojených žádostí podle typu sociální služby je rozdílné v jednotlivých krajích. Nejvíce neuspokojených žádostí o pečovatelskou službu v roce 2024 bylo v Moravskoslezském kraji (951) a Karlovarském kraji (755 žádostí). Hlavní město Praha se vyznačovalo největším počtem neuspokojených žádostí o službu osobní asistence (3 123 žádostí). Největší nedostatek odlehčovací služby byl evidován v Moravskoslezském kraji (1 056 neuspokojených žádostí). Počet žádostí nemusí odpovídat skutečnému počtu žadatelů (osob), neboť jedna osoba může podat více žádostí najednou.

Graf 5.3 Evidovaný počet neuspokojených žádostí o vybrané sociální služby podle krajů v roce 2024

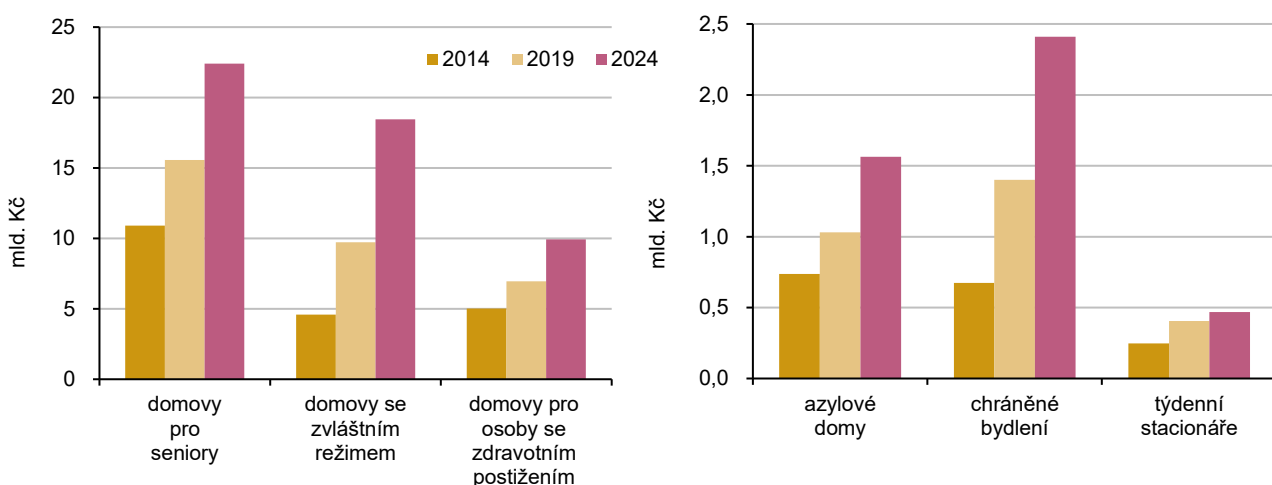
Pozn.: Jedná se o evidované počty neuspokojených žádostí v krajích podle sídla poskytovatele sociální služby nikoliv podle trvalého bydliště žadatele.

Zdroj dat: MPSV

Zařízení sociálních služeb v roce 2024

Nejvyšší částky na pobytové sociální služby jsou vydávány za domovy pro seniory. Domovy pro seniory jsou nejčastějším druhem pobytových sociálních služeb a svou kapacitou s 35 tisíci lůžky představují 40 % celkového lůžkového fondu zařízení sociálních služeb. Výdaje na domovy pro seniory se každoročně zvyšují, zatímco počty lůžek mírně klesají. V roce 2024 dosáhly výdaje na domovy pro seniory 22,4 mld. Kč. K pravidelnému navyšování výdajů dochází také u domovů se zvláštním režimem (výdaje v roce 2024 byly 18,5 mld. Kč), kde je ovšem evidován každoroční růst počtu zařízení i lůžek. Počet domovů se zvláštním režimem dosáhl v roce 2024 na 416 zařízení celkem s 27 tisíci lůžky. Lůžka v domovech se zvláštním režimem představovala tak již 31 % lůžkového fondu zařízení sociálních služeb.

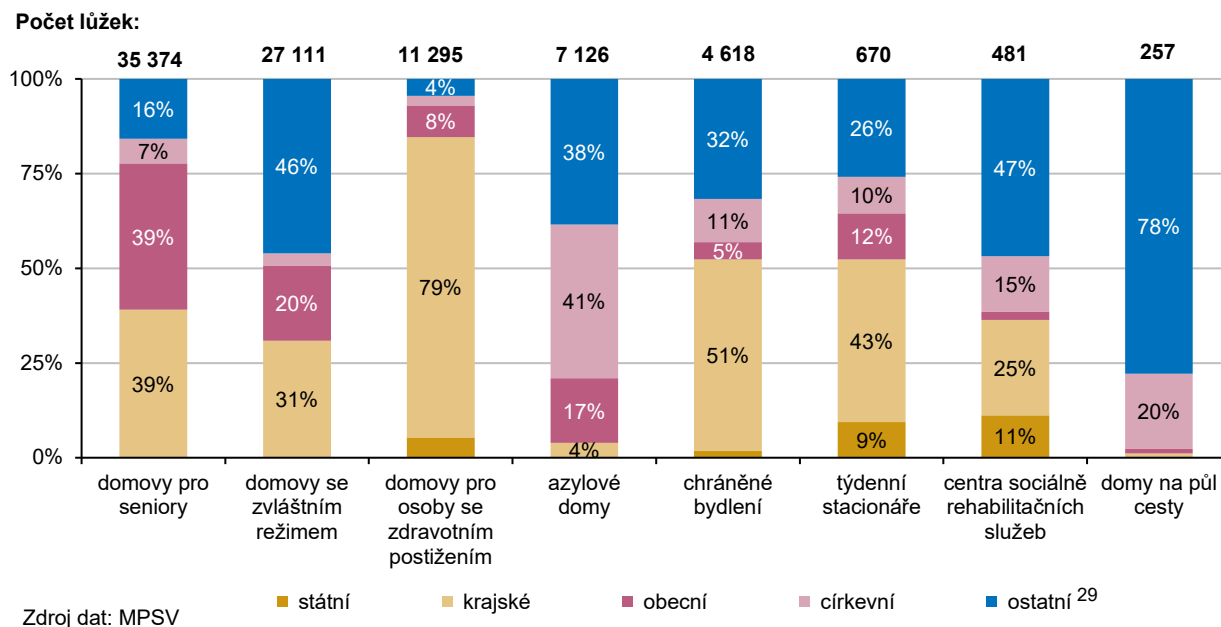
Graf 5.4 Výdaje na vybraná zařízení sociálních služeb

Zdroj dat: MPSV

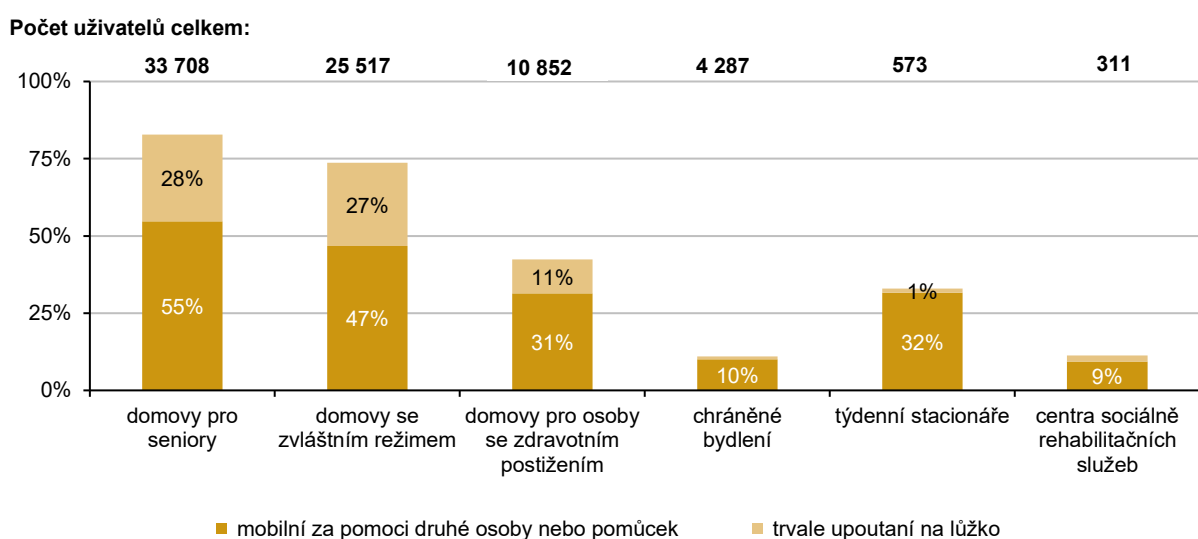
Zařízení sociálních služeb mohou být státní, krajská, obecní, církevní či jiné²⁹. Struktura lůžek v zařízeních sociálních služeb podle zřizovatele se poměrně výrazně liší v závislosti na konkrétním druhu služby. Zatímco některá zařízení zřizuje typicky kraj, jako např. domovy pro osoby se zdravotním postižením, chráněné bydlení nebo i z velké části domovy pro seniory, jiná zařízení, jako např. azylové domy, jsou nejčastěji zřizované církví. Domovy se zvláštním režimem mají často zřizovatele ve formě neziskové organizace či soukromého zřizovatele. Podrobněji viz graf 5.5.

Graf 5.5 Struktura lůžek vybraných zařízení sociálních služeb podle zřizovatele v roce 2024

Podíl klientů pobytových zařízení sociálních služeb s omezením mobility je pochopitelně také závislý na druhu a charakteru poskytované služby a věkové struktuře klientů. Nejvíce uživatelů s pohybovým omezením je vykazováno mezi klienty domovů pro seniory (83 % klientů) a domovů se zvláštním režimem (74 %). V domovech pro osoby se zdravotním postižením mělo potíže s mobilitou 42 % klientů a v týdenních stacionářích to bylo 33 % klientů.

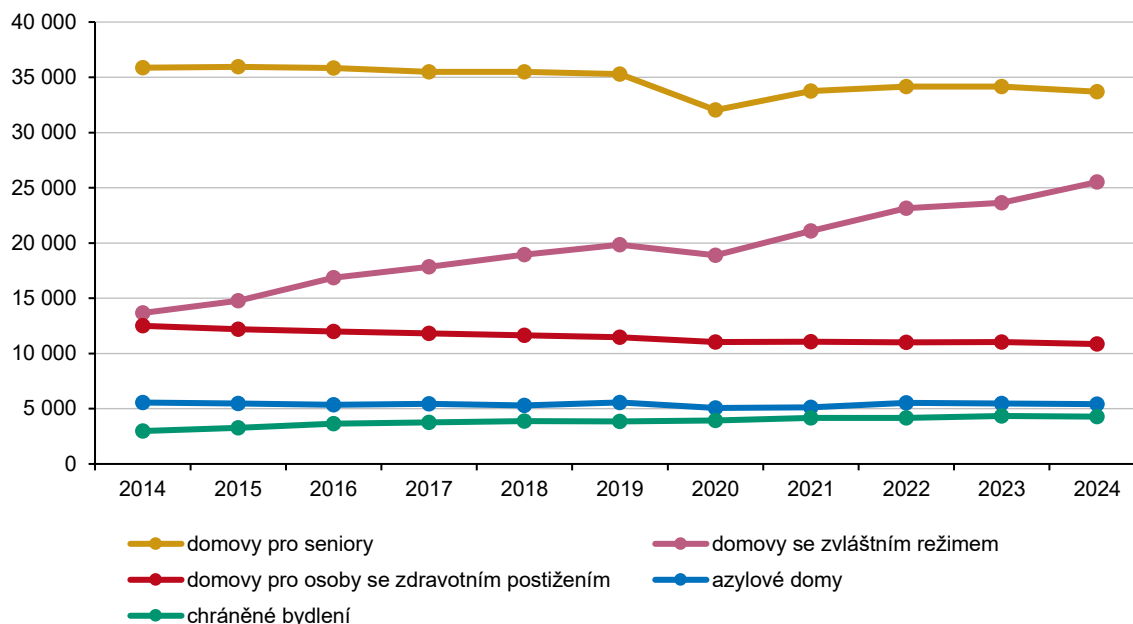
Graf 5.6 Uživatelé vybraných zařízení sociálních služeb s vážným omezením mobility k 31. 12. 2024

²⁹ zahrnuje zřizovatele ve formě spolku, nadace, obecně prospěšné společnosti, ústavu a školské právnické osoby, akciové společnosti, společnosti s ručením omezeným, podnikající fyzické osoby apod.

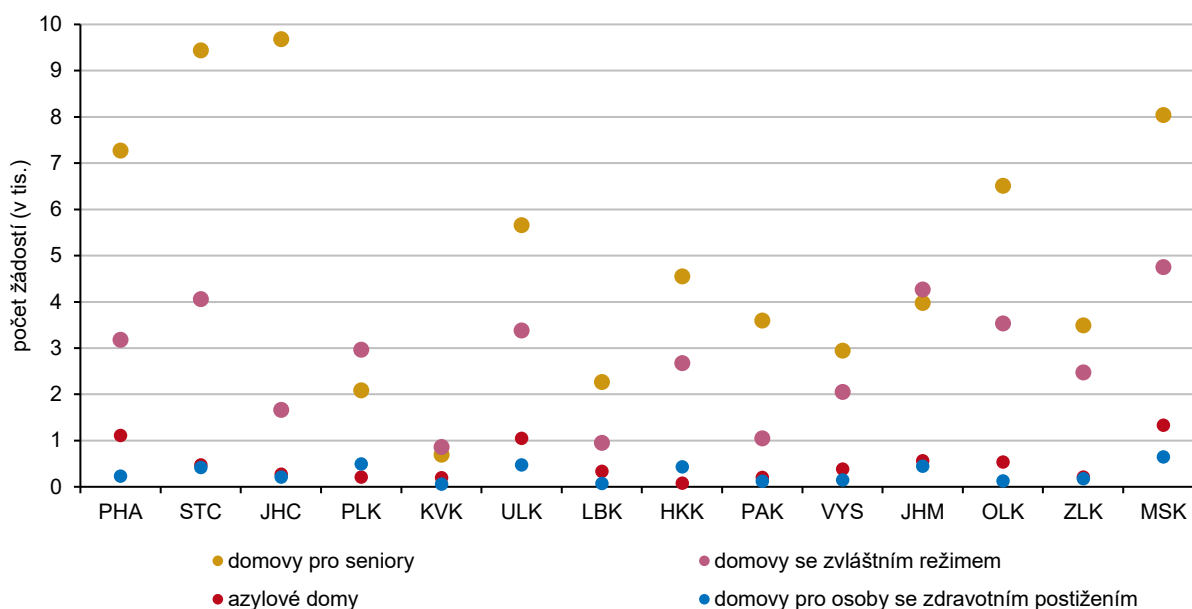
Celkem žilo v Česku k 31.12. 2024 v nějakém zařízení sociálních služeb 81 tis. osob. Z toho bylo nejvíce v domovech pro seniory – 33,7 tis. osob, dále v domovech se zvláštním režimem 25,5 tis. osob a v domovech pro osoby se zdravotním postižením 10,9 tis. osob. V azylových domech bylo ke konci roku 2024 celkem 5,4 tis. osob a v chráněném bydlení 4,3 tisíce osob.

Graf 5.7 Počet klientů ve vybraných zařízeních sociálních služeb k 31. 12. (2014–2024)

Zdroj dat: MPSV

Graf 5.8 Evidovaný počet neuspokojených žádostí o vybrané pobytové sociální služby podle krajů k 31. 12. 2024

Pozn.: Jedná se o evidované počty neuspokojených žádostí v krajích podle sídla poskytovatele sociální služby nikoliv podle trvalého bydliště žadatele.

Zdroj dat: MPSV

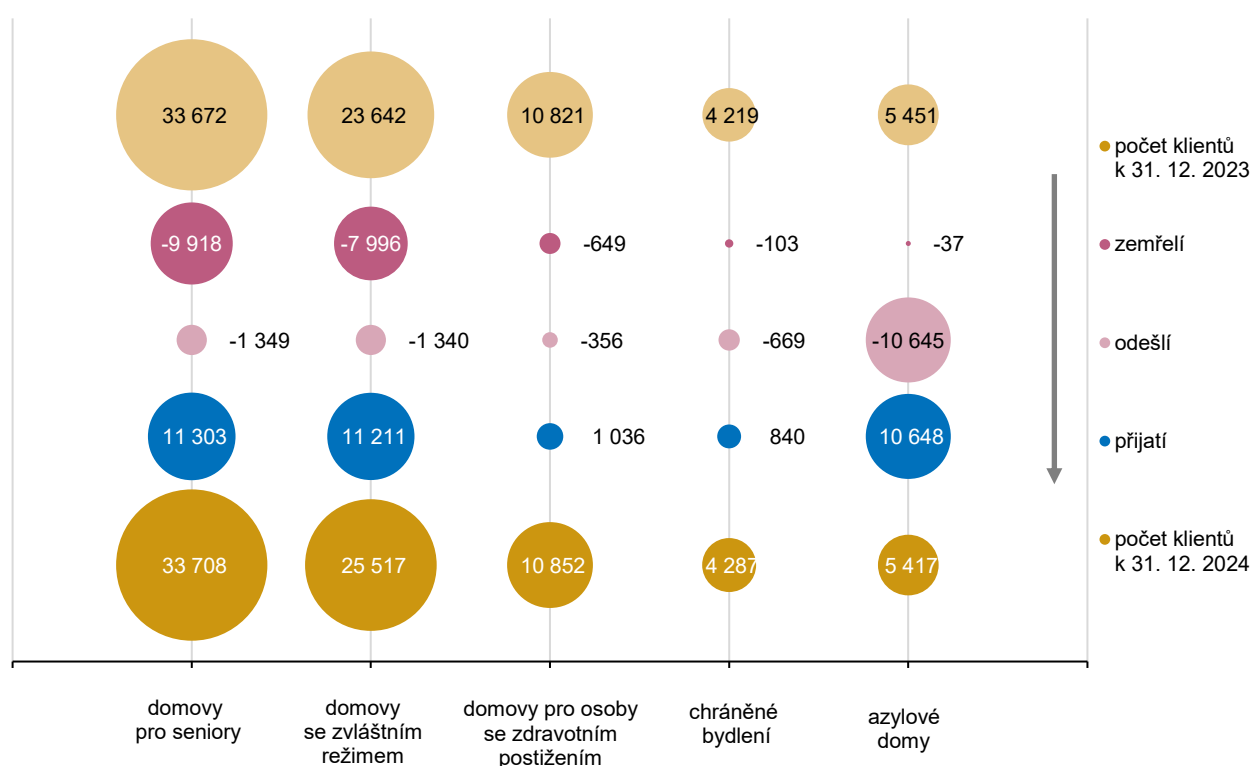
Ke konci roku 2024 nebylo v Česku vyhověno 70,2 tisícům žádostí o umístění v domově pro seniory, což je o 10 tisíc žádostí více než v roce 2023. V případě žádostí o umístění v domově se zvláštním režimem došlo rovněž k nárůstu, meziročně o 7 tisíc žádostí, kdy na konci roku 2024 bylo evidováno 37,8 tisíce

neuspokojených žádostí o umístění v těchto domovech. Nejvyšší počet neuspokojených žádostí o umístění v domově pro seniory v přepočtu na 1 lůžko byl evidován v Jihočeském kraji a v Praze. V případě žádostí o místo v domově se zvláštním režimem šlo o Královéhradecký a Olomoucký kraj. Naopak nejnižší počet neuspokojených žádostí v přepočtu na jedno lůžko v domovech pro seniory byl v Karlovarském kraji, v případě domovů se zvláštním režimem v Libereckém a Pardubickém kraji.

Při interpretaci dat je důležité si uvědomit, že počet žádostí neodpovídá skutečnému počtu žadatelů (osob), neboť žadatel si zpravidla podává více žádostí o umístění na různá místa, a zároveň se nemusí ani jednat o žádosti v rámci jednoho kraje.

Z hlediska meziroční obměny klientů v zařízeních sociálních služeb záleží pochopitelně na typu služby. U domovů pro seniory se mezi roky 2023 a 2024 obměnila třetina klientů, v domovech se zvláštním režimem to bylo 39 %. V domovech pro osoby se zdravotním postižením se ročně obměnil 9 % klientů, u chráněného bydlení zhruba 18 %. V azylových domech, které mají povahu pouze přechodného obydlí, se během roku vystřídává přes 10 tisíc osob. Podrobněji viz graf 5.9.

Graf 5.9 Meziroční změna počtu klientů vybraných pobytových sociálních služeb

Zdroj dat: MPSV – údaje z výkazu V1-01 za rok 2024

Další informace z oblasti sociálních služeb jsou dostupné na internetových stránkách Ministerstva práce a sociálních věcí (MPSV) <https://www.mpsv.cz/web/cz/socialni-sluzby-1>

Podrobné údaje o počtech zařízení sociálních služeb (a místech v těchto zařízeních) až do úrovně obcí naleznete na webu ČSÚ v aplikaci [DataStat](#)

5.1 Výdaje na vybrané terénní a ambulantní sociální služby (2010–2024)

Pramen: Ministerstvo práce a sociálních věcí

v tis. Kč

Rok	Pečovatelská služba	Osobní asistence	Odlehčovací služby	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	Terénní programy
2010	1 983 648	260 609	437 793	.	.
2011	2 100 586	326 569	519 683	.	.
2012	2 132 883	364 244	517 623	.	.
2013	2 232 959	405 518	534 734	.	.
2014	2 317 002	464 484	549 152	.	.
2015	2 493 019	538 016	644 829	.	.
2016	2 632 793	598 680	709 394	.	.
2017	2 999 743	699 415	678 134	394 217	342 459
2018	3 474 030	880 657	813 408	447 229	405 548
2019	3 846 766	1 054 875	1 051 183	594 133	526 095
2020	4 412 241	1 231 540	1 218 280	604 017	584 674
2021	4 978 872	1 420 574	1 461 173	690 566	609 408
2022	4 922 530	1 485 314	1 509 160	768 721	633 571
2023	5 519 308	1 789 190	1 746 063	890 747	688 593
2024	5 892 482	1 999 209	1 988 757	983 017	723 634

Rok	Kontaktní centra	Podpora samostatného bydlení	Tísňová péče	Tlumočnické služby	Průvodcovské a předčitatelské služby
2010	.	17 799	21 143	5 043	5 862
2011	.	32 499	36 273	13 201	6 452
2012	.	33 761	34 887	14 331	6 412
2013	.	35 693	26 307	20 027	7 551
2014	.	53 334	33 087	24 843	7 186
2015	.	54 955	40 207	33 173	11 684
2016	.	67 644	38 299	28 140	10 810
2017	147 573	64 940	44 248	44 355	12 285
2018	183 044	75 208	58 982	46 492	13 573
2019	214 577	111 415	89 271	60 989	18 855
2020	236 068	139 079	102 673	72 704	16 743
2021	260 315	150 248	137 788	89 515	19 714
2022	262 087	156 419	160 293	100 775	21 728
2023	297 667	179 584	174 579	108 117	21 933
2024	310 766	191 868	160 210	112 273	23 195

5.2 Počet uživatelů (klientů) vybraných terénních a ambulantních sociálních služeb (2010–2024)

Pramen: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Rok	Pečovatelská služba	Osobní asistence	Odlehčovací služby	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	Terénní programy
2010	113 238	5 228	8 421	.	.
2011	113 607	5 677	10 576	.	.
2012	113 041	6 554	11 201	.	.
2013	111 048	7 314	10 779	.	.
2014	109 962	7 835	10 558	.	.
2015	111 375	8 501	11 768	.	.
2016	106 673	8 979	12 632	.	.
2017	103 604	8 743	12 287	32 510	51 919
2018	103 312	9 716	12 807	29 900	76 232
2019	104 658	10 123	13 681	33 131	77 878
2020	100 480	10 191	11 464	27 583	71 484
2021	97 766	10 083	12 563	29 527	58 912
2022	95 011	10 454	14 427	33 184	61 166
2023	92 393	11 172	15 240	35 174	65 694
2024	90 043	11 760	16 380	36 171	65 870

Rok	Kontaktní centra	Podpora samostatného bydlení	Tísňová péče	Tlumočnické služby	Průvodcovské a předčitatelské služby
2010	.	243	1 368	3 719	819
2011	.	404	2 595	6 801	662
2012	.	578	2 392	7 235	723
2013	.	585	1 845	7 272	746
2014	.	734	2 193	6 869	537
2015	.	832	2 185	6 853	777
2016	.	938	2 076	4 692	841
2017	22 100	875	2 107	5 929	783
2018	24 103	1 112	2 889	6 114	940
2019	24 526	985	3 959	6 195	1 068
2020	22 432	1 010	4 372	6 287	998
2021	25 123	1 041	4 363	6 167	1 234
2022	25 438	1 076	4 529	7 004	704
2023	28 074	1 113	5 128	7 598	645
2024	27 684	1 188	5 677	7 751	1 069

5.3 Ekonomické ukazatele vybraných terénních a ambulantních sociálních služeb za rok 2024

Pramen: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Ukazatel	Pečovatelská služba	Osobní asistence	Odlehčovací služby	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	Podpora samostatného bydlení	Tísňová péče	Tlumočnické služby	Průvodcovské a předčitatelské služby
Výše příjmů celkem (v tis. Kč)	5 767 681	1 972 482	1 938 351	972 606	191 101	170 369	112 221	23 097
z toho z úhrad klientů (v tis. Kč)	1 266 679	362 974	508 533	764	14 883	21 789	-	1 785
z toho z úhrad klientů (v %)	22,0%	18,4%	26,2%	0,1%	7,8%	12,8%	-	7,7%
Průměrný roční příjem z úhrad klientů na jednoho klienta (v Kč)	14 067	30 865	31 046	21	12 528	3 838	-	1 670
Výše výdajů celkem (v tis. Kč)	5 892 482	1 999 209	1 988 757	983 017	191 868	160 210	112 273	23 195
Průměrné roční výdaje na jednoho klienta (v Kč)	65 441	170 001	121 414	27 177	161 505	28 221	14 485	21 698
Saldo příjmů a výdajů (v tis. Kč)	-124 801	-26 727	-50 406	-10 411	-767	10 159	-52	-98
Počet uživatelů /klientů (osoby)	90 043	11 760	16 380	36 171	1 188	5 677	7 751	1 069

5.4 Výdaje na vybrané terénní a ambulantní sociální služby podle krajů v roce 2024

Pramen: Ministerstvo práce a sociálních věcí

v tis. Kč

ČR, kraje (trvalé bydliště žadatele)	Pečovatelská služba	Osobní asistence	Odlehčovací služby	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	Terénní programy
Celkem ČR	5 892 482	1 999 209	1 988 757	983 017	723 634
Hl. m. Praha	741 015	635 630	448 014	208 654	292 833
Středočeský	711 203	215 156	236 428	113 623	54 740
Jihočeský	401 287	65 215	121 007	27 981	31 536
Plzeňský	360 399	29 942	50 872	41 020	26 408
Karlovarský	184 957	37 508	26 538	30 149	13 770
Ústecký	351 302	65 303	111 242	73 167	98 524
Liberecký	252 395	102 785	52 072	42 434	3 446
Královéhradecký	411 796	77 299	154 504	58 705	7 581
Pardubický	298 500	147 613	81 849	72 181	10 711
Kraj Vysočina	233 102	51 134	80 195	15 911	3 845
Jihomoravský	722 067	159 555	197 446	57 659	82 235
Olomoucký	409 724	57 756	100 391	36 134	16 511
Zlínský	299 818	92 226	130 861	111 472	18 201
Moravskoslezský	514 918	262 088	197 337	93 929	63 292

ČR, kraje (trvalé bydliště žadatele)	Kontaktní centra	Podpora samostatného bydlení	Tísňová péče	Tlumočnické služby	Průvodcovské a předčitatelské služby
Celkem ČR	310 766	191 868	160 210	112 273	23 195
Hl. m. Praha	57 501	39 682	92 598	74 605	2 144
Středočeský	29 803	12 202	14 887	-	-
Jihočeský	26 835	1 299	-	1 061	12 244
Plzeňský	10 738	-	2 153	1 896	2 039
Karlovarský	3 591	-	1 877	-	2 253
Ústecký	59 848	22 853	-	5 254	946
Liberecký	-	25 907	-	1 629	523
Královéhradecký	4 538	12 451	36 722	5 700	1 128
Pardubický	-	8 395	-	-	911
Kraj Vysočina	5 032	2 537	8 054	7 141	1 000
Jihomoravský	75 157	-	3 920	6 253	8
Olomoucký	10 234	5 466	-	1 060	-
Zlínský	7 415	6 859	-	2 738	-
Moravskoslezský	20 074	54 218	-	4 936	-

5.5 Výše příjmů celkem za vybrané terénní a ambulantní sociální služby podle krajů v roce 2024

Pramen: Ministerstvo práce a sociálních věcí

v tis. Kč

ČR, kraje (trvalé bydliště žadatele)	Pečovatelská služba	Osobní asistence	Odlehčovací služby	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	Terénní programy
Celkem ČR	5 767 681	1 972 482	1 938 351	972 606	716 207
Hl. m. Praha	728 367	626 622	450 659	206 269	290 580
Středočeský	714 610	227 091	232 631	111 877	54 879
Jihočeský	397 149	63 564	102 408	27 870	30 821
Plzeňský	351 235	28 887	41 901	40 634	26 145
Karlovarský	174 347	38 590	24 917	30 118	13 739
Ústecký	324 216	65 245	109 375	72 679	96 591
Liberecký	247 533	104 960	50 562	41 573	2 296
Královéhradecký	402 935	79 634	152 334	58 481	7 581
Pardubický	293 171	143 751	81 695	70 863	10 539
Kraj Vysočina	231 104	51 949	74 225	15 605	3 359
Jihomoravský	709 046	137 331	198 513	56 255	82 249
Olomoucký	404 866	57 542	101 111	35 995	16 497
Zlínský	297 434	91 167	129 361	110 513	18 105
Moravskoslezský	491 669	256 151	188 661	93 873	62 824

ČR, kraje (trvalé bydliště žadatele)	Kontaktní centra	Podpora samostatného bydlení	Tísňová péče	Tlumočnické služby	Průvodcovské a předčitatelské služby
Celkem ČR	310 482	191 101	170 369	112 221	23 097
Hl. m. Praha	57 501	39 672	91 086	74 631	2 144
Středočeský	29 803	12 024	16 236	-	-
Jihočeský	26 835	1 170	-	1 060	12 259
Plzeňský	10 733	-	2 117	1 886	1 893
Karlovarský	3 565	-	1 840	-	2 253
Ústecký	59 848	22 853	-	5 254	946
Liberecký	-	25 907	-	1 562	523
Královéhradecký	4 538	11 875	38 132	5 700	1 128
Pardubický	-	8 395	-	-	911
Kraj Vysočina	5 032	2 542	5 738	7 141	1 032
Jihomoravský	75 128	-	3 920	6 253	8
Olomoucký	10 138	5 466	-	1 060	-
Zlínský	7 415	6 832	11 300	2 738	-
Moravskoslezský	19 945	54 365	-	4 936	-

5.6 Počet uživatelů (klientů) vybraných terénních a ambulantních sociálních služeb podle krajů v roce 2024

Pramen: Ministerstvo práce a sociálních věcí

ČR, kraje (trvalé bydliště žadatele)	Pečovatelská služba	Osobní asistence	Odlehčovací služby	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	Terénní programy
Celkem ČR	90 043	11 760	16 380	36 171	65 870
Hl. m. Praha	10 401	2 825	2 731	6 780	27 181
Středočeský	11 868	1 705	2 192	3 946	4 371
Jihočeský	8 618	607	805	1 465	2 082
Plzeňský	6 995	282	395	3 929	2 391
Karlovarský	3 009	238	183	405	912
Ústecký	4 204	606	850	2 332	12 065
Liberecký	3 439	551	487	318	538
Královéhradecký	6 281	586	929	2 734	286
Pardubický	4 427	836	717	2 864	737
Kraj Vysočina	3 957	318	769	610	266
Jihomoravský	8 389	1 013	1 875	1 744	5 788
Olomoucký	6 322	396	838	3 378	1 961
Zlínský	3 642	552	1 342	426	1 683
Moravskoslezský	8 491	1 245	2 267	5 240	5 609

ČR, kraje (trvalé bydliště žadatele)	Kontaktní centra	Podpora samostatného bydlení	Tísňová péče	Tlumočnické služby	Průvodcovské a předčitatelské služby
Celkem ČR	27 684	1 188	5 677	7 751	1 069
Hl. m. Praha	8 759	136	3 108	3 067	108
Středočeský	2 031	61	467	-	-
Jihočeský	1 320	15	-	109	113
Plzeňský	1 025	-	188	1 596	596
Karlovarský	504	-	73	-	62
Ústecký	4 317	146	-	642	60
Liberecký	-	251	-	83	15
Královéhradecký	734	73	1 437	194	36
Pardubický	-	37	-	-	32
Kraj Vysočina	269	10	148	780	41
Jihomoravský	5 792	-	91	267	6
Olomoucký	925	16	-	143	-
Zlínský	510	37	165	642	-
Moravskoslezský	1 498	406	-	228	-

5.7 Evidovaný počet neuspokojených žádostí o vybrané sociální služby podle krajů v roce 2024

Pramen: Ministerstvo práce a sociálních věcí

ČR, kraje (trvalé bydliště žadatele)	Pečovatelská služba	Osobní asistence	Odlehčovací služby	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	Terénní programy
Celkem ČR	5 974	5 364	4 639	1 235	1 310
Hl. m. Praha	346	3 123	643	125	484
Středočeský	365	185	357	254	-
Jihočeský	364	75	178	100	19
Plzeňský	13	-	114	33	98
Karlovarský	755	13	26	17	-
Ústecký	566	9	266	60	1
Liberecký	299	326	135	94	-
Královéhradecký	116	38	63	145	-
Pardubický	204	280	343	30	-
Kraj Vysočina	640	52	133	-	-
Jihomoravský	564	240	209	176	676
Olomoucký	219	53	212	26	1
Zlínský	572	280	904	17	-
Moravskoslezský	951	690	1 056	158	31

ČR, kraje (trvalé bydliště žadatele)	Kontaktní centra	Podpora samostatného bydlení	Tísňová péče	Tlumočnické služby	Průvodcovské a předčitatelské služby
Celkem ČR	1 725	81	36	420	45
Hl. m. Praha	4	15	-	412	-
Středočeský	78	11	-	-	-
Jihočeský	5	2	-	-	10
Plzeňský	-	-	-	-	35
Karlovarský	-	-	5	-	-
Ústecký	28	35	-	-	-
Liberecký	-	2	-	5	-
Královéhradecký	-	2	6	-	-
Pardubický	-	-	-	-	-
Kraj Vysočina	-	-	-	-	-
Jihomoravský	1 603	-	-	-	-
Olomoucký	4	-	-	3	-
Zlínský	2	-	25	-	-
Moravskoslezský	1	14	-	-	-

5.8 Pečovatelská služba v letech 2000–2024

Pramen: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Rok	Výdaje na službu celkem (v mil. Kč)	Počet uživatelů (klientů)	Průměrná roční úhrada od jednoho uživatele služby (v Kč)
2000	1 540	113 528	1 316
2001	1 588	114 203	1 473
2002	2 255	109 034	1 796
2003	2 051	116 128	1 793
2004	2 148	109 475	1 859
2005	1 593	112 927	2 028
2006	1 637	105 088	2 156
2007	1 591	98 373	4 263
2008	1 643	111 871	4 261
2009	1 903	114 364	5 063
2010	1 984	113 238	5 248
2011	2 101	113 607	5 802
2012	2 133	113 041	6 164
2013	2 233	111 048	6 078
2014	2 317	109 962	6 484
2015	2 493	111 375	6 886
2016	2 633	106 673	7 436
2017	3 000	103 604	7 652
2018	3 474	103 312	7 739
2019	3 847	104 658	8 189
2020	4 412	100 480	8 529
2021	4 979	97 766	9 074
2022	4 923	95 011	10 558
2023	5 519	92 393	12 597
2024	5 892	90 043	14 067

Pozn.: Plně srovnatelné od roku 2007

5.9 Vybraná pobytová zařízení sociálních služeb k 31. 12. (2014–2024)

Pramen: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Rok	Domovy pro seniory	Domovy se zvláštním režimem	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	Azylové domy	Chráněné bydlení	Týdenní stacionáře	Domy na půl cesty
Zařízení							
2014	500	263	210	211	178	63	35
2015	496	276	212	215	196	60	34
2016	514	307	209	211	205	57	37
2017	519	322	204	214	207	57	36
2018	525	341	204	217	210	51	37
2019	524	349	204	211	210	49	34
2020	524	367	208	214	220	46	27
2021	526	376	207	213	227	46	26
2022	525	396	208	212	222	47	24
2023	522	404	212	211	225	48	24
2024	521	416	217	211	226	44	32
Lůžka							
2014	37 327	14 354	12 926	7 002	3 214	845	381
2015	37 200	15 494	12 707	7 311	3 556	836	376
2016	37 247	17 784	12 402	7 111	3 898	779	408
2017	37 037	18 853	12 231	7 199	4 014	868	396
2018	37 048	20 075	11 999	7 265	4 104	820	407
2019	36 688	20 904	11 854	7 122	4 063	782	380
2020	36 465	22 192	11 763	7 256	4 252	772	284
2021	35 842	23 062	11 682	7 204	4 535	766	266
2022	35 839	24 822	11 458	7 182	4 459	737	258
2023	35 667	25 439	11 496	7 160	4 603	719	257
2024	35 374	27 111	11 295	7 126	4 618	670	481
Klienti (uživatelé)							
2014	35 882	13 668	12 500	5 554	2 979	750	285
2015	35 944	14 783	12 206	5 485	3 280	735	248
2016	35 829	16 856	11 997	5 355	3 660	692	228
2017	35 501	17 856	11 815	5 451	3 766	770	259
2018	35 489	18 954	11 630	5 289	3 888	731	276
2019	35 275	19 833	11 472	5 568	3 837	718	228
2020	32 032	18 877	11 042	5 069	3 925	680	189
2021	33 750	21 086	11 068	5 114	4 167	659	200
2022	34 172	23 158	11 016	5 543	4 181	639	179
2023	34 165	23 632	11 040	5 463	4 342	603	199
2024	33 708	25 517	10 852	5 417	4 287	573	311
Výdaje (tis. Kč)							
2014	10 907 334	4 598 931	5 010 605	736 391	674 903	246 381	62 755
2015	11 278 162	5 151 772	5 220 070	758 826	787 403	284 653	61 260
2016	11 596 192	6 108 318	5 186 742	749 239	948 125	249 046	61 650
2017	12 859 207	7 322 019	5 748 341	852 799	1 096 813	357 291	70 406
2018	14 610 992	8 649 389	6 332 778	985 105	1 300 139	384 700	93 293
2019	15 558 983	9 735 335	6 948 209	1 030 032	1 400 586	404 899	75 681
2020	18 003 417	11 679 459	7 737 427	1 213 963	1 581 296	420 284	57 892
2021	18 933 236	13 023 314	8 777 905	1 282 683	1 977 892	453 388	62 372
2022	19 319 267	13 801 978	8 672 869	1 276 293	1 935 499	447 116	65 088
2023	21 811 441	15 944 963	9 511 124	1 392 084	2 337 525	504 254	70 499
2024	22 417 762	18 455 662	9 935 994	1 563 919	2 409 037	469 546	78 792

5.10 Počet zařízení sociálních služeb a jejich kapacita v roce 2024

Pramen: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Druh služby (uvedené v § 34 zákona č. 108/2006 Sb.)	Počet služeb celkem	Kapacita služby (počet lůžek)
Celkem	3 607	87 603
Centra denních služeb	71	-
Denní stacionáře	275	-
Týdenní stacionáře	44	670
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	217	11 295
Domovy pro seniory	521	35 374
Domovy se zvláštním režimem	416	27 111
Chráněné bydlení	226	4 618
Azylové domy	211	7 126
Domy na půl cesty	24	257
Zařízení pro krizovou pomoc	49	60
Nízkoprahová denní centra	77	-
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	242	-
Noclehárny	81	-
Terapeutické komunity	15	286
Sociální poradny	530	-
Sociálně terapeutické dílny	150	-
Centra sociálně rehabilitačních služeb	342	481
Pracoviště rané péče	49	-
Intervenční centra	17	-
Služby následné péče	50	325

5.11 Počet zařízení sociálních služeb podle zřizovatele v roce 2024

Pramen: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Druh služby (uvedené v § 34 zákona č. 108/2006 Sb.)	Celkem	v tom:					
		Státní	Krajské	Obecní	nestátní neziskové organizace ¹⁾		ostatní ²⁾
					celkem	z toho církevní	
Celkem	3 607	22	684	517	2 200	688	184
Centra denních služeb	71	-	5	13	53	22	-
Denní stacionáře	275	2	32	80	155	62	6
Týdenní stacionáře	44	1	17	6	20	7	-
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	217	5	147	25	36	13	4
Domovy pro seniory	521	-	160	168	112	63	81
Domovy se zvláštním režimem	416	-	130	87	126	28	73
Chráněné bydlení	226	3	104	13	101	35	5
Azylové domy	211	-	9	40	162	81	-
Domy na půl cesty	24	-	1	1	22	5	-
Zařízení pro krizovou pomoc	49	-	1	1	47	10	-
Nízkoprahová denní centra	77	-	-	6	71	37	-
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	242	-	2	13	227	80	-
Noclehárny	81	-	1	20	60	29	-
Terapeutické komunity	15	-	1	-	14	2	-
Sociální poradny	530	2	26	32	460	89	10
Sociálně terapeutické dílny	150	1	29	4	116	39	-
Centra sociálně rehabilitačních služeb	342	6	12	6	313	63	5
Pracoviště rané péče	49	1	-	1	47	13	-
Intervenční centra	17	-	6	-	11	4	-
Služby následné péče	50	1	1	1	47	6	-

¹⁾ zahrnuje spolky a pobočné spolky, nadace a nadační fondy, účelová zařízení církví, obecně prospěšné společnosti, ústavy a školské právnické osoby

²⁾ zahrnuje ostatní právní formy, např. akciové společnosti, společnosti s ručením omezením, družstva, podnikající fyzické osoby

5.12 Kapacita (počet lůžek) zařízení sociálních služeb podle zřizovatele v roce 2024

Pramen: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Druh služby (uvedené v § 34 zákona č. 108/2006 Sb.)	Celkem	v tom:					
		Státní	Krajské	Obecní	nestátní neziskové organizace ¹⁾		ostatní ²⁾
					celkem	z toho církevní	
Celkem	87 603	834	34 197	21 527	21 324	7 121	9 721
Centra denních služeb	-	-	-	-	-	-	-
Denní stacionáře	-	-	-	-	-	-	-
Týdenní stacionáře	670	63	288	81	238	65	-
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	11 295	607	8 956	936	697	292	99
Domovy pro seniory	35 374	-	13 821	13 666	4 321	2 305	3 566
Domovy se zvláštním režimem	27 111	-	8 376	5 391	7 496	854	5 848
Chráněné bydlení	4 618	86	2 333	209	1 782	527	208
Azylové domy	7 126	-	278	1 220	5 628	2 891	-
Domy na půl cesty	257	-	3	3	251	51	-
Zařízení pro krizovou pomoc	60	-	-	-	60	9	-
Nízkoprahová denní centra	-	-	-	-	-	-	-
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	-	-	-	-	-	-	-
Noclehárny	-	-	-	-	-	-	-
Terapeutické komunity	286	-	21	-	265	27	-
Sociální poradny	-	-	-	-	-	-	-
Sociálně terapeutické dílny	-	-	-	-	-	-	-
Centra sociálně rehabilitačních služeb	481	54	121	10	296	71	-
Pracoviště rané péče	-	-	-	-	-	-	-
Intervenční centra	-	-	-	-	-	-	-
Služby následné péče	325	24	-	11	290	29	-

¹⁾ zahrnuje spolky a pobočné spolky, nadace a nadační fondy, účelová zařízení církví, obecně prospěšné společnosti, ústavy a školské právnické osoby

²⁾ zahrnuje ostatní právní formy, např. akciové společnosti, společnosti s ručením omezením, družstva, podnikající fyzické osoby

5.13 Ekonomické ukazatele vybraných zařízení sociálních služeb podle zřizovatele v roce 2024

Pramen: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Druh služby (uvedené v § 34 zákona č. 108/2006 Sb.)	Počet služeb	Kapacita služby (počet lůžek)	PŘÍJMY (v tis. Kč)			VÝDAJE (v tis. Kč)		
			Celkem	z toho		Celkem	v tom	
				z úhrad za ubytování, stravu a poskyt. péči	dotace ¹⁾		neinvestiční	investiční
Domovy pro seniory Domovy pro osoby se zdravotním postižením Domovy se zvláštním režimem Denní a týdenní stacionáře Azylové domy Chráněné bydlení Domovy pro seniory Domovy pro osoby se zdravotním postižením Domovy se zvláštním režimem Denní a týdenní stacionáře Azylové domy Chráněné bydlení Domovy pro seniory Domovy pro osoby se zdravotním postižením Domovy se zvláštním režimem Denní a týdenní stacionáře Azylové domy Chráněné bydlení Domovy pro seniory Domovy pro osoby se zdravotním postižením Domovy se zvláštním režimem Denní a týdenní stacionáře Azylové domy Chráněné bydlení	celkem							
	521	35 374	23 230 831	11 331 663	7 561 863	22 417 762	21 832 386	585 376
	217	11 295	10 115 659	3 608 752	5 115 300	9 935 994	9 494 403	441 591
	416	27 111	18 649 361	9 349 251	4 878 083	18 586 590	18 076 873	509 717
	319	670	2 081 324	382 258	1 482 446	2 122 941	2 083 150	39 791
	211	7 126	1 588 424	258 239	953 848	1 563 919	1 533 442	30 477
	226	4 618	2 458 313	716 392	1 578 032	2 409 037	2 372 895	36 142
	státní a krajská zařízení sociálních služeb							
	160	13 821	9 482 389	4 515 189	3 226 140	8 763 642	8 451 466	312 175
	152	9 563	8 643 479	3 090 941	4 381 411	8 571 987	8 148 263	423 724
	130	8 376	6 322 279	2 932 698	2 448 248	6 262 303	6 110 371	151 932
	52	351	526 056	89 539	409 087	535 937	527 660	8 277
	9	278	81 454	7 993	72 685	81 609	81 609	-
	107	2 419	1 387 545	414 227	919 652	1 347 323	1 331 167	16 156
	obecní zařízení sociálních služeb							
	168	13 666	8 717 024	4 316 415	3 115 053	8 577 631	8 394 630	183 001
	25	936	782 335	259 785	404 518	728 305	720 306	8 000
	87	5 391	3 790 723	1 892 970	1 307 396	3 832 760	3 734 914	97 846
	86	81	442 131	83 936	325 086	433 875	427 258	6 617
	40	1 220	226 781	37 906	128 325	228 011	219 498	8 512
	13	209	113 261	25 981	80 305	111 170	110 223	947
	ostatní (nestátní) zařízení sociálních služeb							
	193	7 887	5 031 418	2 500 059	1 220 671	5 076 488	4 986 290	90 199
	40	796	689 844	258 027	329 371	635 701	625 834	9 867
	199	13 344	8 536 359	4 523 583	1 122 438	8 491 527	8 231 588	259 939
	181	238	1 113 137	208 784	748 273	1 153 129	1 128 232	24 897
	162	5 628	1 280 189	212 341	752 838	1 254 299	1 232 335	21 964
106	1 990	957 507	276 184	578 075	950 544	931 505	19 039	

¹⁾ jedná se o dotace od státu a dotace od zřizovatele

5.14 Uživatelé (klienti) zařízení sociálních služeb v roce 2024

Pramen: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Druh služby (uvedené v § 34 zákona č. 108/2006 Sb.)	Počet uživatelů (klientů) k 31. 12. 2023	Pohyb ve sledovaném roce				Počet uživatelů (klientů) k 31. 12. 2024	z toho	
		přijetí	propuštění	z toho	zemřelí		trvale upoutaní na lůžko	mobilní za pomoci druhé osoby nebo technických pomůcek
				do přírodního sociálního prostředí				
Celkem ČR	79 330	38 254	17 508	8 461	18 719	81 357	17 570	34 459
Týdenní stacionáře	589	168	170	112	14	573	8	181
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	10 821	1 036	356	107	649	10 852	1 184	3 413
Domovy pro seniory	33 672	11 303	1 349	391	9 918	33 708	9 463	18 459
Domovy se zvláštním režimem	23 642	11 211	1 340	323	7 996	25 517	6 869	11 926
Chráněné bydlení	4 219	840	669	335	103	4 287	40	430
Azylové domy	5 451	10 648	10 645	5 429	37	5 417	-	18
Domy na půl cesty	197	382	389	274	-	190	-	-
Zařízení pro krizovou pomoc	9	964	958	305	-	15	-	-
Terapeutické komunity	228	371	372	191	-	227	-	-
Centra sociálně rehabilitačních služeb	252	903	843	676	1	311	6	29
Služby následné péče	250	428	417	318	1	260	-	3

5.15 Počet uživatelů (klientů) sociálních služeb podle krajů v roce 2024

Pramen: Ministerstvo práce a sociálních věcí

ČR, kraje (trvalé bydliště žadatele)	Počet uživatelů (klientů) k 31. 12. 2024							
	domovy pro seniory	domovy se zvláštním režimem	domovy pro osoby se zdravotním postižením	azylové domy	chráněné bydlení	týdenní stacionáře	terapeutické komunity	domy na půl cesty
Celkem ČR	33 708	25 517	10 852	5 417	4 287	573	227	190
Hl. m. Praha	2 387	1 601	477	673	268	102	-	42
Středočeský	4 701	3 505	1 449	389	459	107	39	17
Jihočeský	3 015	1 123	543	270	315	77	62	-
Plzeňský	1 478	1 699	1 055	267	240	26	11	6
Karlovarský	837	733	305	119	107	18	-	6
Ústecký	2 848	2 441	1 302	563	532	18	15	11
Liberecký	1 081	1 171	330	177	140	40	12	7
Královéhradecký	2 117	1 022	585	151	222	6	-	-
Pardubický	1 934	1 441	570	190	151	30	-	20
Kraj Vysočina	2 033	1 553	489	193	229	27	12	7
Jihomoravský	2 358	3 507	1 054	569	432	90	26	7
Olomoucký	2 388	1 318	882	656	310	6	30	8
Zlínský	2 276	1 327	607	270	298	11	-	15
Moravskoslezský	4 255	3 076	1 204	930	584	15	20	44

5.15 Počet uživatelů (klientů) sociálních služeb podle krajů v roce 2024

Pramen: Ministerstvo práce a sociálních věcí

dokončení

ČR, kraje (trvalé bydliště žadatele)	Počet uživatelů (klientů) za sledovaný rok					
	nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	nízkoprahová denní centra	noclehárny	zařízení pro krizovou pomoc	denní stacionáře	centra denních služeb
Celkem ČR	40 521	27 178	52 699	24 437	7 884	3 788
Hl. m. Praha	4 041	6 510	34 122	9 753	851	351
Středočeský	2 323	1 148	387	1 419	974	37
Jihočeský	5 972	461	455	1 476	355	138
Plzeňský	1 777	812	730	642	238	34
Karlovarský	1 327	575	415	155	167	41
Ústecký	5 842	1 474	835	1 921	301	32
Liberecký	1 656	611	228	-	272	191
Královéhradecký	2 669	538	547	138	598	233
Pardubický	1 444	7 792	9 937	2 038	339	112
Kraj Vysočina	2 076	222	208	443	812	100
Jihomoravský	3 591	1 923	1 334	2 326	679	186
Olomoucký	1 672	1 611	913	220	459	205
Zlínský	1 934	680	358	260	453	427
Moravskoslezský	4 197	2 821	2 230	3 646	1 386	1 701

ČR, kraje (trvalé bydliště žadatele)	Počet uživatelů (klientů) za sledovaný rok					
	sociální poradny	sociální rehabilitace	sociálně terapeutické dílny	pracoviště rané péče	intervenční centra	služby následné péče
Celkem ČR	337 428	43 577	4 800	8 626	4 747	3 443
Hl. m. Praha	81 141	10 197	237	1 984	181	1 015
Středočeský	26 001	2 932	408	400	572	287
Jihočeský	13 725	1 929	549	962	246	273
Plzeňský	30 550	6 077	168	226	150	173
Karlovarský	6 724	842	203	122	80	80
Ústecký	29 731	2 344	783	106	719	121
Liberecký	10 915	1 053	219	331	91	61
Královéhradecký	11 684	1 618	109	695	335	79
Pardubický	13 054	2 076	228	533	286	-
Kraj Vysočina	36 599	3 540	152	249	234	83
Jihomoravský	24 660	4 172	322	1 016	902	524
Olomoucký	10 844	1 675	144	1 047	166	30
Zlínský	9 582	2 009	447	281	287	101
Moravskoslezský	32 218	3 113	831	674	498	616

5.16 Evidovaný počet neuspokojených žádostí v zařízeních sociálních služeb podle krajů k 31. 12. 2024

Pramen: Ministerstvo práce a sociálních věcí

ČR, kraje (trvalé bydliště žadatele)	domovy pro seniory	domovy se zvláštním režimem	azylové domy	domovy pro osoby se zdravotním postižením	sociální poradny	chráněné bydlení	nocle- hárny	sociální rehabili- tace	nízko- prahová zařízení pro děti a mládež	raná péče
Celkem ČR	70 209	37 849	6 957	4 043	4 089	2 601	2 764	1 637	805	735
Hl. m. Praha	7 272	3 178	1 107	229	760	156	780	361	21	204
Středočeský	9 441	4 056	475	418	154	176	101	99	11	10
Jihočeský	9 684	1 665	275	212	115	190	27	15	138	128
Plzeňský	2 084	2 967	213	496	272	74	-	227	16	39
Karlovarský	695	857	194	57	75	19	42	-	3	-
Ústecký	5 656	3 378	1 048	476	782	232	238	47	89	-
Liberecký	2 269	950	337	70	422	46	75	13	33	42
Královéhradecký	4 549	2 671	75	428	571	130	356	19	69	35
Pardubický	3 596	1 047	205	119	43	70	83	85	4	20
Kraj Vysočina	2 945	2 050	385	146	24	157	180	31	31	-
Jihomoravský	3 976	4 269	565	445	349	342	379	135	119	133
Olomoucký	6 512	3 536	535	126	115	214	100	9	226	-
Zlínský	3 493	2 475	213	178	123	167	4	26	-	43
Moravskoslezský	8 037	4 750	1 330	643	284	628	399	570	45	81

ČR, kraje (trvalé bydliště žadatele)	služby následné péče	zařízení pro krizovou pomoc	denní stacio- náře	centra denních služeb	nízko- prahová denní centra	terapeu- tické komunity	týdenní stacio- náře	sociálně terapeu- tické dílny	intervenční centra	domy na půl cesty
Celkem ČR	1 304	752	690	93	1 637	138	172	196	129	107
Hl. m. Praha	433	130	199	3	522	-	5	64	-	9
Středočeský	25	31	61	-	7	67	42	22	-	14
Jihočeský	97	165	5	1	5	-	29	15	5	-
Plzeňský	120	-	10	-	-	-	-	1	-	5
Karlovarský	-	-	5	-	-	-	8	-	11	5
Ústecký	26	104	34	-	24	54	18	28	-	31
Liberecký	-	-	26	-	31	13	-	-	-	5
Královéhradecký	-	27	-	-	29	-	1	6	76	-
Pardubický	-	41	6	27	2	-	5	-	3	12
Kraj Vysočina	84	-	76	-	-	-	3	-	-	4
Jihomoravský	279	234	74	9	452	-	17	3	-	3
Olomoucký	82	9	40	-	-	-	20	-	26	1
Zlínský	52	-	76	19	-	-	9	5	-	-
Moravskoslezský	106	11	78	34	565	4	15	52	8	18

6. Evropský systém jednotných statistik sociální ochrany (ESSPROS)

Evropský systém jednotných statistik sociální ochrany (The European System of integrated Social PROtection Statistics – ESSPROS) byl určen Eurostatem v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 458/2007 ze dne 25. dubna 2007, o Evropském systému jednotné statistiky sociální ochrany (ESSPROS), jako specifický nástroj vzájemně srovnatelného statistického sledování sociální ochrany v členských státech EU. ESSPROS se člení na Základní systém, odpovídající standardním informacím o příjmech a výdajích v oblasti sociální ochrany, a moduly poskytující doplňkové statistické informace. Veškeré transakce, které spadají do rámce ESSPROS, by měly být účetně podchyceny. V případech, kdy není účetnictví v potřebné míře k dispozici, je možné využít údajů ze statistických a jiných administrativních zdrojů, výjimečně i odborných odhadů.

V základním systému ESSPROS je sociální ochrana definována jako souhrn intervencí ze strany veřejných nebo soukromých institucí, jejichž cílem je ulehčit domácnostem a jednotlivcům zátěž vyplývající z předem určených rizik a potřeb, pokud tak nečiní jiná souběžná reciproční nebo individuální úmluva. Seznam rizik a potřeb, které jsou považovány za funkce sociální ochrany, je stanoven následovně:

nemoc/zdravotní péče – peněžní podpora vyplácená v souvislosti s tělesnou nebo duševní nemocí, kromě invalidity; zdravotní péče zaměřená na udržení nebo zlepšení zdravotního stavu osob v systému sociální ochrany bez ohledu na původ nemoci;

invalidita – peněžní nebo naturální podpora (kromě zdravotní péče), jejímž důvodem je nemožnost osob s tělesným nebo duševním postižením vykonávat ekonomickou nebo sociální činnost;

stáří – peněžní nebo naturální podpora (kromě zdravotní péče) v souvislosti se stářím;

pozůstalí – peněžní nebo naturální podpora v souvislosti s úmrtím člena rodiny;

rodina/děti – peněžní nebo naturální podpora (kromě zdravotní péče) při výdajích spojených s těhotenstvím, narozením a adopcí dítěte, výchovou dětí a péčí o ostatní členy rodiny;

nezaměstnanost – peněžní nebo naturální podpora v souvislosti s nezaměstnaností;

bydlení – pomoc poskytovaná na náklady spojené s bydlením;

sociální vyloučení jinde neklasifikované – peněžní nebo naturální podpora (kromě zdravotní péče) konkrétně určená k odstranění nebo zmírnění sociálního vyloučení, pokud není poskytována v rámci některé z ostatních funkcí sociální ochrany.

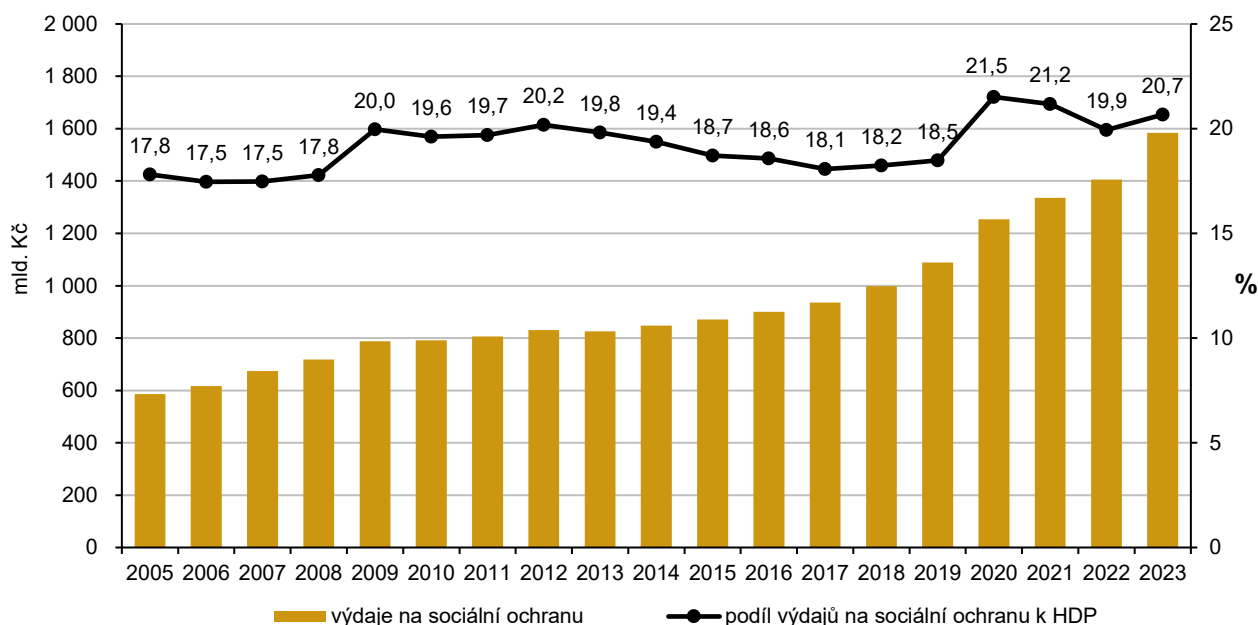
Základní systém řeší sociální ochranu poskytovanou ve formě plateb, náhrad a přímo poskytovaného zboží a služeb domácnostem a jednotlivcům. Metodika výpočtu výdajů na sociální ochranu podle systému ESSPROS je odlišná od metodiky používané k vyjádření výdajů na dávky sociálního zabezpečení používané v ostatních kapitolách této publikace.

Výdaje na sociální ochranu podle systému ESSPROS v roce 2023

Vzhledem k tomu, že do výpočtu výdajů na sociální ochranu podle systému ESSPROS jsou zahrnuty údaje z mnoha datových zdrojů, jsou informace za mezinárodní srovnání dostupné s dvouletým zpožděním.

Vývoj výdajů na sociální ochranu v Česku má dlouhodobě rostoucí tendenci. V roce 2023 dosáhly tyto výdaje hodnoty 1 583,7 mld. Kč (včetně administrativních nákladů), což byl oproti předchozímu roku nárůst o 178 mld. Kč. Jejich podíl na hrubém domácím produktu³⁰ (HDP) od roku 2012, kdy dosáhl 20,2 %, klesal až do roku 2017 a dále opět mírně rostl. V roce 2020 vzhledem k výraznému nárůstu výdajů na sociální ochranu a poklesu HDP v souvislosti s pandemií Covid-19 dosahovaly výdaje na sociální ochranu podle systému ESSPROS 21,5 % HDP. Od roku 2021 tento podílový ukazatel opět klesal až na hodnotu 19,9 % v roce 2022. V roce 2023 došlo opět k nárůstu, kdy výdaje na sociální ochranu v Česku představovaly 20,7 % HDP.

Graf 6.1 Výdaje na sociální ochranu v Česku a jejich podíl k HDP

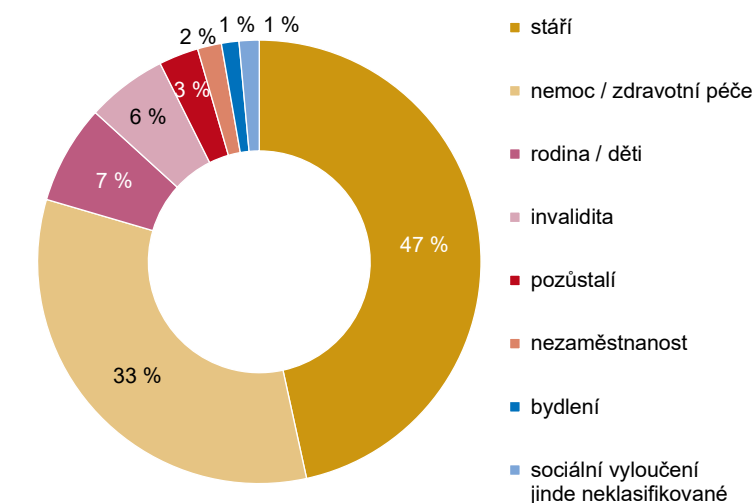

Pozn.: Výdaje na sociální ochranu včetně administrativních nákladů.

Zdroj dat: MPSV

Graf 6.2 Výdaje na sociální ochranu v Česku v roce 2023

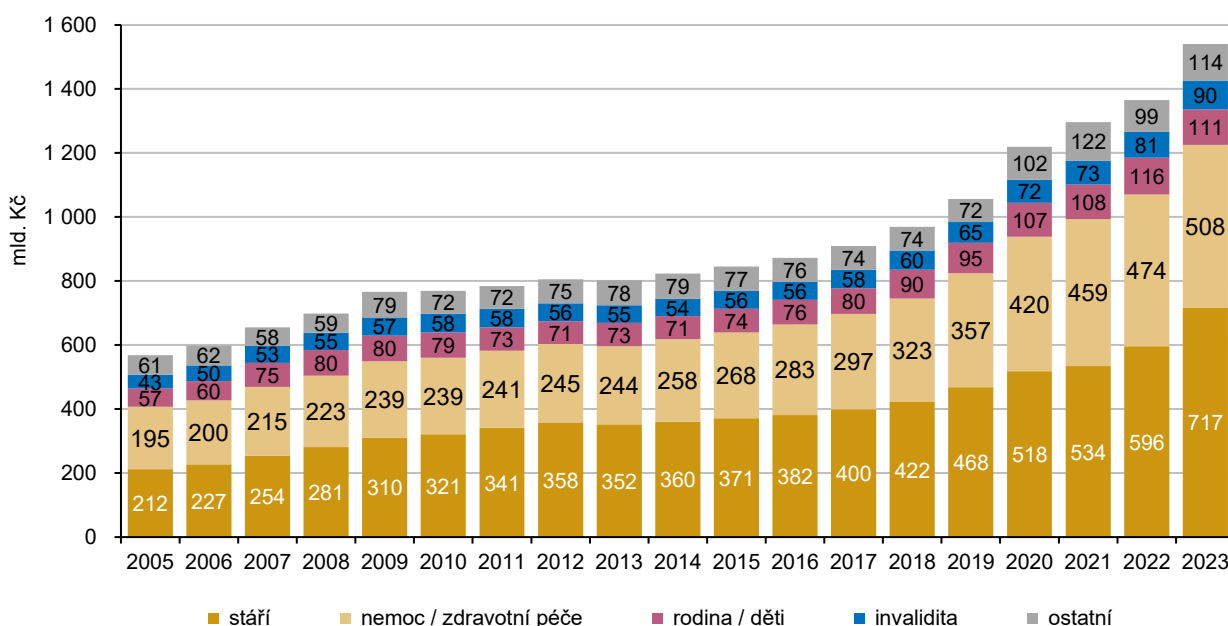
V rámci výdajů České republiky na sociální ochranu jsou nejvyšší částky v členění základního systému ESSPROS vypláceny na funkci sociální ochrany **stáří**, která v roce 2023 tvořila 47 % výdajů (717 mld. Kč). Druhou výdajově nejvýznamnější funkcí sociální ochrany je **nemoc/zdravotní péče**, na níž bylo spotřebováno 33 % (508 mld. Kč) celkových výdajů. Řádově nižší jsou hodnoty výdajů na funkce **rodina/děti** nebo **invalidita**, které představují 7 %, respektive 6 % výdajů na sociální ochranu.

Zdroj dat: MPSV

³⁰ V roce 2024 došlo k revizi HDP, což se projevilo i v těchto přepočtech. Více k revizi naleznete zde:

<https://csu.gov.cz/produkty/mimoradna-revize-narodnich-uctu>

Graf 6.3 Výdaje na sociální ochranu v Česku podle základního systému ESSPROS

Pozn.: výdaje nezahrnují administrativní náklady

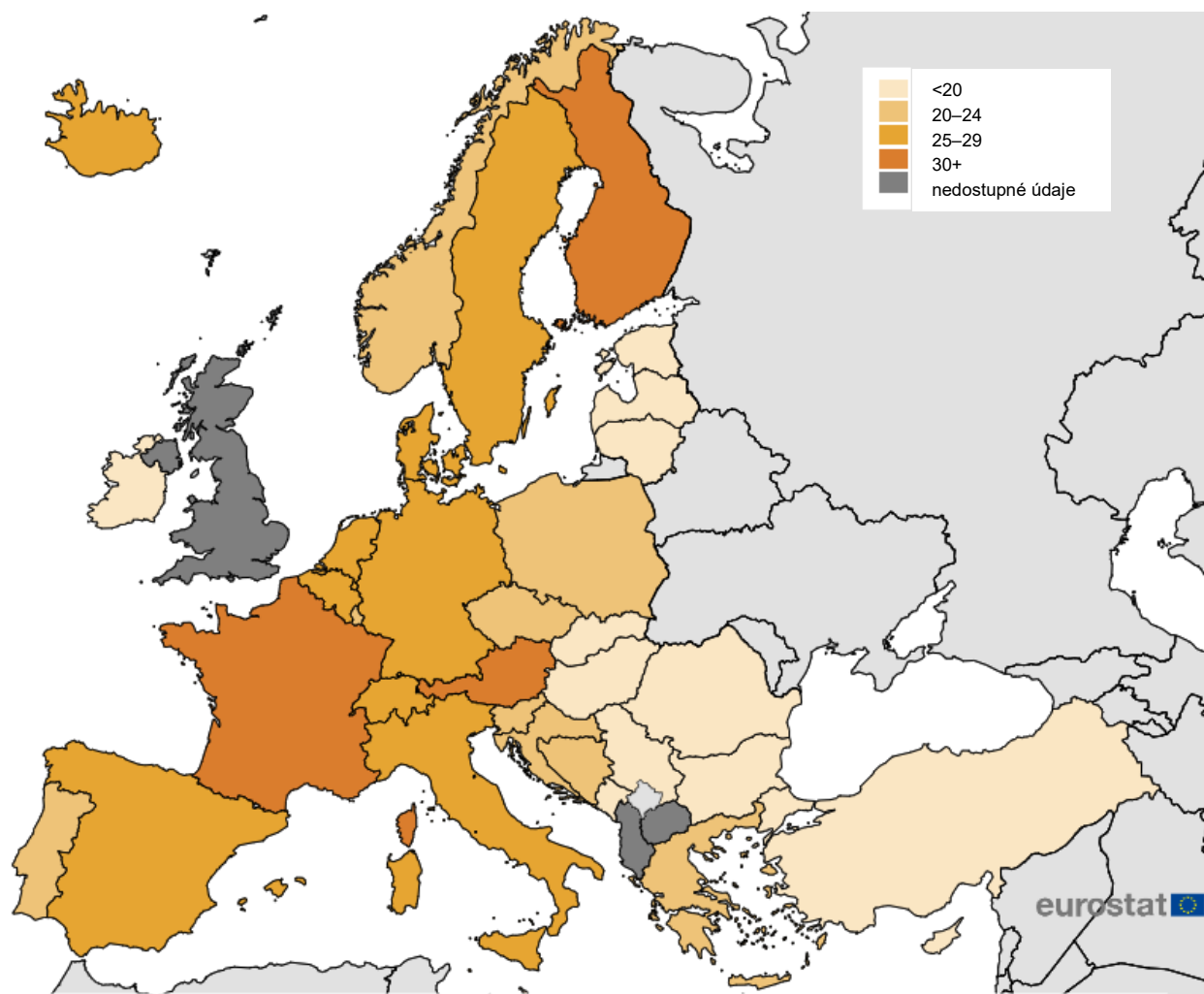
Zdroj dat: MPSV

Mezinárodní srovnání výdajů na sociální ochranu podle základního systému ESSPROS v roce 2023

Podíl výdajů na sociální ochranu v přepočtu na HDP dané země se v jednotlivých zemích Evropské unie značně liší. Nejnižší podíl na HDP v rámci zemí EU, méně než 20 %, vydávaly v roce 2023 Irsko, Rumunsko, Bulharsko, Maďarsko, Slovensko, Kypr, Malta a všechny tři pobaltské země. Mezi 20 % a 24,9 % HDP tvořily výdaje na sociální ochranu v Česku, Chorvatsku, Polsku, Portugalsku, Lucembursku, Slovinsku, Řecku. Německo, Dánsko, Španělsko, Nizozemsko, Švédsko, Belgie a Itálie vydávaly na sociální ochranu částky v hodnotě 25 až 29,9 % HDP. Výdaje na sociální ochranu odpovídající 30 % HDP a více byly v roce 2023 evidovány v Rakousku, Finsku a Francii. Nejvyšší výdaje na sociální ochranu, 34 % HDP, vydala Francie.

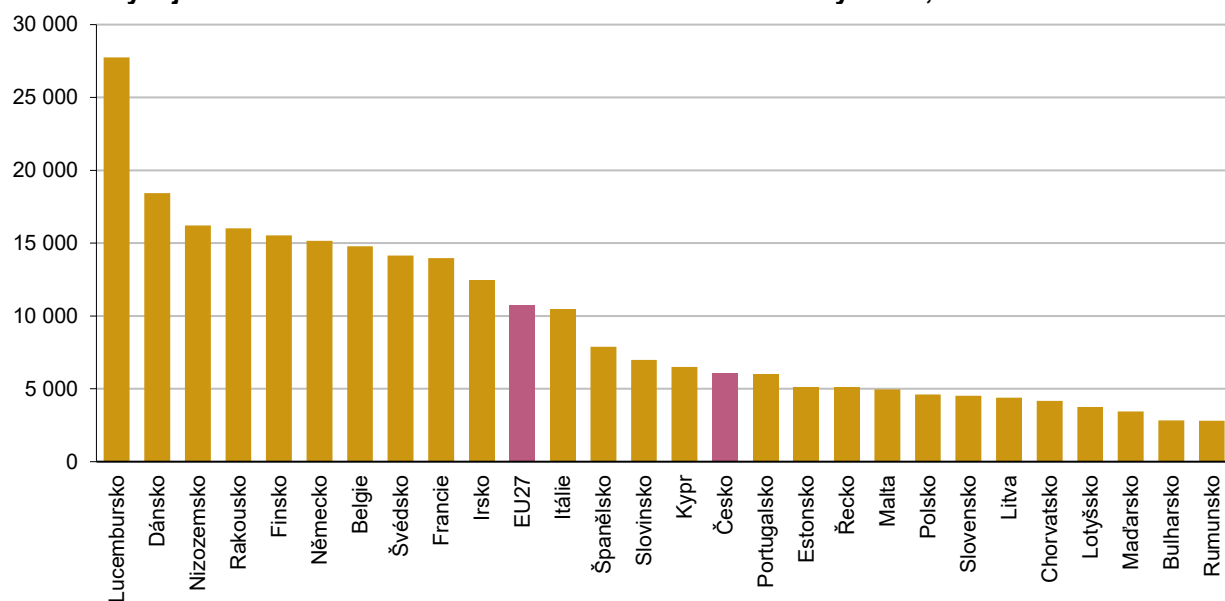
Přibližně 6 000 euro na jednoho obyvatele vydalo v roce 2023 Česko na sociální ochranu. Tato částka dosahovala 57 % průměrných výdajů v Evropské unii (EU 27). Podobný objem výdajů v přepočtu na jednoho obyvatele jako v Česku, byl na sociální ochranu vynakládán v Portugalsku a na Kypru. O polovinu více než průměrné výdaje EU 27 vydalo v roce 2023 Rakousko a Nizozemsko. Výdaje na sociální ochranu Dánska dosáhly na 170 % evropského průměru a výdaje Lucemburska na více než dvojnásobek. Naopak méně než třetinu průměrných výdajů v EU 27 vynaložilo na sociální ochranu v témže roce v přepočtu na jednoho obyvatele Bulharsko, Rumunsko a Maďarsko.

Obr 6.1 Podíl výdajů na sociální ochranu k HDP ve vybraných evropských zemích (v %), 2023

Zdroj dat: Eurostat: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/social-protection/database> údaje k 6. 11. 2025

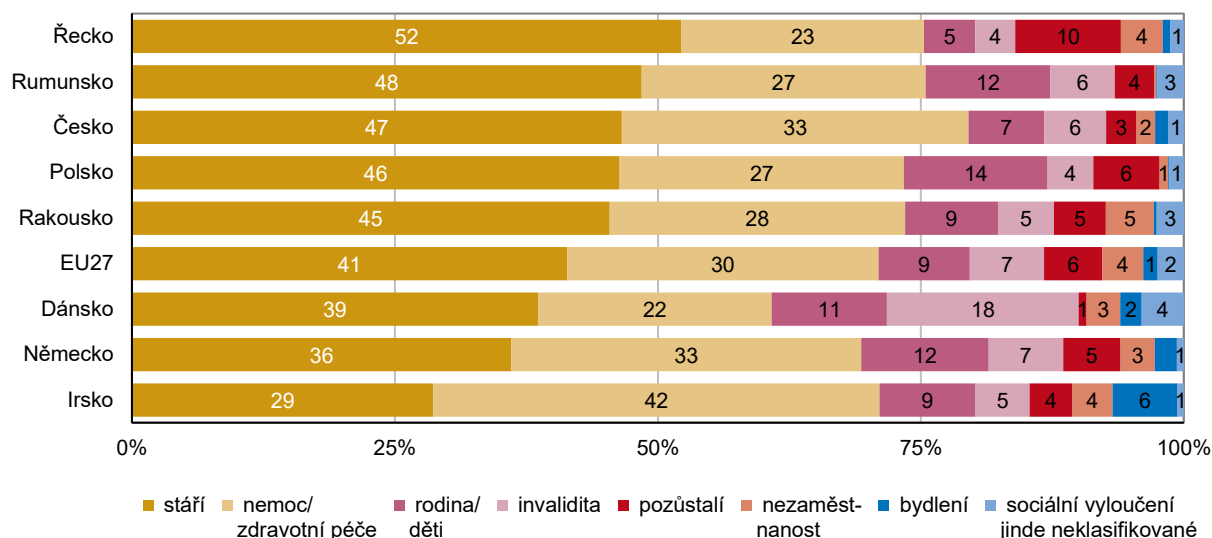
Graf 6.4 Výdaje na sociální ochranu v zemích EU v eurech na 1 obyvatele, 2023

Zdroj dat: Eurostat: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/social-protection/database> údaje k 6. 11. 2025

Struktura výdajů podle funkcí sociální ochrany se v jednotlivých zemích liší. Většina států vynakládá největší část celkových výdajů na sociální ochranu na funkci „stáří“ (40 až 50 %). V Řecku tvořily v roce 2023 výdaje na „stáří“ 52 % a v Itálii 51 %. Mezi státy, které vydají 36 % (a více) celkových výdajů na sociální ochranu na funkci „nemoc/zdravotní péče“, patří Irsko, Slovinsko, Chorvatsko a Nizozemsko. Nejvyšší podíl výdajů na funkci „invalidita“ byl v roce 2023 v Dánsku (18 %), nejnižší pak v Řecku, Maďarsku, Polsku, na Maltě a na Kypru (méně než 5 %). Na funkci „pozůstalí“ vynaložilo největší část (v porovnání s ostatními státy) celkových výdajů na sociální ochranu Řecko, Španělsko, Itálie a Chorvatsko (mezi 8 a 10 %). Poměrně vysoký podíl výdajů (více než 12 %) na funkci „rodina/děti“ byl v roce 2023 v Lucembursku, Slovensku, Polsku a Německu, naopak nízký (méně než 5 %) v Řecku a na Kypru. V Česku je oproti průměru EU vydáváno o něco více na funkci stáří a nemoc/zdravotní péče, naopak méně na pozůstalé a nezaměstnanost.

Graf 6.5 Struktura výdajů podle funkcí sociální ochrany ve vybraných evropských zemích, 2023

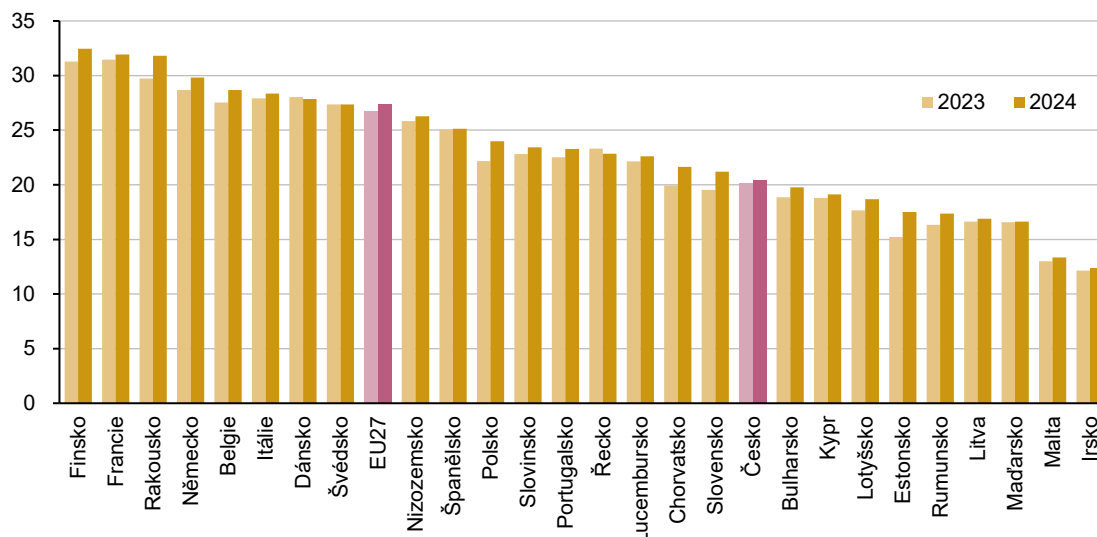
Zdroj dat: Eurostat: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/social-protection/database> údaje k 6. 11. 2025

Odhad za rok 2024 za vybrané státy EU

Podle prvních odhadů vzrostly v roce 2024 výdaje na sociální ochranu ve všech členských státech EU. V relativním vyjádření (jako podíl na HDP) došlo rovněž k nárůstu ve všech zemích, s výjimkou Dánska a Řecka, kde došlo k mírnému poklesu. (viz graf 6.5). Nejvyšší výdaje na sociální ochranu vyjádřené jako procento HDP byly podle předběžných dat ve Finsku (32,5 %), Francii (31,9 %) a Rakousku (31,8 %), naopak nejnižší v Irsku (12,4 %), na Maltě (13,4 %). Dle odhadů bylo v Česku v roce 2024 vydáno na sociální ochranu 20,4 % HDP. Uvedené údaje nezahrnují administrativní náklady, nelze je tedy srovnávat s údaji v tabulkách za předchozí roky.

Podle předběžných dat Eurostatu největší meziroční nárůst ve výdajích v národní měně zaznamenalo Estonsko, Chorvatsko a Rumunsko (přes 17 %), dále Bulharsko, Polsko, Slovensko (nárůst o 14 % až 16 %). V Česku vzrostly výdaje na sociální ochranu o necelých 7 %. Nejmenší zvýšení výdajů na sociální ochranu mezi roky 2023 a 2024 zaznamenalo Řecko, Švédsko, Itálie, Dánsko, Francie a Finsko (nárůst výdajů do 5 %).

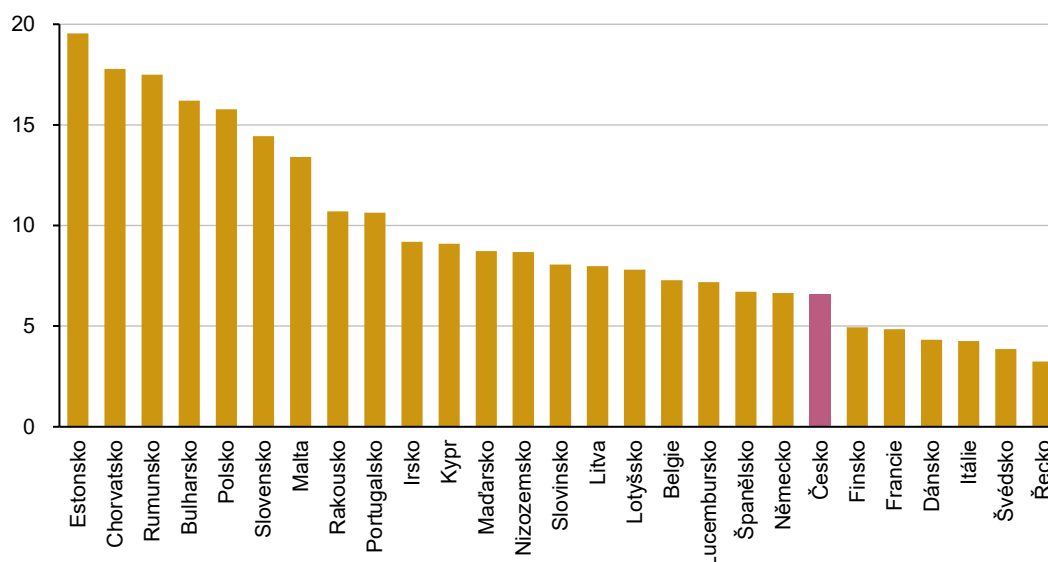
Graf 6.6 Podíl výdajů na sociální ochranu k HDP ve vybraných zemích EU (v %), 2023

Pozn.: Výdaje nezahrnují administrativní náklady.

Zdroj dat: Eurostat: (<https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/w/DDN-20251107-2>) údaje k 7. 11. 2025

Graf 6.7 Změna ve výdajích na sociální ochranu v národní měně mezi roky 2023 a 2024 (v %)

Pozn.: Výdaje nezahrnují administrativní náklady.

Zdroj dat: Eurostat: (<https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/w/DDN-20251107-2>) údaje k 7. 11. 2025

Další informace o vývoji výdajů na sociální ochranu podle evropského statistického systému ESSPROS jsou dostupné na internetových stránkách Ministerstva práce a sociálních věcí (MPSV) <https://www.mpsv.cz/web/cz/vyvoj-vydaju-na-socialni-ochranu-podle-evropskeho-statistickeho-systemu-esspros>.

Mezinárodní srovnání výdajů na sociální ochranu v rámci zemí EU a další podrobné informace jsou k dispozici na internetových stránkách Eurostatu <https://ec.europa.eu/eurostat/web/social-protection/database>

Metodika jednotných statistik sociální ochrany ESSPROS je dostupná rovněž na stránkách Eurostatu: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/social-protection/methodology>.

6.1 Výdaje na sociální ochranu v Česku podle základního systému ESSPROS (1995–2023)

Pramen: Ministerstvo práce a sociálních věcí

v mil. Kč

Rok	Výdaje na sociální ochranu celkem ¹⁾	v tom podle funkcí sociální ochrany							
		nemoc/ zdravotní péče	invalidita	stáří	pozůstalí	rodina/ děti	nezaměst- nanost	bydlení	sociální vyloučení jinde neklasifi- kované
1995	247 079	91 866	18 412	86 406	12 016	29 442	5 618	43	3 277
1996	286 424	105 696	22 382	101 726	14 193	31 434	7 341	688	2 965
1997	325 646	112 736	25 817	123 576	16 308	32 589	9 395	938	4 287
1998	358 102	120 068	28 634	140 002	17 484	32 626	10 908	1 818	6 563
1999	387 163	128 129	30 661	150 247	18 204	33 904	14 444	2 458	9 116
2000	413 601	139 075	32 037	160 644	18 663	34 984	14 309	2 710	11 178
2001	442 839	151 884	35 302	169 625	20 632	36 452	14 406	2 720	11 818
2002	482 036	168 804	37 479	182 541	22 120	38 738	16 513	3 038	12 803
2003	504 382	178 920	40 685	185 229	22 589	38 477	20 836	2 904	14 742
2004	526 791	185 298	41 430	194 507	22 739	44 164	20 877	2 623	15 153
2005	568 244	195 067	43 056	212 206	23 670	56 795	19 767	2 547	15 136
2006	598 714	199 876	49 829	227 174	24 864	59 762	18 618	2 389	16 202
2007	655 341	215 487	52 512	254 174	26 741	74 809	22 060	2 205	7 353
2008	698 133	222 767	54 823	281 441	27 182	79 616	23 666	2 194	6 444
2009	766 060	239 254	57 176	310 322	28 297	80 013	39 283	2 896	8 819
2010	769 172	239 185	57 710	321 475	27 824	79 091	31 020	4 307	8 560
2011	784 724	241 461	57 509	340 972	28 575	73 093	27 291	5 589	10 234
2012	805 532	245 410	55 624	358 033	28 696	71 150	25 987	7 501	13 132
2013	802 706	244 390	54 848	352 051	28 719	72 953	26 774	10 310	12 661
2014	823 310	258 317	54 331	360 486	28 523	71 132	24 807	12 203	13 512
2015	845 759	268 119	55 834	371 288	29 003	73 708	22 714	12 409	12 684
2016	872 730	283 086	56 289	381 663	28 687	76 157	22 661	12 259	11 928
2017	909 274	297 457	57 961	399 707	29 418	80 125	23 135	11 131	10 338
2018	969 070	323 378	60 402	422 177	30 231	89 504	23 890	9 675	9 813
2019	1 056 828	356 531	65 292	468 188	31 260	94 609	22 734	8 747	9 467
2020	1 218 929	419 639	72 020	518 488	33 795	106 527	50 032	8 660	9 767
2021	1 296 755	459 423	73 458	533 912	36 546	108 139	66 137	8 407	10 733
2022	1 365 320	473 953	80 784	596 216	39 843	115 693	27 298	10 448	21 085
2023	1 540 093	507 685	90 392	717 308	44 471	111 118	26 941	19 652	22 525

¹⁾ celkové výdaje nezahrnují administrativní náklady

Pozn.: Údaje jsou zpracovány dle metodiky Eurostatu pro Základní systém ESSPROS.

6.2 Výdaje na sociální ochranu ve vybraných evropských zemích v mld. eur (2015–2023)

Pramen: Eurostat, údaje k 5. 11. 2025

v mld. EUR

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
EU27	3 485,7 b	3 579,0	3 673,4 p	3 770,4 p	3 925,2 p	4 271,7 p	4 409,6 p	4 512,0 p	4 802,6 p
Belgie	124,3	125,8	128,4	132,2	137,3	150,5	152,4	160,9	174,2
Bulharsko	8,1	8,4	8,8	9,5	10,2	11,5	13,4	16,0	18,3
Česko	31,9	33,2	35,6	38,9	42,4	47,4	52,1	57,2	66,0
Dánsko	92,0	91,9	94,5	96,1	98,1	104,4	107,0	108,0 p	109,6 p
Estonsko	3,3	3,6	3,8	4,2	4,6	5,3	5,4	5,7	7,0
Finsko	67,2	68,8	69,1	70,2	72,1	75,9	77,8	80,0	86,7
Francie	748,1	769,8	783,4	794,2	814,7	882,1	906,9	915,8	955,4 p
Chorvatsko	9,7	10,2	10,6	11,2	11,8	12,1	13,1	14,1	16,1
Irsko	42,4	43,2	44,8	46,4	48,6	57,6	59,6	60,3	66,0
Itálie	490,8	494,2	501,3	510,6	524,1	570,4	579,1 p	593,4 p	616,2 p
Kypr	3,6	3,7	3,7	3,8	4,3	5,4	5,6	6,0	6,2
Litva	5,8	6,0	6,4	7,2	8,1	9,7 p	10,4 p	11,2	12,6
Lotyšsko	3,6	3,8	4,0	4,4	4,8 p	5,3 p	6,4 p	6,8 p	7,1 p
Lucembursko	11,2	11,4	12,2	12,9	13,6	15,6	15,8	17,0	18,5
Maďarsko	21,4 b	21,8	23,1	23,9	24,3	25,2	27,3	28,2	33,1
Malta	1,7	1,7	1,9	1,9	2,1	2,7	2,8	2,6	2,7
Německo	892,4	932,9	968,0	1 001,0	1 047,4	1 121,8	1 161,5	1 192,6	1 262,2 p
Nizozemsko	204,5	207,5	214,1	220,6	233,0	261,5	271,7	266,1	289,7
Polsko	83,5	89,6	94,6	98,1	112,8	124,4	131,8	138,7	169,2
Portugalsko	46,2	46,8	48,3	49,3	51,5	55,1	58,0	60,2	63,2
Rakousko	102,5	106,4	108,3	111,9	116,2	129,6	133,4	136,4	146,2
Rumunsko	23,4	24,9	27,7	30,7	34,1	39,1	40,2	46,5	53,4
Řecko	46,4	46,4	45,5	45,8	46,7	48,7	49,2	50,2	53,0 p
Slovensko	14,4	14,9	15,4	16,1	16,8	18,3	19,4	20,0	24,6
Slovinsko	9,2	9,4	9,7	10,2	10,8	12,3 p	13,1 p	13,8	14,8
Španělsko	266,3	265,6	272,2	285,3	301,9	337,9	344,8	352,2	381,5 p
Švédsko	131,8	137,1	138,1 p	133,6 p	132,9 p	141,7 p	151,2 p	151,7 p	149,1 p
Albánie	.	.	.	1,5 p	1,7 p	1,8 p	2,0 p	2,2	.
Bosna a Hercegovina	3,0	3,2	3,3	3,4	3,6	4,0	4,0	4,4	5,2
Černá Hora	.	0,7	0,8	0,8	0,8	0,9	0,9	1,1	1,3 p
Island	3,5	4,2	5,1	5,3	5,5	5,8	6,4	7,1	7,4
Norsko	94,7	95,2	98,3	98,9	100,7	99,1	110,2	116,2	111,0
Severní Makedonie	1,3	1,4	1,5	.	.	.	.	.	.
Srbsko	7,4	7,5	7,6	8,3	9,0	10,3	10,8	11,8	13,6
Švýcarsko	167,9	169,3	169,9	166,3	178,2	204,5	204,3	223,5 p	236,4 p
Turecko	91,9	99,9	94,7	79,8	86,3	83,0	76,7	74,2	104,6
Velká Británie	721,8	629,3	620,6	622,1 p	.	.	.	.	.

Pozn.: Údaje jsou zpracovány dle metodiky Eurostatu pro Základní systém ESSPROS;
celkové výdaje vč. administrativních nákladů

p = předběžný údaj, b = break in time series (přerušení v časové řadě)

6.3 Výdaje na sociální ochranu ve vybraných evropských zemích v eurech na 1 obyv. (2015–2023)

Pramen: Eurostat, údaje k 5. 11. 2025

v EUR na 1 obyvatele

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
EU27	7 860 b	8 055	8 255 p	8 459 p	8 789 p	9 566 p	9 888 p	10 097 p	10 708 p
Belgie	11 024	11 099	11 286	11 566	11 948	13 044	13 153	13 776	14 789
Bulharsko	1 157	1 226	1 298	1 410	1 539	1 758	2 063	2 483	2 838
Česko	3 027	3 146	3 359	3 663	3 974	4 431	4 959	5 362	6 073
Dánsko	16 193	16 046	16 390	16 586	16 878	17 897	18 273	18 292 p	18 425 p
Estonsko	2 529	2 737	2 887	3 207	3 458	3 969	4 073	4 253	5 120
Finsko	12 261	12 525	12 543	12 733	13 061	13 725	14 047	14 407	15 524
Francie	11 241	11 537	11 706	11 826	12 090	13 049	13 367	13 432	13 974 p
Chorvatsko	2 341	2 484	2 620	2 809	2 986	3 102	3 376	3 665	4 165
Irsko	9 018	9 063	9 274	9 465	9 772	11 429	11 653	11 558	12 433
Itálie	8 148	8 221	8 354	8 527	8 775	9 597	9 794 p	10 055 p	10 448 p
Kypr	4 142	4 236	4 255	4 323	4 782	5 973	6 029	6 411	6 507
Litva	2 010	2 079	2 242	2 557	2 865	3 453 p	3 715 p	3 952	4 385
Lotyšsko	1 838	1 933	2 046	2 301	2 495 p	2 766 p	3 421 p	3 622 p	3 765 p
Lucembursko	19 651	19 636	20 466	21 173	21 892	24 823	24 751	26 056	27 745
Maďarsko	2 183 b	2 238	2 375	2 466	2 511	2 609	2 838	2 934	3 451
Malta	3 744	3 847	3 965	4 018	4 165	5 155	5 368	4 961	4 962
Německo	10 925	11 329	11 711	12 074	12 605	13 489	13 962	14 338	15 154 p
Nizozemsko	12 074	12 186	12 499	12 803	13 433	14 992	15 499	15 036	16 205
Polsko	2 197	2 360	2 492	2 584	2 972	3 317	3 564	3 766	4 611
Portugalsko	4 450	4 518	4 667	4 766	4 969	5 309	5 570	5 749	5 977
Rakousko	11 863	12 175	12 308	12 661	13 088	14 537	14 893	15 090	16 013
Rumunsko	1 179	1 264	1 416	1 577	1 762	2 027	2 102	2 440	2 804
Řecko	4 283	4 306	4 231	4 271	4 352	4 551	4 654	4 814	5 089 p
Slovensko	2 649	2 744	2 829	2 953	3 088	3 352	3 563	3 684	4 531
Slovinsko	4 472	4 551	4 708	4 911	5 172	5 865 p	6 229 p	6 534	6 983
Španělsko	5 736	5 717	5 846	6 097	6 407	7 135	7 268	7 371	7 890 p
Švédsko	13 453	13 813	13 729 p	13 135 p	12 930 p	13 691 p	14 516 p	14 466 p	14 147 p
Albánie	.	.	.	541 p	587 p	651 p	704 p	783	.
Bosna a Hercegovina	819	916	938	980	.	.	.	1 270	1 525
Černá Hora	.	1 188	1 225	1 249	1 312	1 526	1 533	1 789	2 038 p
Island	10 539	12 404	14 930	15 111	15 315	15 767	17 172	18 511	19 292
Norsko	18 243	18 177	18 635	18 612	18 835	18 431	20 371	21 298	20 113
Severní Makedonie	626	659	701	.	.	.	.	.	.
Srbsko	1 041	1 057	1 087	1 193	1 291	1 487	1 576	1 752	2 056
Švýcarsko	20 278	20 222	20 101	19 528	20 781	23 678	23 475	25 463 p	26 595 p
Turecko	1 175	1 260	1 180	981	1 045	995	911	873	1 225
Velká Británie	11 085	9 592	9 395	9 360 p	.	.	.	.	.

Pozn.: Údaje jsou zpracovány dle metodiky Eurostatu pro Základní systém ESSPROS; celkové výdaje vč. administrativních nákladů
p = předběžný údaj, b = break in time series (přerušení v časové řadě)

6.4 Výdaje na sociální ochranu ve vybraných evropských zemích v PPS na 1 obyv. (2015–2022)

Pramen: Eurostat, údaje k 5. 11. 2025

v PPS¹⁾ na obyvatele

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
EU27	7 860 b	8 055	8 255 p	8 459 p	8 789 p	9 566 p	9 888 p	10 097 p	10 708 p
Belgie	9 750	9 617	9 678	9 872	10 201	11 228	11 217	11 523	12 360
Bulharsko	2 582	2 718	2 783	2 963	3 113	3 429	3 995	4 568	5 085
Česko	4 877	4 986	5 195	5 391	5 737	6 394	6 622	6 494	7 216
Dánsko	11 284	10 990	11 430	11 652	11 758	12 504	12 902	12 466 p	12 770 p
Estonsko	3 451	3 667	3 751	4 029	4 217	4 818	4 697	4 514	5 275
Finsko	9 638	9 804	9 932	10 049	10 168	10 693	10 928	11 175	12 123
Francie	10 169	10 468	10 586	10 661	11 029	11 986	12 111	12 265	12 812 p
Chorvatsko	3 629	3 861	4 038	4 237	4 456	4 691	5 176	5 351	5 851
Irsko	6 939	6 885	6 931	6 978	7 034	7 899	8 214	8 138	8 811
Itálie	7 638	7 809	7 981	8 169	8 525	9 355	9 578 p	9 995 p	10 616 p
Kypr	4 399	4 619	4 625	4 637	5 094	6 367	6 327	6 720	6 846
Litva	3 382	3 431	3 647	4 030	4 472	5 237 p	5 500 p	5 305	5 631
Lotyšsko	2 693	2 782	2 916	3 191	3 380 p	3 747 p	4 758 p	4 731 p	4 878 p
Lucembursko	13 987	13 844	14 358	14 969	14 884	16 032	15 960	17 012	18 396
Maďarsko	3 851 b	3 828	3 820	3 957	3 952	4 273	4 551	4 744	5 055
Malta	4 413	4 530	4 582	4 616	4 784	5 680	5 815	5 335	5 380
Německo	10 230	10 635	11 002	11 367	11 710	12 494	12 907	13 163	13 900 p
Nizozemsko	10 364	10 269	10 620	10 879	11 114	12 397	12 849	12 598	13 381
Polsko	4 040	4 453	4 484	4 578	5 222	5 944	6 270	6 375	7 061
Portugalsko	5 316	5 308	5 396	5 548	5 724	6 028	6 442	6 745	7 061
Rakousko	10 403	10 570	10 569	10 806	11 069	12 228	12 904	13 115	13 577
Rumunsko	2 350	2 592	2 856	3 126	3 494	4 105	4 233	4 588	5 125
Řecko	4 972	5 033	5 013	5 076	5 129	5 348	5 546	5 704	6 140 p
Slovensko	4 001	3 798	3 740	3 762	3 916	4 377	4 678	4 633	5 639
Slovinsko	5 270	5 314	5 513	5 697	5 988	6 793 p	7 147 p	7 446	7 770
Španělsko	5 992	5 942	6 121	6 298	6 647	7 206	7 625	7 889	8 662 p
Švédsko	9 820	9 835	9 805 p	9 810 p	9 858 p	10 227 p	10 612 p	11 093 p	11 578 p
Albánie	.	.	.	1 094 p	1 135 p	1 240 p	1 298 p	1 434	.
Bosna a Hercegovina	1 640	1 852	1 853	1 912	.	.	.	2 327	2 776
Černá Hora	.	2 343	2 372	2 397	2 542	2 865	2 865	3 206	3 589 p
Island	7 481	7 608	8 199	8 452	8 943	10 299	10 761	10 668	11 473
Norsko	11 276	11 263	11 848	12 067	12 152	12 627	13 355	13 873	14 975
Severní Makedonie	1 437	1 518	1 597	.	.	.	.	.	.
Srbsko	2 269	2 303	2 272	2 396	2 558	2 852	2 919	3 071	3 466
Švýcarsko	11 421	11 489	11 469	11 570	11 883	12 995	13 348	13 963 p	14 479 p
Turecko	2 188	2 371	2 468	2 472	2 544	2 579	2 481	2 411	3 177
Velká Británie	7 737	7 401	7 734	7 656 p	.	.	.	.	.

Pozn.: Údaje jsou zpracovány dle metodiky Eurostatu pro Základní systém ESSPROS;
celkové výdaje vč. administrativních nákladů

p = předběžný údaj, b = break in time series (přerušení v časové řadě)

¹⁾ PPS je standard kupní síly ([Purchasing power standard - Eurostat](#))

6.5 Podíl výdajů na sociální ochranu k HDP ve vybraných evropských zemích (2015–2023)

Pramen: Eurostat, údaje k 5. 11. 2025

v % HDP

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
EU27	28,3 b	28,3	27,9 p	27,7 p	27,8 p	31,5 p	29,8 p	27,9 p	27,8 p
Belgie	29,9	29,4	29,0	28,8	28,6	32,5	30,1	28,7	28,9
Bulharsko	17,7	17,3	16,8	16,9	16,6	18,6	18,8	18,7	19,4
Česko	18,7	18,6	18,1	18,2	18,5	21,5	21,2	19,9	20,7
Dánsko	33,8	32,6	32,1	31,9	31,8	33,4	31,2	28,4 p	29,3 p
Estonsko	15,8	16,2	15,6	16,0	16,1	18,9	17,2	15,8	18,3
Finsko	32,0	31,9	30,8	30,3	30,2	32,1	31,3	30,1	31,8
Francie	34,0	34,5	34,2	33,7	33,5	38,1	36,2	34,5	33,8 p
Chorvatsko	21,4	21,4	21,1	21,1	21,2	23,9	22,4	20,9	20,3
Irsko	15,6	15,6	14,5	13,8	13,4	15,1	13,3	11,6	12,6
Itálie	29,5	29,0	28,7	28,7	29,1	34,2	31,4 p	29,7 p	28,8 p
Kypr	19,9	19,3	18,3	17,5	18,3	24,3	21,7	20,3	19,2
Litva	15,6	15,4	15,1	15,7	16,4	19,3 p	18,4 p	16,7	17,0
Lotyšsko	15,3	15,5	15,3	15,8	16,2 p	18,0 p	20,0 p	18,9 p	17,9 p
Lucembursko	20,7	20,3	21,0	21,4	21,8	24,3	21,7	22,2	22,5
Maďarsko	19,0 b	18,7	18,2	17,5	16,5	18,2	17,6	16,7	16,8
Malta	16,3	16,1	14,8	14,2	14,4	18,5	16,7	14,7	13,1
Německo	28,9	29,2	29,0	29,2	29,6	32,5	31,5	29,9	29,9 p
Nizozemsko	29,3	28,8	28,5	28,0	28,1	32,0	30,5	26,8	27,6
Polsko	19,3	21,0	20,2	19,5	21,0	23,4	22,6	21,0	22,5
Portugalsko	25,8	25,1	24,7	24,0	24,0	27,4	26,8	24,7	23,4
Rakousko	30,0	29,9	29,5	29,2	29,4	34,1	32,8	30,4	30,6
Rumunsko	14,6	14,9	14,9	15,0	15,3	17,8	16,7	16,6	16,6
Řecko	26,4	26,6	25,7	25,4	25,2	29,1	26,7	24,3	23,6 p
Slovensko	17,9	18,3	18,1	17,8	17,8	19,4	19,1	18,2	19,9
Slovinsko	24,0	23,5	22,8	22,4	22,4	26,4 p	25,2 p	24,3	23,1
Španělsko	24,5	23,7	23,3	23,5	24,1	29,9	27,9	25,6	25,5 p
Švédsko	29,1	29,6	29,1 p	28,7 p	28,0 p	29,7 p	28,3 p	27,7 p	27,9 p
Albánie	.	.	.	11,9 p	12,0 p	13,8 p	13,0 p	12,0	.
Bosna a Hercegovina	20,3	20,8	20,2	19,7	19,9	22,3	20,0	18,8	20,5
Černá Hora	.	18,8	17,9	16,9	16,7	22,9	19,3	18,6	17,9 p
Island	21,8	21,8	23,1	23,6	24,8	29,9	28,8	25,5	25,4
Norsko	27,1	28,4	27,6	26,5	27,6	30,7	25,9	20,5	24,9
Severní Makedonie	14,3	14,2	14,5	.	.	.	.	.	.
Srbsko	19,8	19,5	18,7	18,6	18,6	20,9	19,3	18,5	18,1
Švýcarsko	26,9	27,2	27,6	27,1	27,7	31,4	29,7	28,4 p	28,6 p
Turecko	11,8	12,7	12,4	12,0	12,5	13,0	10,8	8,4	9,9
Velká Británie	27,3	25,9	26,3	25,7 p	.	.	.	.	.

Pozn.: Údaje jsou zpracovány dle metodiky Eurostatu pro Základní systém ESSPROS; celkové výdaje vč. administrativních nákladů

p = předběžný údaj, b = break in time series (přerušení v časové řadě)

6.6 Podíl výdajů podle funkcí sociální ochrany ve vybraných evropských zemích v roce 2023

Pramen: Eurostat, údaje k 5. 11. 2025

v % z celkových výdajů na sociální ochranu

	nemoc/ zdravotní péče	invalidita	stáří	pozůstalí	rodina/ děti	nezaměst- nanost	bydlení	sociální vyloučení jinde neklasifikované
EU27	29,6 p	7,1 p	41,4 p	5,6 p	8,7 p	3,9 p	1,4 p	2,5 p
Belgie	28,0	9,9	42,0	5,4	7,4	3,3	0,8	3,3
Bulharsko	26,5	10,5	44,7	5,9	9,3	1,8	0,0	1,3
Česko	33,0	5,9	46,6	2,9	7,2	1,8	1,3	1,5
Dánsko	22,2 p	18,2 p	38,6 p	0,8 p	11,0 p	3,2 p	2,1 p	4,0 p
Estonsko	33,4	11,0	59,3	0,3	9,6	3,0	0,5	0,6
Finsko	23,0	8,8	44,0	2,4	10,2	5,1	3,1	3,3
Francie	30,1 p	6,5 p	40,2 p	4,9 p	7,1 p	5,5 p	1,8 p	4,0 p
Chorvatsko	36,0	9,0	34,3	8,2	8,9	1,7	0,0	1,8
Irsko	42,4	5,2	28,7	4,1	9,1	3,8	6,2	0,6
Itálie	22,1 p	5,5 p	50,7 p	8,4 p	5,6 p	4,3 p	0,1 p	3,3 p
Kypr	34,9	3,2	41,4	6,2	4,7	4,0	1,8	3,9
Litva	31,6	7,4	39,1	2,0	11,6	5,0	0,6	2,6
Lotyšsko	29,7	9,4	45,3	1,5	9,3	3,1	0,7	1,1
Lucembursko	26,6	10,9	35,0	6,5	14,7	3,0	0,4	3,0
Maďarsko	30,4	4,9	45,8	4,4	10,2	1,7	1,7	1,0
Malta	34,7	4,1	43,1	7,3	6,4	0,9	1,1	2,4
Německo	33,3 p	7,1 p	36,1 p	5,5 p	12,1 p	3,3 p	2,1 p	0,7 p
Nizozemsko	36,1	9,2	37,6	3,0	5,0	1,9	1,5	5,9
Polsko	27,0	4,4	46,4	6,3	13,7	0,8	0,1	1,4
Portugalsko	28,2	6,6	47,3	7,5	6,1	2,6	0,5	1,3
Rakousko	28,1	5,3	45,4	4,9	8,8	4,6	0,3	2,6
Rumunsko	27,0	6,1	48,5	3,8	11,9	0,2	0,0	2,6
Řecko	23,1 p	3,8 p	52,2 p	10,1 p	4,9 p	4,0 p	0,7 p	1,3 p
Slovensko	30,7	7,3	39,1	4,2	13,9	3,2	0,2	1,3
Slovinsko	36,9	5,4	39,6	4,7	7,5	2,3	0,1	3,5
Španělsko	28,6 p	6,3 p	41,6 p	9,1 p	5,7 p	6,2 p	0,5 p	2,0 p
Švédsko	28,9 p	9,4 p	45,3 p	0,6 p	10,1 p	2,5 p	1,4 p	1,7 p
Albánie	.	.	.	.	.	.	.	.
Bosna a Hercegovina	31,7	9,3	34,6	14,1	5,9	1,7	0,1	2,7
Černá Hora	33,2 p	7,8 p	33,5 p	10,3 p	10,9 p	2,8 p	0,0 p	1,6 p
Island	35,5	16,1	29,2	1,8	10,0	2,6	1,2	3,7
Norsko	29,6	16,1	37,8	0,8	10,9	1,5	0,5	2,8
Severní Makedonie	.	.	.	.	.	.	.	.
Srbsko	31,4	4,7	43,7	8,8	6,8	2,0	0,0	2,6
Švýcarsko	32,0 p	8,0 p	43,1 p	4,8 p	6,0 p	2,5 p	1,3 p	2,4 p
Turecko	30,6	2,9	44,4	10,1	7,2	0,9	.	3,9
Velká Británie	.	.	.	.	.	.	.	.

Pozn.: Údaje jsou zpracovány dle metodiky Eurostatu pro Základní systém ESSPROS. Nezahrnuje administrativní náklady.

p = předběžný údaj

6.7 Výdaje podle funkcí sociální ochrany ve vybraných evropských zemích v roce 2023

Pramen: Eurostat, údaje k 5. 11. 2025

v EUR na 1 obyvatele

	nemoc/ zdravotní péče	invalidita	stáří	pozůstalí	rodina/ děti	nezaměst- nanost	bydlení	sociální vyloučení jinde neklasifikované
EU27	3 043,4 p	725,3 p	4 250,1 p	570,0 p	890,7 p	399,3 p	140,6 p	254,5 p
Belgie	3 943,1	1 396,3	5 907,0	756,8	1 038,4	468,7	107,2	458,0
Bulharsko	732,1	290,2	1 235,1	163,0	257,8	50,9	0,1	36,3
Česko	1 946,8	346,6	2 750,6	170,5	426,1	103,3	75,4	86,4
Dánsko	3 919,6 p	3 214,4 p	6 806,1 p	132,5 p	1 932,3 p	562,1 p	361,2 p	706,1 p
Estonsko	1 422,7	466,5	2 527,5	13,6	410,2	127,8	20,1	27,1
Finsko	3 521,8	1 346,5	6 725,3	370,7	1 555,1	781,9	480,2	504,4
Francie	3 914,6 p	849,3 p	5 228,5 p	632,3 p	919,4 p	720,4 p	230,4 p	514,5 p
Chorvatsko	1 472,9	370,2	1 405,7	335,0	366,1	71,1	0,6	72,3
Irsko	5 088,7	619,7	3 440,3	487,6	1 095,9	457,7	742,8	70,3
Itálie	2 239,0 p	559,5 p	5 142,7 p	848,1 p	563,9 p	435,9 p	12,4 p	335,7 p
Kypr	2 219,9	201,8	2 636,8	395,0	295,7	257,2	113,2	245,3
Litva	1 360,3	319,5	1 680,9	87,2	499,9	215,2	24,3	113,4
Lotyšsko	1 100,5	350,1	1 682,3	53,9	343,9	115,3	26,5	39,0
Lucembursko	7 266,9	2 981,4	9 540,1	1 761,6	4 014,3	804,6	113,6	806,6
Maďarsko	1 033,7	166,4	1 560,0	148,0	345,5	58,3	56,1	35,4
Malta	1 706,9	201,5	2 119,5	357,1	314,9	42,8	55,6	116,7
Německo	4 835,4 p	1 030,2 p	5 243,9 p	792,9 p	1 759,3 p	474,1 p	306,4 p	93,8 p
Nizozemsko	5 469,1	1 387,6	5 698,2	455,9	754,9	281,1	231,5	893,5
Polsko	1 228,9	197,8	2 106,1	286,0	620,6	37,2	5,3	62,1
Portugalsko	1 622,6	379,8	2 719,5	428,9	351,3	150,8	26,0	76,6
Rakousko	4 368,4	828,9	7 060,4	767,2	1 372,7	710,6	40,6	401,9
Rumunsko	743,3	168,9	1 335,2	103,6	326,9	5,5	1,2	70,3
Řecko	1 161,5 p	191,3 p	2 628,6 p	505,8 p	244,7 p	200,6 p	36,8 p	63,0 p
Slovensko	1 366,3	325,4	1 739,9	188,0	617,8	141,8	7,8	59,3
Slovinsko	2 546,1	369,7	2 730,4	323,4	516,9	156,0	9,9	241,8
Španělsko	2 222,7 p	490,6 p	3 229,9 p	707,3 p	441,2 p	484,8 p	36,8 p	152,6 p
Švédsko	4 016,3 p	1 305,0 p	6 300,7 p	89,0 p	1 398,5 p	348,2 p	197,3 p	241,6 p
Albánie	.	.	.	.	.	.	.	.
Bosna a Hercegovina	470,3	137,2	513,7	209,4	87,1	25,0	0,8	40,2
Černá Hora	661,1 p	155,6 p	667,9 p	205,0 p	216,8 p	56,2 p	- p	30,8 p
Island	6 787,1	3 076,1	5 587,3	344,6	1 913,2	492,7	231,0	702,6
Norsko	5 846,7	3 184,5	7 483,8	161,1	2 164,1	294,7	98,0	550,5
Severní Makedonie	.	.	.	.	.	.	.	.
Srbsko	625,2	93,7	869,4	176,0	134,4	39,4	0,7	52,4
Švýcarsko	7 925,6 p	1 985,2 p	10 690,7 p	1 181,0 p	1 479,9 p	610,9 p	327,2 p	606,2 p
Turecko	368,2	35,2	534,7	121,0	86,7	11,0	.	46,8
Velká Británie	.	.	.	.	.	.	.	.

Pozn.: Údaje jsou zpracovány dle metodiky Eurostatu pro Základní systém ESSPROS. Nezahrnuje administrativní náklady.

p = předběžný údaj

6.8 Příjemci důchodů celkem ve vybraných evropských zemích k 31.12. (2015–2023)

Pramen: Eurostat, údaje k 5. 11. 2025

v tis. fyzických osob

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
země EU									
Belgie	2 786,9	2 842,3	2 927,7	2 973,7	3 028,0	3 070,2	3 113,0	3 164,0	3 226,9
Bulharsko	2 179,9	2 183,5	2 171,5	2 160,2	2 138,0	2 114,9	2 058,1	2 032,0	2 039,0
Česko	2 931,6	2 950,0	2 953,3	2 953,7	2 995,3	2 979,6	2 956,0	2 944,3	2 944,8
Dánsko	1 539,6 o	1 539,0 o	1 540,5 o	1 541,6 o	1 525,5 o	1 530,0 o	1 488,3 o	1 494,2 o	1 516,4 o
Estonsko	416,8	422,0	417,6	420,2	425,2	426,8	430,2	430,2	428,5
Finsko	1 541,0	1 558,9	1 585,6	1 600,2	1 612,5	1 617,6	1 621,4	1 648,0	1 649,6
Francie	18 946,0	19 138,0	19 214,8	20 036,3 o	20 428,5 o	20 839,5 o	20 923,0 o	20 556,2 o	22 067,1
Chorvatsko	1 228,0	1 233,4	1 232,7	1 236,3	1 241,1	1 241,1	1 232,6	1 227,7	1 225,2
Irsko	909,6	939,0	971,8	1 003,2	1 035,5	1 065,9	1 085,5	1 114,9	1 156,9
Itálie	15 864,4	15 730,0	15 692,6	15 633,7	15 645,3	15 645,6	15 682,5	15 694,8	15 760,9
Kypr	157,5	159,5	161,0	163,4	167,0	169,9	172,0	178,9	184,7
Litva	936,3	934,9	934,2	936,0	933,8	921,1	919,1	926,3	939,9
Lotyšsko	593,7	589,3	585,8	583,8	581,7	579,1	572,6	571,6	573,9
Lucembursko	179,7	185,3	189,9	195,3	201,6	208,4	215,3	222,3	230,7
Maďarsko	2 169,8	2 191,1	2 163,1	2 156,6	2 170,4	2 138,0	2 105,1	2 093,0	2 096,8
Malta	86,0	88,4	91,1	91,9	93,8	97,1	100,0	101,1	102,7
Německo	23 238,9 o	23 309,4 o	23 314,1 o	23 358,6 o	23 547,3 o	23 556,8 o	23 530,9 o	23 508,4 o	23 404,9 o
Nizozemsko	4 177,0	4 199,6	4 221,6	4 246,2	4 257,6	4 327,9	4 391,1	4 412,4	4 426,8
Polsko	9 575,4	9 627,2	9 684,1	10 079,9	10 335,2	10 509,9	10 470,0	10 505,6	10 589,4
Portugalsko	3 014,5	3 007,2	2 981,5	2 905,7	2 915,2	2 920,7	2 888,3	2 892,6	2 916,8
Rakousko	2 413,2	2 428,4	2 440,7	2 459,1	2 489,0	2 522,0	2 543,4	2 576,1	2 616,5
Rumunsko	5 289,8	5 247,4	5 230,4	5 192,9	5 140,8	5 122,1	5 044,0	4 993,1	4 983,1
Řecko	2 686,6	2 591,0	2 545,3	2 513,8	2 475,2	2 437,8	2 419,5 p	2 431,7 p	2 447,5 p
Slovensko	1 415,2	1 436,6	1 449,8	1 475,7	1 450,2	1 783,8	1 804,0	1 814,3	1 831,6
Slovinsko	636,9	640,0	639,9	644,1	648,9	664,4	666,3	675,2	683,7
Španělsko	9 448,3	9 558,6	9 665,0	9 782,5	9 886,0	9 898,6	10 006,6	10 090,5	10 215,3
Švédsko	2 662,1	2 694,4	2 705,6	2 715,9	2 743,0	2 754,9	2 765,5	2 818,7 p	2 819,2 p
Albánie	.	.	.	647,7	662,7	676,5	683,4	695,6	713,1
Bosna a Hercegovina	646,5	658,4	663,8	670,8	680,8	687,6	689,9	697,5	713,1
Černá Hora	125,3	120,7	127,3	129,0	129,1	128,3	127,4	123,9	125,8 p
Island	66,4	68,6	71,0	74,2	77,0	80,8	82,4	82,8	92,5
Norsko	1 333,9	1 373,1	1 415,2	1 461,2	1 505,6	1 540,7	1 453,8	1 475,7	1 501,8
Severní Makedonie	310,8	317,2	322,8	.	.	.	.	.	.
Srbsko	1 711,2 o	1 697,1 o	1 692,1 o	1 684,3 o	1 673,5 o	1 656,9 o	1 626,8 o	1 615,9 o	1 616,1 o
Švýcarsko	2 915,4 o	2 959,3 o	3 000,4 o	3 037,8 o	3 072,0 o	3 111,3 o	3 145,2 o	3 179,9 o	3 225,8 o
Turecko	12 536,4 o	12 898,2 o	13 260,7 o	13 766,1 o	14 089,1 o	14 287,7 o	14 624,2 o	14 851,4 o	16 893,5 o
Velká Británie	15 640,1 p	15 543,7 p	15 641,6 p	15 724,6 p	.	.	.	.	.

Pozn.: Údaje jsou zpracovány dle metodiky Eurostatu – ESSPROS, modul příjemci důchodů.

p = předběžný údaj, o = odhad

6.9 Příjemci starobních důchodů ve vybraných zemích k 31.12. (2015–2023)

Pramen: Eurostat, údaje k 5. 11. 2025

v tis. fyzických osob

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
země EU									
Belgie	1 908,6	1 953,1	2 026,8	2 074,8	2 129,6	2 170,2	2 209,1	2 259,7	2 306,4
Bulharsko	1 802,8	1 804,1	1 794,0	1 786,0	1 770,9	1 755,4	1 702,3	1 675,9	1 676,7
Česko	2 458,7	2 480,4	2 489,7	2 496,9	2 544,8	2 533,4	2 511,1	2 492,6	2 487,9
Dánsko	1 212,6 o	1 220,7 o	1 228,6 o	1 233,0 o	1 206,8 o	1 192,1 o	1 134,6 o	1 120,4 o	1 135,3 o
Estonsko	307,3	312,4	311,8	311,9	313,0	313,8	316,7	317,6	319,0
Finsko	1 285,6	1 312,9	1 349,4	1 370,2	1 386,9	1 398,7	1 408,5	1 440,1	1 443,2
Francie	16 082,0	16 227,0	16 254,0	16 444,0	16 782,7 o	16 972,1 o	17 062,3 o	17 040,1 o	17 263,1
Chorvatsko	813,4 o	830,7 o	843,1 o	859,5 o	877,9 o	890,9 o	893,8 o	899,5 o	913,6 o
Irsko	562,8	584,2	605,6	621,4	644,5	666,2	684,2	708,6	740,9
Itálie	12 644,9	12 502,0	12 463,7	12 336,5	12 285,6	12 322,4	12 392,0	12 426,5	12 491,4
Kypr	128,5	132,1	134,4	137,1	140,8	143,8	146,1	152,0	158,0
Litva	722,8	721,4	717,9	720,4	717,8	709,5	716,4	733,5	742,9
Lotyšsko	481,9	475,8	472,1	468,4	466,1	463,3	455,2	453,8	454,1
Lucembursko	120,2	125,6	130,8	136,7	143,2	150,0	156,6	163,9	172,3
Maďarsko	2 014,7	2 045,7	2 027,3	2 031,7	2 053,6	2 028,8	1 996,9	1 989,6	1 997,8
Malta	63,3	65,6	68,0	68,3	70,0	73,0	75,6	75,8	77,2
Německo	19 074,1 o	19 283,6 o	19 358,6 o	19 455,3 o	19 688,5 o	19 783,4 o	19 814,6 o	19 859,6 o	19 898,2 o
Nizozemsko	3 371,3	3 397,6	3 422,1	3 444,9	3 452,2	3 514,7	3 577,9	3 588,2	3 592,4
Polsko	6 808,9	6 907,5	6 906,9	7 439,1	7 768,5	8 016,1	8 079,7	8 143,3	8 295,9
Portugalsko	2 319,8	2 326,7	2 318,0	2 313,9	2 320,9	2 337,7	2 313,4	2 322,7	2 359,5
Rakousko	1 879,1	1 906,0	1 932,9	1 966,9	2 011,0	2 060,3	2 106,5	2 156,8	2 212,5
Rumunsko	4 112,6	4 129,4	4 180,3	4 187,0	4 180,9	4 217,4	4 170,2	4 155,6	4 107,0
Řecko	2 152,1	2 087,4	2 049,4	2 021,7	1 987,7	1 956,3	1 942,7 p	1 956,4 p	1 976,6 p
Slovensko	1 078,4	1 097,1	1 113,3	1 135,3	1 113,5	1 432,3	1 437,5	1 449,3	1 465,4
Slovinsko	512,9	519,1	523,7	531,9	539,9	558,2	564,2	573,4	584,5
Španělsko	6 306,5	6 418,3	6 535,0	6 667,0	6 781,0	6 838,5	6 954,3	7 069,1	7 218,1
Švédsko	2 263,3	2 309,1	2 339,0	2 371,1	2 419,0	2 442,4	2 466,4	2 520,6 p	2 512,6 p
Albánie	.	.	.	515,1	531,7	546,8	559,4	575,0	592,9
Bosna a Hercegovina	381,1	393,2	404,0	417,3	432,5	443,3	436,6	449,0	467,1
Černá Hora	84,2	80,7	86,4	87,6	88,2	88,3	87,9 o	85,7	87,5 p
Island	42,1	43,7	45,4	47,5	49,4	51,3	53,2	55,6	57,7
Norsko	964,8	1 000,7	1 035,9	1 068,4	1 099,8	1 130,3	1 038,9	1 056,5 o	1 078,9 o
Severní Makedonie	220,1	228,0	234,2	.	.	.	.	.	.
Srbsko	1 238,7	1 237,8	1 240,5	1 243,5	1 246,0	1 239,6	1 215,8	1 215,4	1 220,3
Švýcarsko	2 289,7 p	2 335,2 p	2 374,5 p	2 412,9 p	2 452,7 p	2 487,7 p	2 519,4 p	2 552,5 p	2 592,6 p
Turecko	8 533,7	8 810,6	9 094,3	9 513,7	9 848,9	10 034,9	10 252,5	10 403,5	12 414,3
Velká Británie	13 251,9 p	12 994,7 p	13 059,8 p	12 934,6 p	.	.	.	.	.

Pozn.: Údaje jsou zpracovány dle metodiky Eurostatu – ESSPROS, modul příjemci důchodů.

p = předběžný údaj, o = odhad

6.10 Příjemci invalidních důchodů ve vybraných evropských zemích k 31.12. (2015–2023)

Pramen: Eurostat, údaje k 5. 11. 2025

v tis. fyzických osob

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
země EU									
Belgie	761,4	791,5	807,4	829,1	863,1	892,5	921,1	942,3	981,2
Bulharsko	279,0	278,0	276,0	273,1	260,7	254,0	249,0	247,9	255,4
Česko	394,3	395,4	393,0	388,7	384,1	380,3	377,1	385,7	391,8
Dánsko	249,6 o	242,7 o	237,7 o	235,4 o	242,5 o	260,2 o	268,4 o	286,7	301,1
Estonsko	101,9	102,2	98,7	101,3	105,5	106,4	106,9	105,9	102,9
Finsko	222,0	214,0	206,0	201,2	197,5	193,6	187,9	182,6	179,7
Francie	2 510,6	2 524,2	2 598,7	2 518,1 o	3 739,5	3 773,5	3 779,3	3 454,5	3 830,1
Chorvatsko	169,5 o	159,2 o	148,4 o	138,3 o	126,7 o	116,6 o	107,4 o	99,3 o	99,1 o
Irsko	175,5	183,0	192,7	199,8	206,1	212,9	214,1	215,3	219,9
Itálie	1 463,1	1 473,5	1 476,4	1 561,9	1 643,6	1 623,0	1 604,0	1 604,9	1 623,0
Kypr	9,1	12,7	15,5	15,6	15,6	15,2	15,2	16,0	15,8
Litva	166,8	166,3	168,1	166,5	166,3	160,7	149,1	148,5	147,6
Lotyšsko	96,3	98,8	99,5	101,2	101,7	102,2	103,8	104,3	106,5
Lucembursko	23,4	23,5	22,8	22,1	21,7	21,5	21,6	21,5	21,5
Maďarsko	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Malta	7,7	7,7	7,7	7,8	7,9	7,8	8,0	8,6	8,6
Německo	2 255,5 o	2 276,4 o	2 268,0 o	2 255,8 o	2 238,3 o	2 214,2 o	2 196,6 o	2 159,9 o	2 113,9 o
Nizozemsko	767,8	768,2	768,1	771,8	777,6	787,6	789,8	801,5	813,1
Polsko	1 302,4	1 221,3	1 184,2	1 093,7	1 044,2	1 004,4	1 013,6	964,1	893,3
Portugalsko	339,4	329,1	317,7	252,0	259,3	249,3	240,0	234,7	224,8
Rakousko	240,2	234,0	227,4	219,8	212,5	204,8	192,8	182,0	174,2
Rumunsko	590,5	547,0	494,4	462,3	430,5	384,4	367,8	343,4	391,9
Řecko	132,6	126,8	122,2	121,6	117,6	113,1	108,2 p	105,7 p	103,0 p
Slovensko	251,7	253,9	256,3	261,9	256,4	299,1	294,8	293,7	292,6
Slovinsko	31,7	29,9	27,2	25,3	23,8	23,7	21,9	20,6	19,5
Španělsko	1 158,4	1 167,7	1 172,6	1 174,5	1 177,2	1 158,8	1 158,2	1 149,1	1 145,6
Švédsko	353,7	339,4	320,8	299,6	282,8	269,6	256,9	255,7 p	268,4 p
Albánie	.	.	.	70,2	70,5	69,6	68,2	67,2	66,6
Bosna a Hercegov.	70,1	70,0	65,2	59,4	54,1	50,7	59,9	56,4	53,9
Černá Hora	10,4	10,0	9,9	9,6	9,2	8,5	7,9	7,2	7,3 p
Island	20,0	20,7	21,2	21,9	22,6	23,2	23,4	23,8	27,8
Norsko	314,7	318,2	325,9	339,2	352,2	357,6	390,5	393,9	396,4
Severní Maked.	13,8	12,4	11,1	.	.	.	.	.	.
Srbsko	110,0	101,4	100,6	96,1	87,7	83,7	83,0	73,8	72,6
Švýcarsko	312,8 o	308,3 o	303,3 o	298,8 o	295,5 o	292,3 o	292,4 o	289,5 o	291,7 o
Turecko	831,4	839,7	847,1	856,4	864,4	852,9	853,6	858,2	859,5
Velká Británie	2 277,6 p	2 459,7 p	2 504,6 p	2 724,1 p	.	.	.	.	.

Pozn.: Údaje jsou zpracovány dle metodiky Eurostatu – ESSPROS, modul příjemci důchodů.

p = předběžný údaj, o = odhad

Seznam zkratek

ČR – Česká republika

ČSSZ – Česká správa sociálního zabezpečení

ČSÚ – Český statistický úřad

ESSPROS – Evropský systém jednotných statistik sociální ochrany

EU – Evropská unie

HDP – hrubý domácí produkt

MF – Ministerstvo financí

MPSV – Ministerstvo práce a sociálních věcí

OSVČ – osoba samostatně výdělečně činná

OZP – osoba se zdravotním postižením

PN – pracovní neschopnost

PPS – Purchasing Power Standard (standard kupní síly)

SÚIP – Státní úřad inspekce práce

ÚP ČR – Úřad práce České republiky

ÚZIS ČR – Ústav zdravotnických informací a statistiky České republiky

Zkratky krajů České republiky

PHA – Hlavní město Praha

STC – Středočeský kraj

JHC – Jihočeský kraj

PLK – Plzeňský kraj

KVK – Karlovarský kraj

ULK – Ústecký kraj

LBK – Liberecký kraj

HKK – Královéhradecký kraj

PAK – Pardubický kraj

VYS – Kraj Vysočina

JHM – Jihomoravský kraj

OLK – Olomoucký kraj

ZLK – Zlínský kraj

MSK – Moravskoslezský kraj

Mapa okresů České republiky

Značky použité v tabulkách publikace

- ležatá čárka na místě čísla značí, že se jev nevyskytoval
- . tečka na místě čísla značí, že údaj není k dispozici nebo je nespolehlivý
- x ležatý křížek na místě čísla značí, že zápis není možný z logických důvodů
- 0 nula se používá pro označení číselných údajů menších než polovina zvolené měřicí jednotky

